

ΝΕΟΝ ΣΕΡΑΠΕΙΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ

ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ	Φρ. 20.
Ἐν τῷ ἑσωτερικῷ	» 22.
» » ἑξωτερικῷ	» 25.

Ἐξάμηνος ἀπαράδεκτος.

Τὰ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ «Σεραπειῶν» πεμπόμενα χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΤΗΣΙΑΙ

ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ.

Μέχρι 10 γραμμῶν	Φρ. 40.
Διὰ τοὺς συνδρομητάς »	20.

Ἄνω τῶν 10 γραμμῶν κατ' ἀποκοπὴν.

Δ' αἰτήσεις ἀπευθυντέον
Journal Grec SERAPEUM
Alexandrie (Egypte)

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ: Τεύχος 28.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ:

Aprilis, ἐκ τοῦ aprire, ἀνοίγειν. Ἐποχὴ τοῦ ἔτους καθ' ἣν τὰ σπέρματα φύονται. Ἔστι δὲ ἀφιερωμένος τῇ θεᾷ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς γονιμότητος Ἀφροδίτῃ. Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νύξ 11. Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Ταῦρον, Πανσέληνος 2, τελευταῖον τέταρτον 9, Νέα Σελήνη 16, πρῶτον τέταρτον 24.

1 Τετ. Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας	16 Πέμ. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μάρτυρος
2 Πέμ. Τίτου τοῦ Ὁσίου	17 Παρ. Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς
3 Παρ. Νικήτα τοῦ Ὁσίου καὶ Ἰωσήφ	18 Σάβ. Ἰωάννου Ὁσίου
4 Σάβ. Τοῦ Λαζάρου καὶ Γεωργίου τοῦ Ὁσίου	19 Κυρ. Τοῦ Θωμᾶ
5 Κυρ. Τῶν Βαίων καὶ Κλαυδίου μάρτυρος	20 Δευ. Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ
6 Δευ. Εὐθυμίου ἀρχ. Κ[α]π[ι]τωλίου	21 Τρίτ. Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος
7 Τρίτ. Γεωργίου ἐπισκόπου Μιτυλήνης	22 Τετ. Θεοδώρου τοῦ Συκεῖτου
8 Τετ. Ἡρωδίου τοῦ Ἀποστ.	23 Πέμ. Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος
9 Πέμ. Εὐφυχίου μάρτυρος	24 Παρ. Ἐλισάβετ τῆς Ὁσίας
10 Παρ. Τερεντίου μάρτυρος	25 Σάβ. Νάρκου τοῦ Εὐαγ.
11 Σάβ. Ἀντίπα ἱερομάρτυρος	26 Κυρ. Τῶν Μυροφόρων
12 Κυρ. Τῷ Ἁγίῳ Πάσχα	27 Δευ. Συμεὼν ἱερομάρτυρος
13 Δευ. Μαρτίνου Πάππα Ρώμης	28 Τρ. Τῶν ἐν Κύζικῳ 9 μαρτύρων
14 Τρίτ. Ἀριστάρχου, Παύρου καὶ Τροφίμου	29 Τετ. Ἰάκωβου, Σωσιμότην ἀποστ.
15 Τρ. Κρήσκεντος μάρτυρος	30 Πέμ. Ἰακώβου ἀποστόλου

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΑΠΡΙΛΙΟΝ

3 Ἀπριλ. 1821.—Μάχη ἐν τῇ ἀγ. Παρασκευῇ τῶν Πατρῶν καὶ νίκη Ἑλλήνων.—6 Ἄλωσις τοῦ φρουρίου Λιβαδείας ὑπὸ τοῦ Ἀθανασίου Διάκου.—10 Μαρτυρικὸς θάνατος τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου. Ἄλωσις τοῦ φρουρίου τῶν Σαλώνων.—12 Μάχη ἐν Λιβαδείᾳ, νίκη Ἑλλήνων. Θάνατος Στριφτόπουλου.—19 Μάχη ἐν Γαλαξίῳ τοῦ Ἀθ. Καρπηνησιώτου κατὰ τὴν πασσά τῆς Ἱεράκλειας, ἀποχώρησις τῶν Ἑλλήνων μετὰ 15 ὥρων ἀγῶνα.—23 Ἡ παρὰ τὰς Θερμοπύλας μάχη ἦν τὰ τῶν Ἑλλήνων θάνατος τοῦ ἐπισκόπου Σαλώνων Ἡσαΐα. Ἡρωϊκὸς θάνατος καὶ μαρτυρικὸς τοῦ Ἀθ. Διάκου.—28 Ἰψώσις τῆς Ἑλλ. σημαίας ἐν τῇ Ἀττικῇ ὑπὸ Μελετίου Βασιλείου καὶ πολιορκία τῆς ἀκροπόλεως.—13 ἄπρ. 1822.—Καταστροφὴ ἐν Παλαιόπορῳ Μακεδονίας, μετὰ βασις Καρατάσου, Δουμπιῶτου καὶ Γάζου εἰς τὴν Ἑλλάδα.—14 Δευτέρα μάχη εἰς Καστέλλαν Κρήτης. φυγὴ Ἑλλήνων, θάνατος Βαλέστα.—22 Φρικώδης σφαγὴ καὶ καταστροφὴ τῆς Χίου ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στόλου.—7 ἄπρ. 1824. Ἀποβίσις ἐν Μεσσολλογγίῳ τοῦ Βύρωνος.—25 Διάλυσις τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ ἑλληνικοῦ στρατοπέδου.—6 ἄπρ. 1825 Μάχη ἐν Κρεμμυδιῷ ἦν τὰ καὶ διάλυσις τοῦ ὑπὸ τὸν Σκουρῆν ἑλλ. στρατοπέδου.—25 Δευτέρα πολιορκία Μεσσολλογγίου ἐκ τριακονταχιλίων ὑπὸ Κρουταγῆν.—30 Μάχη καὶ πτώσις Ναυαρίνου, πυρπόλησις ὑπὸ Μισούλη 10 αἰγυπτιακῶν πλοίων.—6 ἄπρ. 1826. Συγκρότησις τῆς ἐν Ἐπιδάφρῳ Γ' τῶν Ἑλλήνων συνλεύσεως, συστάσεως τὴν διοικητικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Ἑλλάδος.—10 Νυκτερινὴ ἐξοδος τῆς φρουρᾶς Μεσσολλογγίου ὑπὸ Ν. Μπότζαρη, Χ. Τζαβέλαν καὶ Μακρῆν. Εἰσόδος τῶν Τουρκοαιγυπτίων καὶ καταστροφὴ τοῦ Μεσσολλογγίου.—9 ἄπρ. 1827 Ψήφισις τοῦ Ι. Α. Καποδιστρίου ὡς Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος. 29 Μάχη περὶ τὸ Φάληρον, θάνατος Καραϊσκάκη.—17 ἄπρ. 1829 Παράδοσις Ναυπάκτου εἰς τοὺς Ἕλληνας.

ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΑΙ.

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φυλλάδι.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΦΙΣΙΚΟΙΣΤΟΡΙΚΑ

ΜΕΡΟΣ Α'.

Οὐδόλως ἀμφίβολον ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἀπόκρυφός τις μέθοδος ἐπενεργείας ἐπὶ τῶν ζώων ἄτινα, ὡς ἐκ τῆς φυσικῆς αὐτῶν ἀνεξαρτησίας εἰσὶν ἀπηλλαγμένα τῆς ἡμετέρας κυριαρχίας.

Παραδείγματα.

1. Ἡ εἰς τὰ ἄγρια θηρία ἑκθεσις ἤτο θεοδικία ἐν χρήσει ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ Κράτει. Τρόποι ὅθεν ἱκανοὶ πρὸς τὸ κατευναῖν τὴν θηριωδίαν αἰμοβόρων ζώων ἦσαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα λίαν γνωστοί. Γαλάτης τις, ὀνόματι Μαρικός, ὅστις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Βιτελλίου ἀπεπειράθη ν' ἀναστατώσῃ τοὺς συμπολίτας του ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἐρρίφθη εἰς τοὺς λέοντας, ἀλλ' οὐδεμίαν ὑπέστη βλάβην παρ' αὐτῶν. Τὸ γεγονός τοῦτο ἐφάνη ἐπικυροῦν τὸν περὶ ἀγιότητος τοῦ ἀτόμου του διόσχυρισμόν. Ἄλλ' ὁ Βιτέλλιος ἐπὶ τέλους κατώρθωσεν ὥστε ὁ Μαρικός νὰ καταραγῶθῃ ὑπ' αὐτῶν.

2. Ὁ Σεραπίων, ἰατρός τῆς Ἀλεξανδρείας, προεῖπε τὸν βίαιον θάνατον τοῦ Καρακάλλα ἔνεκεν τῶν φρικωδῶν αὐτοῦ ὠμοτήτων. Πειναλέος ὅθεν λέων ἀφῆθη νὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τοῦ προφήτου, ἀλλ' ὁ ἰατρός ἔτεινε τὴν χεῖρα του πρὸς τὸ ζῶον καὶ ἀμέσως τὸ ἔκαμε ν' ἀποσυρθῇ καὶ νὰ μὴ τὸν βλάψῃ.

3. Ὅτε ὠσαύτως ἄγρια θηρία ἀφῆθησαν νὰ ἐφορμήσωσι κατὰ τοῦ Θέκλα, οὐδόλως τὸν προσήγγισαν ἀλλ' ἐφάνησαν ὡς εἰς ὑπνον παραδοθέντα.

4. Ὁ Φίρμος, ὁ πρὸς καιρὸν περιβληθεὶς τὴν αὐτοκρατορικὴν πορφύραν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, διεκολύμβησε μεταξὺ κροκοδείλων ἀβλαβῶς.

5. Ἡ τοιοῦτότερος θεοδικία ἦν τὸ πάλαι

ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς. Ὁ κατηγορούμενος ὑποχρεοῦτο, ἐπὶ παρησία τῶν Βραχμάνων, νὰ κολυβήσῃ εἰς ποταμὸν πλήρη κροκοδείλων, καὶ ἀν' ἐξήρχετο σῶος ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν ἐκπύττετο ἀθῶος.

6. Ἡ ἀρχαία ἱστορία ἀναφέρει περὶ πολλῶν νικῶν ἀναγγελθεισῶν τὴν αὐτὴν σχεδὸν στιγμὴν καθ' ἣν ἐκερδήθησαν. Τοῦ δὲ τρόπου τῆς κοινοποιήσεως, τηρηθέντος μυστικοῦ, ἡ ταχύτης τῆς ἀγγελίας ἐφάνη ὡς θαῦμα, ὀρελλόμενον τῇ μεσολαβήσει ὑπερφυσικῆς τινος δυνάμεως. Διηγοῦνται ὅτι ἀπὸ τῆς ἐν Ἡλιδι Πίσσης ὁ Ταυροσθένης ἀνήγειλε εἰς Αἴγινα τῆς πατρὸς αὐτοῦ, τὴν νίκην ἢ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ ἀθλητὴς οὗτος ἤρατο ἐν τοῖς Ὀλυμπικοῖς ἀγῶσι τοῦθ' ὅπερ, ὡς εἰκός, παρέσχεν ὕλην τοῖς τερατολόγοις.

7. Ὁ Λυκόμων, υἱὸς ἐμπόρου τινός ἐν Κορίνθῳ, ἀποκατεστάθη εἰς Ρώμην περὶ τὸ 100 ἔτος ἀπὸ κτίσεως αὐτῆς. Ὅτε τὸ πρῶτον προσήγγιζε, λέγουσι οἱ ἱστορικοὶ, εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως, ἀετὸς ἄνωθεν καταπατὰς ἀφῆρσεν τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς του, καὶ περὶ τὴν ἁμαξάν του μετὰ πολλοῦ θορύβου πετάξας ἐπὶ τινος στιγμῆς, ἐπανεθήκεν αὐτὸ πάλιν ἐπ' αὐτῆς. Τοῦτο ἰδοῦσα ἡ σύζυγος τοῦ Τανακουλῆ, ἢ ἐπὶ μαντικῇ φημιζομένη, μεθημένευσε τὸ γεγονός, ὡς αἴσιον αἰώνων προάγγελον τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεώς του. Ὅπως δῆποτε, ὁ Λυκόμων μετ' οὐ πολὺ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς τῆς Ῥώμης ἐπονομασθεὶς Λούκιος Ταρκουίνιος Πρίσκο.

Διασάφσεις τῶν παραδειγμάτων.

1, 2, 3, 4, 5. Αἱ ὄσμαι αἱ διαδιδόμεναι ἐκ διαφόρων φυτῶν ἐπενεργοῦσιν ἄλλοκότῳ τῷ τρόπῳ ἐπὶ τινῶν ζώων. Ἡ *καλαμίνθη* καὶ τὸ *μάρον* εἰσὶ φυτὰ, ὧν ἡ ὀσμὴ τοιαύτην ἐξασκοῦσιν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ὀσφρήσεως τῶν αἰλούρων, ὥστε ὑπὸ θαυμασμοῦ κυριεύεται ὁ κατὰ πρῶτον θεωρῶν τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν.

Ἡ *βαλεριανή ρίζα* ὠσαύτως ἐφελκύνει τοὺς αἰλούρους ὡς καὶ τοὺς μῦς οὓς περ εὐκόλως συλλαμβάνουσι διὰ τοῦ δελεάσματος τούτου

ἐν τῇ μυάγρα. Ἄν πιστεύσωμεν ἀρχαίους παρατηρητὰς, ὁ ἐλέφας ἀγαπᾷ τὰς εὐωδίας τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν ἀρωμάτων, καὶ αἱ αἴγες τοῦ Καυκάσου τοσοῦτῳ ἠδύνονται εἰς τὴν ὀσμὴν τῆς κασπίας (κανέλλας), ὥστε προθύμως ἀκολουθοῦσι τὴν χεῖρα τὴν κρατοῦσαν αὐτὴν πρὸς αὐτάς. Ἐν Γαλλίᾳ, τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ἀνθρώπος τις παρατηρήθη βαδίζων, κεκαλυμμένος τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον ὑπὸ σμήνου μελισσῶν οὐδεμίαν χρῆσιν ποιουμένων τῶν κέντρων ἢ τῶν πτερυγῶν των. Τὸ μυστήριον τοῦτο ἀποδίδεται πιθανῶς εἰς ἐπενέργειαν φυτῶν. Ὁ ἱστοριογράφος Ξιφλίνος ἀναφέρει ὅτι, ὅτε ὁ Θεήλας ἐρρίφθη μεταξὺ τῶν θηρίων, γυναῖκες τινὲς ἐρρίψαν ἐπ' αὐτοῦ ναρδόσταχον, κασσίαν, ροδέλαιον καὶ διάφορα ἄλλα ἀρώματα, καὶ οὕτω τὰ θηρία ὑπ' ὕπνου καταληφθέντα ὀφῆκαν αὐτὸν ἀβλαβῆ. Τὸ γεγονός τοῦτο, χρονολογούμενον ἄλλως τε ἐν τῷ συγγράμματί του κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἀπανθρωποτάτων τῆς Ῥώμης αὐτοκρατόρων, ἀποδεικνύει ὅτι ἡ χρῆσις τῶν εὐωδιῶν ἠδύνατο νὰ σώζῃ ἐνίοτε τοὺς εἰς τὰ θηρία συνήθως τότε καταδικαζομένους. Φαίνεται πρὸς τούτους, ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου ἀναφερομένων, ὅτι καὶ ὁ γυμνὸς τοῦ κιτρίου (*λεμονίου*) περιῆγε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἴδου τί λέγει ὁ Ἀθηναῖος: «Ὅτι αὐτὸ καὶ προλαμβανόμενον τὸ κιτρίον πάσης ἀτροφῆς ξηρᾶς τε καὶ ὑγρᾶς, ἀντιφάρμακόν ἐστὶ παντὸς δηλητηρίου, εὐ οἶδα μολῶν παρὰ πολιτοῦ ἐμοῦ, πιστευθέντος τὴν τῆς Αἰγύπτου ἀρχὴν (ἦτοι παρ' ἐνὸς τῶν συμπολιτῶν του, διοικητοῦ τῆς Αἰγύπτου). Οὗτος ἀκατεδίκασέ τινας γενέσθαι θηρίων βορὰν κακούργους εὐρεθέντας.... Εἰσιούσι δὲ αὐταῖς αἰς τὸ τοῖς λησταῖς εἰς τιμωρίαν ἀποδεδειγμένον θέατρον, κατὰ τὴν ὁδὸν, καπηλῆς τις εγυνὴ κατ' ἔλεος (Ὁπαροπῶλις δηλαδή γυνὴ εὐσπλαγχινοθεῖσα) ἔδωκεν οὐ μετὰ χεῖρας εἶχεν ἐσθίουσα κιτρίου, καὶ λαβόντες ἔφαγον, καὶ μετ' οὐ πολὺ παραβλήθητε; (ρεσθόντες) πελωρίοις καὶ ἀγριοτάτοις ζώοις οὐδὲν ἔπαθον. Ἀπορία δὲ κατέσχε τὸν ἀ-

χοντα. Καὶ τελευταῖον ἀνακρίνων τὸν αὐτοῦ ἀφυλάττοντα στρατιώτην εἶτε ἔφαγον ἢ ἔπιον, αὐὸς ἔμαθε κατὰ τὸ αὐτὸ ἐξ ἀκραίου (ἦτοι ἀνευ κακῆς προθέσεως) τὸ κιτρίον δεδομένον, ατῆ ἐπιούση τῶν ἡμερῶν τῷ μὲν πάλιν ἐκέλευσε γευθῆναι κιτρίου, τῷ δ' οὐ· καὶ ὁ μὲν φάγων δηχθεὶς (*δαγκασθεὶς ὑπὸ τῶν θηρίων*) οὐδὲν ἔπαθεν, ὁ δὲ παραυτίκα (ὁ δὲ ἄλλος ἀμέσως) πληγῆς ἀπέθανε. Δοκιμασθέντος οὖν εὐδὲ πολλῶν τὸ τοιοῦτον εὐρέθη τὸ κιτρίον ἀντιφάρμακον παντὸς δηλητηρίου φαζμάκου.» (Ἀθην. Βιβλ. III. 28.) Δύναται τις εὐλόγως ν' ἀμφιβάλλῃ ὅτι τὸ κιτρίον ὑπῆρξεν ποτε τοσοῦτῳ δραστήριον ἰαματικὸν ἀλλὰ πιθανώτερον ὁ φλοῖός του νὰ ἐχρησίμευσε τότε εἰς τὸ περικαλύψαι ἰσχυρότερον ἀντιφάρμακον.

Ὁ Φίρμος, ὁ ἀνακηρύξας ἑαυτὸν αὐτοκράτορα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἤττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Αὐρήλιανου, λέγεται ὅτι ὤρειλε τὴν ἐκ τῶν κροκοδείλων λύτρωσίν του εἰς τὴν ὀσμὴν κροκοδείλινου λίπους μεθ' οὗ εἶχε τρίψει τὸ σῶμά του. Οἱ Βραχμάνες ἐγίνωσκον ἀνάλογόν τι μυστικὸν καὶ ἐξήσκουν αὐτὸ ὅτε ἐπεθύμουν νὰ διασώσωσι τὸν κατηγορούμενον. Ὅθεν, ἐπειδὴ οἱ Αἰγύπιοι ἱερεῖς κατεῖχον τὸ μυστικὸν τοῦ τιθασσεῖν τοὺς κροκοδείλους των οὐδόλως ἀπίθανον ὅτι καὶ οἱ ἱερεῖς τῶν Ἰνδῶν ὠσαύτως ἐτιθασσεον τοὺς ἰδικούς των, ὥστε, ὅτε κύνου τὸν μέλλοντα ὑποστῆναι τὴν θεοδικίαν ταύτην, προσδιώριζον τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ποταμοῦ τὸ περιέχον τοὺς ἐξημερωμένους κροκοδείλους, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς τῆς Αἰγύπτου ἡμέρους κροκοδείλους, οὗτοι περιεκοσμοῦντο διὰ χρυσῶν δακτυλίων καὶ πολυτίμων ἐνωτίων οἱ ἐμπροσθιοὶ αὐτῶν πόδες διὰ βραχιονιστήρων, καὶ οὕτως ἐξετίθεντο εἰς τὴν λατρείαν τοῦ λαοῦ. Ἐτρέφοντο δὲ καλῶς διὰ πλείστων ὄσων ὀρεκτικῶν καὶ γλυκέων ἐδεσμάτων.

Τοιαύτης οὗσης τῆς περιποιήσεως τῶν ἱερῶν κροκοδείλων, εὐκόλως συμπεραίνεται ἡ εὐπίθεια καὶ ὑποταγὴ αὐτῶν. Τὸ ἐπόμενον ἀνεκδοτὸν ἀναφέρεται ἐν ἐπιστολῇ καταχωρηθείσῃ ἐν τῇ ἁΓενικῇ Ἑρπετολογίᾳ (Erbétolo-

que Cenerale) αξιολόγως διασαφηνίζον τὰ εἰρημένα. Ὁ γράψας αὐτὴν περιηγητῆς, ἀφοῦ ἐπὶ τινὰς ὥρας ἵππευσε πρὸς τὴν χωρίον, περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἰνδοῦ, ἐδιψήσε καὶ προσῆλθεν εἰς λίμνην τινὰ διὰ τὴν πῖν. Ἄσπετε ἤμην παρὰ τὸ χεῖλος αὐτῆς, λέγει, ὁ ὀδηγὸς μᾶς ὑπέδειξεν ἀντικείμενόν τι ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὅπερ κατ' ἀρχὰς ἐξέλαβον διὰ κορμὸν δένδρου, ἀλλὰ, καὶ τοὶ ἐφόρουσαν τὰς δίοπτρας μου, ἐβράδυνα ὅπως οὐκ ἄναγνώρισω ὅτι ἰστάμεθα εἰς τὸ ποδῶν ἀπόστασιν πελωρίου κροκοδείλου, Μετ' οὐ πολὺ εἶδον τὸ βαλτώδες μέρος τῆς λίμνης πληρῆς τῶν ζῶων τούτων ἅτινα διέμενον ἐν τοιαύτῃ ἀκίνησίᾳ ἐντὸς τοῦ βάλτου ὥστε οἱ διαβαίνοντες μόλις ἠδύνατο νὰ τὰ διακρίνωσιν. Ὁ ὀδηγὸς ἐμείδισσε διὰ τὴν ἐκπληξίν μου καὶ μοι εἶπεν ὅτι αὐτὰ εἰσὶν ὄλως ἀβλαβῆ, ὡς ἐξημερωθέντα ὑπὸ τινος Ἁγίου, οὗ ὁ τάφος ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ πλησίον λοφίσκου, καὶ ὅτι διετέλουν πάντοτε ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν περὶ τὸν τάφον αὐτοῦ οἰκούντων Φακίρων (1) Ἐπιστρέψας ἀμέσως εἰς τὸ χωρίον, προσέλαβόν τινὰς Φακίρας μεθ' ἐνός προβάτου. Ὅτε δ' ἐπανήλθομεν εἰς τὴν λίμνην, εἰς ἐξ αὐτῶν κρατῶν μακρὰν ράβδον ἐκτύπησεν αὐτὴν κατὰ γῆς, καὶ προσεκάλει τοὺς κροκοδείλους ὅστινες ἀμέσως ἐρπόμενοι ἐκ τοῦ βάλτου μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, βαθμῆδόν ἅπαντες μᾶς περιεκύκλωσαν. Τότε σφάζας τὸ τετράπουν εἰς μικρὰ τεμάχια τὸ διένειμεν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατέφαγον ἐν μεγίστῃ ἡσυχίᾳ καὶ πειθαρχίᾳ. Οὐδεὶς δ' ἀπετόλμησε νὰ τὸν ἐγγίσῃ, καὶ τοὶ οἱ ὀδόντες τῶν ἦσαν βεβαίως ἱκανοί, ὥστε νὰ τὸν κατακερατίσωσι διὰ μιᾶς. Ἄλλ' ὁ Φακίρης ἐφαίνετο ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ὡς διδάσκαλος ἐπιπλήτων ἢ τιμωρῶν τοὺς ἀπειθοῦντας μαθητὰς του' ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν ὡς ὁ Σατανᾶς, κατὰ τὸν ποιητὴν Μίλτων, προεδρεύων ἐν τῷ συμβουλίῳ τοῦ Παυδαμορίου του. Τίνι τρόπῳ τὰ θηρία ταῦτα ἐδαμάσθησαν καὶ ἐτίθασσένθησαν, ἀγνοῶ ἀλλ' οἱ αὐτό-

(1) Φακίρας καλοῦσιν οἱ Ἀραβῆς τοὺς ἐπαίτας καλογῆρους τῶν.

χθονεῖς, ὡς εἶκός, ἀποδίδουσι τοῦτο τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου τῶν.»

Δὲν νομίζομεν περιττὸν νὰ ἀναλογισθῶμεν πρὸς τούτους ὅτι ἡ ἀγριότης τῶν θηρίων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δῶρον τῆς Θεῆς Προνοίας ὅπως πορίζονται τὰ πρὸς τροφήν καὶ συντήρησιν αὐτῶν. Τυχαιῶς πως συμβαίνει ν' ἀλληλομαχῶσι, καὶ τὸ ἡττηθῆναι νὰ γίνηται βροχὴ τοῦ νικητάντος· ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι αἱ διαθέσεις τῶν εἰσὶ φύσει σκληραῖ, ἢ ὅτι ἡ θηριωδία τῶν ἐξασκεῖται δι' ἄλλον σκοπὸν ἢ τὸν τοῦ προμηθεύεσθαι τροφήν ὑπὸ τῆς πείνης κατατρυχόμενα. Καὶ τὰ ζῶα ἀκόμη τὰ συνήθως ὑποτιθέμενα ὡς ἔχοντα φυσικὴν μεταξὺ τῶν ἀπέχθειαν, ὡς ὁ ἰέραξ καὶ ὁ σπῖνος, ὄντα χορτασμένα, οὐδεμίαν διάθεσιν ἐπιδεικνύουσι πρὸς ἐχθροπραξίας. Συμπεραίνομεν ὅθεν ὅτι ὁ ἐκτεθεὶς εἰς τὰ ἄγρια θηρία, εὐθύς ἀφροῦ αὐτὰ φάγωσι καλῶς, θά διαμείνῃ ἀβλαβῆς, καὶ οὕτως ἔχομεν τὴν λύσιν τοῦ φαινομένου θαύματος.

Ἡ χρῆσις τῶν ἀγγελιαφόρων περιστέρων δὲν ἔσχε τὴν ἀρχὴν τῆς ἐν τῇ πεπολιτισμένῃ Εὐρώπῃ ἢ ἀρχαιότης αὐτῆς εἶναι μεγάλη, καὶ οἱ Ἀσιανοὶ συγγραφεῖς βεβαιοῦσιν ὅτι ὑπῆρχεν ἐν χρῆσει ἐν Πενταπόλει τῆς Παλαιστίνης. Παρὰ τοῖς Ἀραβί, δύο μῆνες ἤρουν πρὸς ἀνατροφήν περιστερῶν εὐττοχον καὶ ἐπιτυχῆ, ὥστε νὰ δύναται συγχρόνως νὰ μετακομίζῃ τὰς ἀγγελίας εἰς τρεῖς διαφοροὺς διευθύνσεις. Καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν ἠγνόουν τὴν τέχνην ταύτην· ὁ τοῦ Ταυροσθένους ταχυδρόμος ἦν περιστερὰ. Ἡ ἀνυπομονησία τῶν χελιδόνων τοῦ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς φωλεὰς αὐτῶν συνετέλεσεν ὡσαύτως εἰς τὸ νὰ τὰς μεταχειρίζονται ἐνίοτε πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν· ὁ Πλίνιος ἀναφέρει δύο παραδείγματα τοιούτων ἀγγελιαφόρων πτηνῶν.

7. Καὶ τοῦτο ἐξηγείται ὡς ἐκ τῆς ἀνατροπῆς διαφορῶν ζῶων πρὸς διαφοροὺς σκοπούς.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Ἡ φαντασία ἡμῶν δὲν δύναται νὰ ἐπινοήσῃ ἕτερόν τι ἀντικείμενον τρομερώτερον ἢ ἐπιφοβώτερον τοῦ θηριώδους ὄψεως καὶ μάλιστα τοῦ τερατώδους βόα, τοῦ ὁποίου τὴν προσβολὴν οὔτε ἄνθρωπος οὔτε ζῶον δύναται ν' ἀντικρούσῃ. Ἡ φρίκη λοιπὸν καὶ ὁ τρόμος ὁ ὑπ' αὐτῶν ἐμπνεόμενος κάμουν ὥστε, οἱ εἰς χεῖρας κρατοῦντες ἀπόβως τοιοῦτους ὄφεις καὶ ἐπιδεικνύοντες αὐτοὺς πρᾶγους καὶ τιθασσοῦς, νὰ θεωρῶνται ὡς κατέχοντες δύναμιν ὑπερφυσικὴν.

Παραδείγματα.

1. Ὁ Ἰάμβλυχος ὁ φιλόσοφος, ὁ καὶ ὡς τερατοποιὸς φημιζόμενος, περιγράφων τὸν βίον τοῦ Πυθαγόρου, ἀνυψοῖ τὴν δόξαν τοῦ ἡρώος του, λέγων ὅτι ἐξήτκει τὴν αὐτὴν θαυμασίαν δύναμιν καὶ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ζῶων ὡς ὁ Ὀρφεύς.

2. Οἱ Ψύλλοι, λαὸς τῆς Κρηναϊκῆς χώρας ἐν Ἀφρικῇ, δυτικῶς τῶν Νασαμόνων οἰκούντες, δὲν ἐβλάπτοντο οὐδόλως ὑπὸ τῶν φαρμακερῶν ὄψεων τῆς χώρας αὐτῶν, ἀλλὰ προσέτι ἐθεράπευον τοὺς ὑπ' αὐτῶν διηχθέντας.

3. Οἱ πρὸς τῷ Λατίῳ τῆς Ἰταλίας οἰκοῦντες Μάρσοι, ἀρχαῖοι ἄποικοι τῶν Σαβίνων, ὡς καὶ οἱ ἐν Κύπρῳ καλούμενοι ὀφιογενεῖς ἠδύνατο νὰ καταγοητεύωσι τὰ φαρμακερὰ ταῦτα ἔρπετά. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἡλιογάβαλος προσέταξε τοὺς Μαρσικοὺς ἱερεῖς νὰ συνάξωσιν ὄφεις καὶ νὰ ρίψωσιν αὐτοὺς ἐν τῷ ἵπποδρομίῳ, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ λαὸς ἀθρόος συνήρχετο ἐκεῖσε. Πλείστοι ἀπώλοντο ἐκ τῶν δηγμάτων τῶν ὄψεων τούτων, ἀλλ' οἱ Μάρσοι θεαταὶ διέμειναν ὄλως ἀνεπηρέαστοι.

4. Μεταξὺ τῶν μαύρων τῆς Ὀλλανδικῆς Γουϊνέας, ὑπάρχουσι γυναῖκες ἐπαγγελλόμεναι τὴν μαντικὴν, καὶ τῆς ὑπερφυσικῆς τῶν ταύτης τέχνης ἀπόδειξιν παρέχουσι, τιθασσεύουσαι τὸν ἀρμυδύτην (εἶδος ὄψεων ἐξαισίου μεγέθους).

5. Ὁ Βρούκιος, ὁ Λαμπριέρος καὶ ἕτεροι νε-

ώτεροι περιηγηταί, ἐγένοντο αὐτόπται μάρτυρες, ὅτι ἐν Μαρσίῳ, ὡς καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Ἀραβίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, ὑπάρχουσι πλείστοι ἀψηροῦντες τὰ δῆγματα τῶν ἐχιδνῶν καὶ τὰ κέντρα τῶν σκορπίων, καὶ οὐ μόνον κρατοῦσιν αὐτὰ τὰ ζῶα ἀδείως ἀνὰ χεῖρας, ἀλλὰ καὶ ἀποναρκύνουσιν αὐτά.

6. Ἐν Ἰνδοστάν, ἵνα ἐπιβεβαιωθῇ ἡ ἀθωότης τοῦ κατηγορουμένου, ρίπτουσιν ἕνα κουκουλιωτὸν ὄφιν, ὅς περ καλοῦσι Νάγκας, ἐντὸς βαθέως πηλίνου ἀγγείου, ἔνθα συγχρόνως ρίπτουσι δακτύλιον, ἢ σφραγίδα ἢ νόμισμά τι. Ὁ κατηγορούμενος ὄφειλε ν' ἀποσύρῃ τοῦτο διὰ τῆς χειρὸς του. Ἄν δ' ὄφρις τὸν δαγκάσῃ, κηρύττεται ἔνοχος, ἀλλως ἀθώνεται. Παρομοίως, καὶ ἐν τῷ ναῶ τῆς Ἰσιδος ἐν Αἰγύπτῳ, μεταχειρίζονται τοὺς ἰσθόλους ὄφεις, τοὺς καλουμένους Ἀσπίδας, ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ.

Προβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν γενικὴν ἐξήγησιν τῶν εἰρημένων παραδειγμάτων, ἐρανιζόμενοι αὐτὴν ἐν περιλήψει ἐκ πλείστων αξιολόγων ἀφηγήσεων, δημοσιευθειῶν ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις, περὶ τῆς ἐκτάκτου ταύτης ἐπὶ τῶν ὄψεων ἐπιδράσεως.

Ὁ Ταγματάρχης Lainq γράφει τάδε: «Μουσικὸς τις Μαῦρος ἐκαυχᾶτο ὅτι, διὰ τῆς κολληκυνθίνης του κιθάρας καὶ τοῦ ἄσματος του, ἠδύνατο νὰ θεραπεύῃ ἀσθενείας, νὰ τιθασθεύῃ θηρία καὶ νὰ κάμνῃ τοὺς ὄφεις νὰ χορρεύωσι. Πρὸς δεῖγμα τῆς τέχνης, ἤρξατο παίζειν τὸ μουσικόν του ὄργανον, καὶ αἰφνης «πελώριός τις ὄφρις, τέως ἀκίνητος διαμένων ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς αἰθούσης του, προσήρχετο πταχέως ἔρπων πρὸς αὐτόν. Τότε ὁ Μαῦρος «μεταβαλὼν ἤχον, ψάλλει τὰς λέξεις ταύτας: «Στῆθι, ὄφι' ἔρπεις πολὺ ταχέως· ἔσο εὐπειθὴς νεῖς τὰς διαταγὰς μου». Ὁ ὄφρις ὑπακούει, καὶ ὁ μουσικὸς ἐξακολουθεῖ λέγων «Ὅφι, νχόρευσον· ὁ λευκὸς ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ἴδῃ χορεύοντα». Ὁ ὄφρις ἀμέσως κάμνει διαφοροὺς κελίμους, ὑψώνει τὴν κεφαλὴν, πηδᾷ συνεχῶς καὶ ἐκτελεῖ κινήσεις λίαν ἀλλοκότους ὡς πρὸς ὄφιν.»

Ὁ Δόκτωρ Thomson ὡσαύτως γράφει. «Ἡ κατασκευὴ τοῦ ὠτὸς τῶν ὄφρων δὲν ὑποδεικνύει δύναμιν ὀξείας ἀκοῆς. Ἄλλ' ὅμως τὰ ἐρπετὰ ταῦτα συλλαμβανόμενα νέα, ἡδύωνονται εἰς τὸν ἦχον τῆς μουσικῆς καὶ λίαν νυχαιόσας κινήσεις καὶ ἐλιγμούς ποιοῦνται, νπαιζούσης αὐτῆς. Φρονῶ ὅτι ὁ ὄφρις, καὶ τοὶ νκαλύπτεται ὑπὸ λεπίδων, κέκτηται μεγίστην νευαίσθησιαν, καὶ ὅτι αἰσθάνεται τὰς δονήσεις νπαντὸς ἤχου ἐφ' ὅλου τοῦ σώματος, καὶ μά- νλιστα τὸν τῆς μουσικῆς ἀρμονίας. Οἱ Ἴνδοι, νβλέποντες τὸν πειθήνιον χαρακτῆρα ἰοβόλων ὄφρων ἐν τοῖς ναοῖς αὐτῶν, πιστεύουσιν ἀδι- νστακτικῶς ὅτι ἡ θεότης τῶν εὐαρσεύεται νπροσλαμβάνουσα τὴν μορφήν αὐτῶν.

Ὁ Παυλῖνος de St Barthélemi ἐν ταῖς «Εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας Περιηγήσεις» αὐτοῦ (Voyages aux Indes Orientales) λέγει. «Οἱ ἰοβόλοι ὄφρις ἀσπίδες εὐκόλως τι- νθασσεύονται. Ἐν Ἰνδοστάν, ἡ ζικάχαρις καὶ ντὸ γάλα, διδόμενα αὐτοῖς καθ' ἐκάστην, ἀρ- νκοῦσι πρὸς τοῦτο. Τὸ ἐρπετὸν προσέρχεται ντακτικῶς τὴν ὄρισμένην ὥραν ὅπως λάβῃ τὴν ντροφήν του καὶ οὐδένα βλάπτει. Δι' ἀναλό- νγου τεχνάσματος δὲν προσεκάλουν ἀρὰ γε νκαὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τῆς νἸσιδος τοὺς μὴ ἐπιβλαβεῖς ὄφρις;»

Ὁ Κ. Σαλβέρτος φρονεῖ ἀφ' ἐτέρου ὅτι οἱ ὄφρις τῶν τε Ἰνδῶν καὶ τῶν Αἰγυπτίων ἀγυρ- τῶν εἰσὶν, ἡ φύσει μὴ ἐπιβλαβεῖς, ἡ ἐξ ἐκεί- νων τῶν ὀφίων αὐτοὶ οἱ ἴδιοι καθιστῶσι τὰ δῆγματα ἀβλαβῆ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, δίδοντες αὐτοῖς προηγουμένως νὰ μασσῶσι συνεχῶς χονδρὸν τι ράκος ἢ πῖλημα (κετσέ.)

Ἄλλ' οἱ τερατουργοὶ μεταχειρίζονται ἐν γένει καὶ ὄφροισιν πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν. «Οὗτοι, λέγει ὁ Ταγματάρχης Μοῦρ, ἐν τοῖς «Ἀνατολικῶν Τεμαχίαις» αὐτοῦ (Oriental νFragments) ἀφίενται: πρῶτον νὰ δηχθῶσιν ὑπὸ ὄφρων, ἰοβόλων ὡς διίσχυρίζονται, εἶτα νἀμέσως ἐπιθέτουσιν ἐπὶ τῆς πληγῆς ὀφριόλι- νθον, μεθ' ὧν εἰσὶ πάντοτε ἐφωδιασμένοι. Με- ντὰ μίαν ἢ δύο στιγμὰς, τὸ δηλητήριον ἐξά-

νγεται, τὸ δηχθὲν μέλος θεραπεύεται, καὶ ὁ νλίθος ἀπορρίπτεται. Τιθέμενος δ' ἐν ποτηρίῳ νῦδατος, ἐκπέμπει ἐκ διαλειμμάτων μικρὰς νφυσαλίδας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.»

Ὁ Βρούκιος μᾶς βεβαιῶσι ὅτι τὸ μυστήριον τῶν Αἰγυπτίων καὶ Ἀράβων τεῦ νὰ μὴ βλά- πτωται ὑπὸ τῶν δηγμάτων τῶν ὄφρων, συν- ἰσταται εἰς τὸ νὰ λούονται εἰς ἀφίψημα χόρ- των καὶ ριζῶν, ὧν τὴν ιδιότητα ἐπιμελῶς ὑπο- κρύπτουσι. Μᾶς πληροφορεῖ πρὸς τούτοις ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι γοητεύουσι τοὺς ὄφρις διὰ τοῦ φυτοῦ τοῦ καλουμένου ἀριστολοχία, φυτὸν οὐ- περ εἶδος τι ἐν Μεξικῷ ἀναφυόμενον, χρησι- μεύει τοῖς Ἀμερικανοῖς Ἰνδοῖς πρὸς θεραπείαν τῶν αὐτῶν δηγμάτων.

Περαιόντες ἐνταῦθα τὰ φυσικοῖστορικὰ τε- ρατουργήματα, ὀφείλομεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὴν γνώμην τοῦ Πλινίου, τοῦ Αἰλιανοῦ καὶ τοῦ Σιλίου. Οὗτοι ἐν γένει ἀποδίδουσι τὸ ἀν- τιφάρμακον τῶν Μάρτων, Ψύλλων καὶ Ὀφιογε- νῶν εἰς τὴν χρῆσιν εὐώδους οὐσίας ἀποναρκού- σης τοὺς ὄφρις, δι' ἧς πιθανῶς ἤλειπον τὰ σώ- ματα τῶν εἰς αὐτοὺς ἐκτιθεμένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Ε'. ΜΕΡΟΣ Α'.

ΟΠΤΙΚΑ.

Ἀπασῶν τῶν ἐπιστημῶν ἡ ὀπτική ἐστὶν ἡ εὐφωρότερα εἰς θαυμαστὰ μηχανήματα. Ἡ δύναμις τοῦ προσπελάζειν τὰ μᾶλλον μεμα- κρυσμένα ἀντικείμενα καὶ καθιστᾷν αὐτὰ ὑ- πόχειρια τῷ παρατηρητῇ, πρὸς δὲ καὶ τοῦ ἐ- ξογκοῦν εἰς γιγαντιαῖον μέγεθος καὶ τὰ σχε- δὸν ἀόρατα σώματα τοῦ ὑλικοῦ κόσμου, ἐμ- πνέει πάντοτε τὸν θαυμασμὸν καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐννοοῦσι τὰ μέσα δι' ὧν τὰ τερατουργήματα ταῦτα τίθενται εἰς ἐνέργειαν. Οἱ ἀρχαῖοι ἀλη- θῶς, ἡγνόουν τοὺς συνδυασμούς ὑαλίνων κατό- πτρων καὶ φακῶν, τοὺς ἀποτελοῦντας τὰ τη- λεσκοπία καὶ τὰ μικροσκοπία, ἀλλ' ἀρκούν- τως ἐγίνωσκον τὴν ιδιότητα ἢν κέκτηνται οἱ τε φακοὶ καὶ τὰ κάτοπτρα, τοῦ σχηματίζειν ὀρ- θῆς ἢ ἀνεστραμμένους εἰκόνας τῶν ἀντικειμέ- νων. Διάφοροι συγγραφεῖς ἀναφέρουν, ὅτι οἱ

ἀρχαῖοι ἐποιοῦντο χρῆσιν κατόπτρων ἐκ χάλυβος ἢ ἐξ ἀργύρου κατεσκευασμένων ἢ ἐκ μίγματός τινος ἐκ χαλκοῦ καὶ λευκοσιδήρου, ὅπερ τὰ νῦν χρησιμεύει παρ' ἡμῖν πρὸς ἀντα- νάκλασιν τοῦ φωτὸς τῶν λαμπτήρων. Πιθα- νολογεῖται πρὸς τούτοις, ἐκ τινος χωρίου τοῦ Πλινίου, ὅτι καὶ ὑαλίνα κάτοπτρα ὑπῆρχον καὶ ἐν Σιδῶνι· ἀλλὰ τὸ εἰς αὐτὰ κατοπτριζόμενον ἀντικείμενον ὄφριλε νὰ φωτίζεται εἰς μέγιστον βαθμὸν, διότι ἄλλως ἢ εἰκὼν αὐτοῦ παρίστα- το λίαν ἀσθενῆς καὶ δυσδιάκριτος. Τὰ ἀργυ- ρᾶ λοιπὸν κάτοπτρα, ἐν γενικῇ ὄντα χρῆσει καὶ ὑπερτεροῦντα τῶν ἐξ οἰουδήποτε ἄλλου μετάλλου γινόμενων, ἐχρησίμευσον σχεδὸν ἀ- ποκλειστικῶς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μάγοις.

«Οὐδέμια σχεδὸν ἀμφισβόλια, λέγει ὁ Δό- κτωρ Brewster, ὅτι αἱ κοινότεραι καὶ ἐπι- τυχεστέραι ἀγυρτίαι: τῶν ἀρχαίων ἦσαν ὀπτι- κῆς φύσεως, ἐκτελούμεναι δι' ὀμαλῶν καὶ κοί- λων κατόπτρων.»

Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις, καὶ ὑπὸ τὸ κράτος πολιτισμοῦ ἐν στασιμότητι διατελοῦν- τος, ἐπιστεῦετο ὅτι πᾶς ὁ εἰς θεὸν ἐμβλέψας ὄφριλε ν' ἀποθάνῃ. ἢ τοῦλάχιστον νὰ χάσῃ τὴν ὄρασίν του. Ἄλλ' ὁ τρόμος δὲν ἢ ἀλλόκο- τος αὐτῆ δοξασία διήγειρεν, ἐν τῇ ζωηρᾷ φαν- τασίᾳ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, κατευνάσθη, τοῦ χρόνου προτόντος, ὡς ἐκ τῆς ἀμέσου δῆθεν μετ' αὐτοῦ συγκοινωνίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς λατρείας του, καὶ κατὰ συνέπειαν τούτου αἱ ἐμφανίσεις τῶν θεῶν, μακρὰν τοῦ νὰ ἐμποιῶ- σι φόβον, ἐλογίζοντο ὡς δῆλωσις τῆς εὐνοίας αὐτῶν, καὶ ὁ χῶρος ὅλως ἱερὸς ἐνθα οὗτοι προσεδέχοντο τὴν λατρείαν τῶν θνητῶν —

Παραδείγματα.

1. Ὁ ναὸς Enquium, ἐν Σικελίᾳ, — μεγάλου ἐτύγγανε σεβασμοῦ, οὐχὶ τοσοῦτον ἐνε- κεν τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ, ἀλλὰ διότι ἤξιοῦτο ἐνίοτε τῆς ἐμφανίσεως τῆς μητρὸς τῶν Θεῶν.

2. Ὁ Ἀσκληπιῶς εἶχε ναὸν ἐν Ταρσῶ ἐν- θα πολλάκις ἐδηλοῦτο τοῖς προσκυνηταῖς αὐ- τοῦ.

3. Ὁ Πλίνιος ἀναφέρει ὅτι ἐν τῷ ἀρχαίῳ ναῷ τοῦ Ἡρακλέους ἐν Τύρῳ ὑπῆρχεν ἐδώλιον ἐκ λίθου καθιερωμένου, ἐξ οὗ οἱ θεοὶ εὐκόλως ἀνωρθοῦντο· ἢ, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, «ἐξ οὗ θαυμάσια: ὄπτασια ἐφαίνοντο ἐκπεμπόμε- ναι.»

4. Ὁ Πausanias λέγει περὶ τοῦ Ὀρφείου τάδε:

«... προαποθανούσης οἱ τῆς γυναικὸς, νἐπὶ τὸ Ἄορνον δι' αὐτὴν τὸ ἐν τῇ Θεσπρω- πτίδι ἀφίκετο· εἶναι γὰρ πάλαι νεκυομαν- ντεῖον αὐτόθι· νομίζοντα δὲ οἱ ἔπεσθαι τῆς νΕὐρυδίκης τὴν ψυχὴν καὶ ἀμαρτόντα, ὡς ἐ- νπεστράφη, αὐτόχειρα αὐτὸν ὑπὸ λύπης αὐ- ντοῦ γενέσθαι.» (Pausan: Βοιωτικὰ XXX. 3—6.)

Ἄλλ' ὁ Πausanias δὲν διηγείται τὰ καθέ- καστα, ἔχοντα ὡς πῶς: Ὁ Ὀρφεὺς ἀπαραμύ- θητος διὰ τὸν θάνατον τῆς προσφιλοῦς συζύ- γου ἢ ἐρωμένης του, μετέβη εἰς τὸ ρηθὲν νε- κυομαντεῖον, ἐνθα ἐγένοντο αἱ ἐπικλήσεις τῶν νεκρῶν. Μετὰ πολλὰς προετοιμασίας τῷ ἐπε- τράπη ἡ παρουσία τῆς γυναικὸς, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ στρέψῃ τὰ βλέμματα πρὸς αὐτὴν Ὀδευεῖ λοιπὸν ὁ Ὀρφεὺς περιχαρῆς πρὸς τὴν ἐξοδον τοῦ μαντείου, νομίζων ὅτι ἡ γυνὴ τὸν ἀκολουθεῖ· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, εἶτε ἐκ τοῦ πό- θου τοῦ νὰ τὴν ἴδῃ, εἶτε ἐξ ἀμφισβόλιας ὀρμώ- μενος, ὡς μὴ αἰσθανόμενος κρότον βημάτων ὀ- πισθεν αὐτοῦ, παραβαίνει τὸν ἐπιβληθέντα ὀ- ρρον, στρέφει τὴν κεφαλὴν, βλέπει αὐτὴν, ἀλλ' ἀμέσως αὐτὴ ἐν βραχεῖ γίνεται ἄφαντος, ἀ- ποχωροῦσα βαθμηδὸν πρῶτον αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐγκαταλείπει κατὰμονον ὡς καὶ πρὸ τῆς ἐ- πικλήσεως.

5. Ἡ Κλεονίκη, νέα τις παρθένος ἐν Βυζαν- τίῳ, ἐφρονεῦθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς Σπάρτης Πausanίου. Οὗτος δὲ, τυπτόμενος ἀκολούθως ὑπὸ τῶν ἐλέγχων τῆς συνεδήσεως μετέβη εἰς τὸ ἐν Ἡρακλείᾳ νεκυομαντεῖον ἢ ψυχοπομπεί- ον, ἐνθα οἱ ψυχαγωγοὶ ἀνεκαλέσαντο χάριν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν τῆς Κλεονίκης ἵνα ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν του. Ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ἡ δ' ὑπ' αὐ-

τῆς δοθείσα διφορούμενη ἀπόκρισις ἠδύνατο νὰ διερμηνευθῆ, εἴτε ὡς ἐπιφέρουσα τὴν συγχώρησιν τοῦ θεοῦ, εἴτε ὡς ἀναγγέλλουσα τὸν βίαιον θάνατον τοῦ Πausανίου διὰ τὸ μέγα ἔγκλημα αὐτοῦ:

α Πausανίας δὲ Κλεονίκην ἐν Βυζαντίῳ ἠπαρθένον ἐλευθέραν: . . . Ἐκ τινος ὑποψίας ἀνελεῶν (φονεύσας) ἐώρα πολλάκις ἐν τοῖς ὑπνῶντι λέγουσαν αὐτῷ . . . οὐ παυομένου δὲ τοῦ φάσματος πλεύσας εἰς τὸ ψυχοπομπεῖον εἰς Ἡράκλειον, ἰλασμῆς τιςι καὶ χοαῖς ἀνεκαλεῖτο τὴν ψυχὴν τῆς κόρης. Ἐλθοῦσα δὲ πρὸς ὄψιν, εἶπεν, ὅτι παύσῃται τῶν κακῶν, ὅταν ἐν Λακεδαιμόνι γένηται. Γενόμενος δὲ εὐθύς ἐτελεύτησεν. (Πλουτάρχου Περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδέως τιμωρουμένων Χ. 17. Καὶ τοῦ αὐτοῦ. Κίμων VI. 9.)

β. Τὴν 9ην ἀπὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδα, ὁ Αὐτοκράτωρ Βασίλειος Μακεδῶν, ἀπαρηγόρητος διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του, κατέφυγεν εἰς τὰς δεήσεις καὶ προσευχὰς Θεοδώρου τινός, Σανταβαρένου τὴν ἐπίκλησιν, περιφήμου περὶ τὸ θαυματουργεῖν. Ὁ πανοῦργος οὗτος ἐξορκιστὴς τῷ ἐπέδειξε τὴν μορφήν τοῦ προσφίλου του υἱοῦ, λαμπρῶς ἐνδεδυμένου καὶ ἐφ' ἵππου μεγαλοπρεποῦς. Ὁ νέος ὄρμησας ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς του, ἀλλὰ ἀμέσως τὴν αὐτὴν στιγμήν ἐγένετο ἄφαντος

ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΣΑΦΗΣΕΙΣ.

Ἐκ τῶν ἀτελεῶν ἀφηγήσεων τῶν μέχρις ἡμῶν περιελθουσῶν, περὶ τῶν θαυμαστῶν τούτων φαινομένων, οὐδόλως δυνάμεθα ν' ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι κοῖλον κάτοπτρον ἦτο τὸ κύριον ὄργανον δι' οὗ ταῦτα παρήγοντο.

Ἐκαστον κοῖλον κάτοπτρον, ἵνα ᾖ ὄλως τέλειον, ὀφείλει νὰ ἔχη τὴν ἐπιφάνειάν του ἑλλειπτικὴν, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν ἀντικείμενόν τι τεθῆ ἀπέναντι ἐνός τῶν φακῶν τῆς ἑλλείψεως, νὰ σχηματίζεται ἡ εἰκὼν αὐτοῦ ἀνστραμμένη ἐν τῷ ἐτέρῳ φακῷ. Ἡ εἰκὼν αὕτη, πρὸς θεατὴν δεόντως τοποθετούμενον, φαίνεται κρεμαμένη εἰς τὸν ἀέρα. Ἄν δὲ τότε κά-

τοπρον καὶ τὸ ἀντικείμενον ὡς κερκωμένα ἐκ τῆς ὀράσεως τὸ ἀποτέλεσμα φανήσεται αὐτῷ σχεδὸν ὑπερφυσικόν.

Ἡ ἀκόλουθος τρομερὰ ἀπάτη, ἐπονομασθεῖσα τὸ Μυστηριῶδες ξίφος, ἐξέπληξε πολλάκις τοὺς θεατὰς ἐν Εὐρώπῃ. Ἄν ἄθροισθῶν τις κρατῶν καλῶς ἐστιλβωμένων ξίφος, καὶ ὑπὸ δυνατοῦ φωτός φωτιζόμενος, σταθῆ ἀπέναντι κοίλου κατόπτρου, ὀλίγον τι μακρύτερον τοῦ πρώτου φωκῶ, θέλει παρατηρήσει μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κατόπτρου, ἀνεστραμμένην καὶ μικροτέραν εἰκὼν τοῦ ἰδίου του ἀτόμου μετὰ τοῦ ξίφους. Ἄν δὲ τείνῃ τὸ ξίφος πρὸς τὸ κέντρον τῆς κοιλότητος τοῦ κατόπτρου, ἀμφοτέρα τὰ ξίφη θὰ συναντηθῶσι πρὸς τὰ ἄκρα αὐτῶν ἂν δὲ τείνῃ αὐτὸ ἔτι πρόσω, τὸ ἀντανακλώμενον ξίφος θὰ φανῆ προσβάλλον αὐτὸν εἰς τὸ στήθος. Ἄλλὰ πρὸς τοῦτο, εἶναι ἐπάναγκες ὥστε ἡ διεύθυνσις τοῦ ἀληθοῦς ξίφους, νὰ συμπίπτῃ πρὸς τὴν διάμετρον τοῦ κύκλου ἐν τῷ κατόπτρῳ κείμενον ἀποτελεῖ βεβαίως τὸ κοῖλον ἡμισφαίριον διότι ἂν ἡ διεύθυνσις πίπτῃ πλάγιως τῆς διαμέτρου, τὸ ἀντανακλώμενον ξίφος θέλει ἀπέχει ἐξίσου πρὸς τὸ ἕτερον μέρος αὐτῆς, καὶ θὰ φαίνεται σημαδεύον τὸ στήθος οἰουδήποτε ἄλλου ἀνθρώπου ἰσταμένου ἐντὸς τῆς βολῆς αὐτοῦ. Ἄν λοιπὸν ὁ κρατῶν τὸ ἀληθὲς ξίφος τοποθετηθῆ ὀπισθεν παραπετάσματος, ἢ ὡπωςδῆποτε κρύπτηται ἐκ τῆς ὀράσεως τοῦ θεατοῦ, οὗτος ἀναμφίβολως θὰ ἐκπλαγῆ βλέπων ξίφος ἐπιπίπτον κατ' αὐτοῦ. Τὸ πείραμα καθίσταται ἐκπληκτικώτερον ἂν γείνῃ χρῆσις δύο κατόπτρων ὁμοειδῶν, διότι τότε θὰ παρίσταται ἐναργῶς καὶ ἡ εἰκὼν δολοφόνου ἀπειλοῦντος τὴν ζωὴν τοῦ θεατοῦ.

Ἡ ἀποτελεσματικὴ ἐνέργεια τοῦ κοίλου κατόπτρου ἐξεδηλώθη ὡταύτως εἰς τὰ περὶ ἐμφανίσεως ἀπόντος ἢ τεθνεότος προσώπου. Πρὸς τοῦτο, τίθεται ἡ προτομὴ ἢ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ, ἐνώπιον τοῦ κατόπτρου, καὶ ἡ εὐκρινὴς ἀντανάκλασις του θὰ ἐμφανισθῆ εἰς τὸν ἀέρα καθ' ὃν τρόπον προσέπομεν ἢ, καὶ περιβαλλομένη ὑπὸ κα-

πνοῦ, ἂν προηγουμένως τὸ περιθώριον τῆς εἰκό-νος καλυφθῆ δι' αἰθάλης, ὥστε νὰ φωτίζεται ἀπλῶς μόνον τὸ ἐξωγραφημένον πρόσωπον αὐτῆς.

Ὁ Κ. Βάλτερ Σκότ, ἐν τῇ «Διαιμονολογίᾳ» αὐτοῦ, ἀναφέρει τὸ ἐπόμενον ἀνεκδοτόν: «Ὁ ἰδιοκτήτης ἀρχαίου τινός, φρουρίου ἐπὶ τῶν μεθωρίων τῆς Οὐγγαρίας, εἶχεν ἀποφασίσει νὰ παράσχη διασκεδασίαν τινὰ τοῖς φίλοις αὐτοῦ, ἀναλόγως τοῦ κοινωνικοῦ του βαθμοῦ καὶ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς τοῦ ἀρχαίου μεγάρου του. Οἱ προσκεκλημένοι ἦσαν, ὡς εἶκος, πολυάριθμοι, μεταξὺ δ' αὐτῶν ὑπῆρχε καὶ ἀξιωματικὸς τις ἀπόμαχος ἐκ τοῦ τάγματος τῶν Οὐσσάρων, ἐξακουστός διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸ ἀτρόμητον τοῦ χαρακτῆρός του. Ἀφοῦ διευθετήθησαν πάντα τὰ τὴν ἐσπερινὴν εὐωχίαν καὶ εὐθυμίαν ἀφορῶντα, ὁ ἀξιωματικὸς εἰδοποιήθη, ὅτι καθίστατο ἀδύνατον νὰ χορηγηθῆ εἰς ὄλους τοὺς συνδαιτημόνας ἡ προσήκουσα ἀνάπαυσις τῆς νυκτός, ἐκτὸς μόνον ἂν τις ἐξ αὐτῶν ἦν ἀρκούντως θαρραλέος, ὥστε ν' ἀναλάβῃ τὸν κίνδυνον νὰ κοιμηθῆ ἐν τινι θαλάμῳ ὑπὸ δαιμονίων ἐκάστοτε συναζομένων καὶ ἰδίως τὸ μεσονύκτιον· καὶ ὅτι, ἐπειδὴ ἅπαντες ἐγίνωσκον ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς εἰς οὐδὲν ἐλογίζετο τὰς τοιαύτας προλήψεις, ὁ θάλαμος οὗτος ὠρίσθη ἐκ προοιμίων δι' αὐτόν. Ὁ ἀξιωματικὸς ἀτμένως παρεδέχθη τὴν πρότασιν, καὶ ἀφοῦ μετέσχε τοῦ ἐσπερινοῦ συμποσίου, ἀπεσύρθη εἰς τὸ προσδιωρισμένον δωμάτιόν του, ἀφοῦ πρῶτον ἔωμοσε τρομερὰν ἐκδίκησιν κατὰ τοῦ τολμήσαντος νὰ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν του. Ἄλλ' ἐναντίον τῆς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προσδοκωμένης ἀπολύτου γενναιοψυχίας του, ὁ ἀξιωματικὸς κατεκλίθη, ἀφοῦ πρῶτον ἀφῆκε τὸ κνήριον του ἀνημμένον καὶ τὰ δύο του πυροβόλα γεμισμένα πλησίον του ἐπὶ τῆς τραπέζης.»

«Μόλις ἐκοιμήθη μίαν ὥραν, ὅτε ἀφυπνίσθη ὑπὸ σοβαρῶν ἤχων μουσικοῦ ὄργανου. Τρεῖς γυναῖκες ἀλλοκότως ἐνδεδυμέναι, ἐφαίνοντο πρὸς τινὰ γωνίαν τοῦ θαλάμου ἀπέναντι τῆς κλίνης, ψάλλουσαι νεκρώσιμον ἀκολουθίαν. Ὁ ἀξιωματικὸς ἠκροάσθη ἐπ' ὀλίγον μεθ' ἠδονῆς, εἶτα λέ-

γει πρὸς αὐτάς: «Κυρῖαι, ψάλλετε λίαν ἀρμονικῶς, ἀλλ' ἡ μονογονία δὲν μοὶ ἀρέσκει· κάμετέ μοι τὴν χάριν νὰ μεταβάλητε ἤχον: Αἱ κυρῖαι ἐξηκολούθουν τὴν ψῆδὴν· ὁ ἀξιωματικὸς ἐπανελάβε τὴν παράκλησιν, ἀλλ' ἡ μουσικὴ ἐξηκολούθει ἡ αὐτή. Τέλος ταῖς λέγει μετ' ὀργῆς: «Κυρῖαι, ἡ διαγωγὴ σας φαίνεται οὕτω τέχνασμα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ με φοβίσθητε, ἀλλ' ἐπειδὴ τὴν θεωρῶ ὡς ἀσύγγνωστον προπέτειαν, θὰ λάβω ἄλλον τρόπον ἐκδικήσεως.» Ταῦτα εἰπὼν, λαμβάνει εἰς χεῖρας τὰ πυροβόλα, ἐνῶ αἱ κυρῖαι ὀλονὲν ἐψάλλον. Τότε δὲ εἰς ἄκρον παροργισθεῖς, «θὰ περιμένω, εἶπεν, ἀκόμη πέντε λεπτά, καὶ ἔπειτα θὰ πυροβολήσω ἀναμφίβολως καθ' ὑμῶν. Ἡ νεκρώσιμος ψῆδὴ δὲν ἔπαυσε· τὰ πέντε λεπτά παρήλθον. «Σὰς παραχωρῶ, εἶπε, ἀκόμη καιρὸν μεχριτοῦ ἀριθμήσω ἕως εἰκοσι.» Καὶ ἡ ἀπειλὴ ὁμοῦς αὕτη οὐδὲν ἔσχεν ἀποτελεσμα, ἀλλ' ἀπέβη ἀνωφελὴς ὡς καὶ ἡ πρὸ αὐτῆς. Ὁ ἀξιωματικὸς ἤρξατο ἀριθμῶν, ἐν δύο τρία, κτλ. ἀλλὰ προσεγγίζων εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ ἐπαναλαμβάνων πολλάκις τὴν ἀπόφασιν τοῦ πυροβολῆσαι, ἐξέφωνε τοὺς τελευταίους ἀριθμοὺς δεκαεπτὰ δεκαοκτὼ καὶ δεκαεννέα λίαν βραδέως, ἐπιβεβαίων συγχρόνως μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ἐκάστου αὐτῶν, ὅτι τὰ πυροβόλα εἰσὶν ἐντεταμένα. Αἱ κυρῖαι οὐδόλως περὶ τούτου ἐφρόντιζον. Ἄμα ἀπηγγείλει τὴν λέξιν εἴκοσι, κενόει ἀμέσως ἀμφοτέρα τὰ πυροβόλα κατὰ τῶν ἀδουσῶν κυριῶν, αἰτινες καὶ πάλιν οὐκ ἐπαύσαντο τῆς ψῆδης των. Ὁ ἀξιωματικὸς τοσοῦτον ἐβαρυνθῆκε διὰ τὸ ἀτελεσφόρητον τῆς ἀνδραγαθίας του, καὶ τοσοῦτον ἐξεπλάγη, ὥστε ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας ἔκειτο ἀσθενής. Τὸ ἐπ' αὐτοῦ διαπραχθὲν τερατούργημα ἐξηγεῖται λίαν ἀπλῶς καὶ συντόμως: Αἱ κοῖδοι αὗται ἦσαν παρακαθήμεναι πλησίον ἀλλήλων ἐν παρακειμένῳ τινι δωματίῳ, ὁ δ' ἀξιωματικὸς ἐπυροβόλησε κατὰ τῆς ἀντανάκλασεως αὐτῶν, πιπτούσης πρὸς τὴν γωνίαν τοῦ κοιτῶνός του, τῆς δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ κοίλων κατόπτρων.»

Ὀλίγιστοι δύνανται, ἐκτὸς ἂν ἐπισταμένως ποιήσωσι πειράματα ἐπὶ κοίλων κατόπτρων, νὰ

·ένοήσωσι τὸ μαγικὸν ἀποτέλεσμα τῶν τοιούτων ὀπτικῶν φασμάτων. Ὄταν τὰ ὄργανα τῆς ἀπάτης ὑποκρύπτονται, ὅταν πάντα τὰ ἀλλότρια φῶτα ἀποκλείωνται, τὰ δὲ κάτοπτρα ὧσιν ἀρκούντως μεγάλα, καλῶς ἐστιλβωμένα καὶ ἐσχηματισμένα, τὰ ἀποτέσματα τῶν παραστάσεων, ἐπὶ νοῶν ἀγνωσούντων ὅποσον ἢ ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου κλάδου φιλοσοφικῆ ἔρευνα ἐπεκτείνεται, ἔσσονται ἀείποτε καταπληκτικώτατα. Καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπονοούντες τὸν δόλον καὶ τὰς ἀρχάς· ἐφ' ὧν βασίζεται, πολλάκις ἀποροῦν καὶ ἐξίστανται.

Ὁ χαρακτήρ τῶν ἐμφανίσεων τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀποθανόντων φίλων ἢ συγγενῶν ἐν τοῖς ναοῖς τῶν ἀρχαίων, περὶ ὧν πρὸς ἐπομένω θυμασιῶς περιγράφεται ἐν τῷ ἐπομένῳ χωρίῳ τοῦ Δαμασκίου εἰς βίον Ἰσιδώρου, ἀναφερομένῳ ὑπὸ τοῦ Φωτίου, τοῦ περιβοήτου τούτου καὶ πολυμαθεστάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως:

«Ὁ δ' ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ φωτός φανεῖς ὄγκος, «οἷον παγίς εἰς πρόσωπον διεμορφούτο, πρῶτον ἀτεχνῶς θεσπέσιον δὴ τι καὶ ὑπερφυσίον, οὐ γλυκεῖαις χάριτιν, ἀλλὰ βλοσυραῖς ἀγαλλόμενον, κάλλιστον δ' ὄμως· ἰδεῖν καὶ οὐδὲν ἤττον ἐπὶ τῷ βλοσυρῷ τὸ ἥπιον ἐπιδεικνύμενον» ὃν Ἀλεξάνδρῳ ἐτίμησαν Ὀσirin ὄντα καὶ Ἄδωνιν κατὰ τὴν μυστικὴν θεοκρασίαν.» (P'hotii Bibliotheca ed Bekker. σ. 348. α. 15. 22.) ἦτοι· α' Ὁ ὄγκος τοῦ φωτός ὁ ἐν τῷ τοίχῳ φανεῖς, ὡσανεὶ συγκεντρωθεῖς, ἔλαβε μορφήν προσώπου, θεοῦ οὕτως εἶπεῖν καὶ ὑπερφυσικοῦ, αὐστηροῦ μὲν τὴν ὄψιν, ἀλλ' ἔχοντος καὶ γλυκεῖαν χάριν, καὶ ὠραιότητος εἰς τὸ νὰ τὸ βλέπῃ τις, καὶ μετὰ τοῦ ἀγρίου συμμιγνύοντος καὶ τὸ ἥπιον. Τοῦτο οἱ Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ τὴν μυστικὴν αὐτῶν θρησκείαν, ἐτίμησαν ὡς ὄντα Ὀσirin καὶ Ἄδωνιν.» Περιγράφων τις τὰς φαντασμαγορίας τούτου· τὰς εἰδωλοφανεῖας τῶν νεωτέρων τερατουργῶν πῶς ἄλλω· ἤθελε παραστήσει αὐτάς;

Ἵνα δ' ἐξηγηθῇ ἡ ἀπάτη ἢ ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα· ἐνεργηθεῖσα, ὁ Σαλβέρτος παρατηρεῖ λίαν νουνεχῶς, ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ ἀληθοῦς προσώπου ἀπομιμουμένου τὴν μορφήν τοῦ νέου ἡγεμόνος. Ἡ ὑπαρξίς τοιούτου προσώπου, προδιδομένη ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀξιοσημειώτου παρομοίωσέως του καὶ ὑπὸ τοῦ τεχνάσματος τῆς παραστάσεως, ἤθελε βεβαίως ἀνακαλυφθῆ καὶ καταγγεληθῇ ὑπὸ τῶν ἀπιστούντων καὶ δυσμενῶς ἐχόντων πρὸς τὰ τοιαῦτα τερατουργήματα, καὶ ἂν ἀκόμη ἡδυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν πῶς ὁ υἱὸς ἀπεσπάρθη ἐν ἀκαρεῖ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς. Ὁ αὐτοκράτωρ λοιπὸν εἶδεν ἀπλῶς τὴν ἀεροειδῆ εἰκόνα τοῦ υἱοῦ του ἐρίππου· καὶ ἐπειδὴ τὸ πρωτότυπον αὐτῆς προσήχθη ἐγγυτέρω τοῦ κατόπτρου, ἢ εἰκὼν προύχωρησεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ, φυσικῶ τῷ λόγῳ, διέφυγε τὴν σύλληψιν. (ἀκολουθεῖ)

ΕΠΙ ΟΓΚΟΥ ΠΑΓΟΥ.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.)

Ὁ Πέτρος Νεσβίγ ἦν βαρελλοποιὸς τῆς κυβερνήσεως ἐν τῇ δανικῇ ἀποικίᾳ τῆς Οὐπερναβίκης, κειμένης ἐπὶ τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Γροιλανδίας. Ὁ ἀγαθὸς οὗτος ἀνὴρ ἀφιχθεὶς νεώτατος ἐν τῇ ἀγρίᾳ ταύτῃ χώρα, δὲν προὔτιθετο κατ' ἀρχὰς νὰ διαμείνῃ ἐπὶ μακρὸν ἐκεῖσε, ἀλλ' ἐράσθη εὐελκτικῆς νεανίδος, ἐξαιτητάμενος δὲ καὶ ἀπολαύσας τῆς χειρὸς της, ἐγένετο κατόπιν πατὴρ καὶ ἐκτοτε δὲν ἐσκέφθη πλέον νὰ καταλίπῃ τὸν τόπον.

Ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ, εὐτραφὲς νήπιον, κληθὲν Κάρολος Αἰμίλιος ἡλικιούμενος κατέστη ὠραῖος παῖς, ἀκολουθῶς πρόσηθος καὶ τέλος εὐειδὴς νεανίας μετὰ ζωηρῶν ὀφθαλμῶν καὶ μεγάλης δραστηριότητος, ὅστις δ' ἡγάπα τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του ὡς εἰ οὗτος ἦν ἡ τερπνοτέρα τοῦ κόσμου χώρα· Ἡδύνατο μὲν κάλλιστα, ἂν ἐπεθύμει, νὰ μεταβῇ εἰς Δανιμαρκίαν, ὅπου ὁ

πατὴρ του εἶχεν εἰσέτι συγγενεῖς, οἵτινες ἀσμένως ἤθελον ὑποδεχθῆ αὐτόν· ἀλλὰ τί ἐνδιέφερον αὐτῷ τὰ πλεονεκτήματα, ὧν ἤθελεν ἀπολαύσει ἐπὶ τοῦ σκανδιναυικοῦ ἐδάφους; Ἐξὺ εὐχαριστημένος ἐνθα εὐρίσκετο, ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενείας του, καὶ κατεγίνετο μόνον περὶ τὴν ἀπόλαυσιν δύο ἡδονῶν, αἵτινες ἦσαν ἡ πρὸς τὸν πατέρα βοήθεια κατὰ τὰ τῆς βρελλοποιίας ἔργα, καὶ ἡ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐνασχόλησις περὶ τὴν τῶν φωκῶν ἄγραν.

Μὴ ἐπιλησθῶμεν ἐτι ν' ἀναφέρωμεν καὶ περὶ τῆς προσγινομένης αὐτῷ ἡδονῆς ὅποτε διετέλει πλησίον τῆς Νικολίνης, θυγατρὸς τοῦ γραμματέως τοῦ διοικητοῦ, ἧς ἡ ἀγαθότης καὶ εὐσπλαχνία ἦσαν ἐνάμιλλοι τῆς καλλονῆς αὐτῆς. Ἄπαντες ἐν Οὐπερναβίκῃ ἐγίνωσκον τὰ πρὸς τὴν Νικολίαν αἰσθημάτων τοῦ Καρόλου Αἰμιλίου. Μόνη δ' αὐτῆ τὰ ἡγνοεῖ, καθότι ὅποταν ὁ ἐραστής ἀπετόλμα νὰ ἐκδηλώσῃ τὸν ἐαυτοῦ ἔρωτα πρὸς τὸ εἶδωλον τῆς ψυχῆς του, ἐκεῖνη τὸν περιεγέλα κατὰ πρόσωπον ἀπ' αὐτῆ· ἐτι τῆς πρώτης ἀπὸ τοῦ στόματός του ἐξενεχθείσης λέξεως. Ἡθελον ὑποτεθῆ ὅτι ἡ νεαρὰ ἀγρία δὲν ἐσκόπει τὸ παράπαν νὰ συζευχθῇ, τινεὶ δὲ καὶ προσέθετον ὅτι οὕσα πλήρης οἰήσεως καὶ θεωροῦσα ἑαυτὴν ὑπερτέραν πάντων, δὲν εὐρίσκε μεταξὺ τῶν παρεστοιχούντων αὐτὴν τὸν ἄξιον νὰ καταστῇ σύζυγός της. Μολταῦτα ἡ Νικολίνα ἐφημιζέτο δικαίως ὡς φιλάρεσκος καὶ λίαν ἐπιρρεπὴς εἰς τὰς διασκεδάσεις. Ἄμυ ὡς χωρὸς ὀργανίζετο ἐν Οὐπερναβίκῃ ἡ θυγάτηρ τοῦ γραμματέως ἀφικνεῖτο πρώτη ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ. Τὸ φόρεμα, ἔργον τῶν χειρῶν της (ὅπερ κατεδείκνυσεν ἀληθῶς τὴν δεξιότητά της) ἦν τὸ μάλλον κομψὸν πάντων τῶν ἐν τῇ ἐορτῇ ὑπαρχόντων· ἐθαυμάζοντο δὲ τὰ κεντήματά της, δι' ὧν κατεσκευάσε τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὸ μεταξόσκιλον, ἐφ' οὗ εἶχε συρράψει μαργαρίτας συνηρμοσμένους εἰς στεφάνους καὶ δεαθευμένους ἐν σχήμασιν ἀνθέων κατακαλυπτόντων τὸ ἐπαφρόδιτον σῶμά της.

Εἰ καὶ καθ' ἑαυτὸν εὐτυχέστατος ὁ Κάρολος Αἰμίλιος, δὲν ἦν ὄμως ἐνδομύχως εὐχαριστημέ-

νος· ἀλλὰ τὸ τοιοῦτο δὲν παρεκώλυεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐργάζεται δραστηρίως, εὐελπιστῶν ἐπὶ τὸ μέλλον διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὀνειρῶν του. Ἀντιθέτως τῶν ὀμηλικῶν του, ἠρέσκετο ἐλάχιστα εἰς τὸν χορὸν, καὶ τὸ ἀπέδειξε μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐορτῆς τοῦ ἑαυροῦ, ἀπελθὼν μετὰ τοῦ πατρὸς πρὸς θήραν φωκῶν.

Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς διασκεδάσεως εἶναι ἐκ τῶν προσφιλεστέρων παρὰ τοῖς κατοίκους τῆς Γροιλανδίας, ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου. Τὰ ἀμφίβια ταῦτα ἀνοίγουσι διόδους ἀνὰ τοὺς πάγους, καὶ μόλις ἀκτίς ἡλιακῆ ἀναφανῆ διὰ μέσου τῶν νεφῶν, φαίνονται καὶ ἐκεῖνα ἀναβαίνοντα καὶ συμπαίζοντα ἀλλήλοις ἐπὶ τῶν πάγων, μὴ σκεπτόμενα ποσῶς περὶ τοῦ κινδύνου, ὃν οὕτω διατρέχουσι.

Τῇ ἐπαύριον τῆς ἡμέρας τοῦ Πάσχα, ὁ ἐξετάζων τὴν ἐνώπιον τῆς νήσου τῆς Οὐπερναβίκης θάλασσαν, ἤθελε παρατηρήσει μεγάλην ἔκτασιν εἰς ἓνα μόνον ὄγκον συμπεπηγμένων ὑδάτων, ἀλλ' ἀπετέρω, εἰς ἐνὸς μιλίου ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἀπόστασιν, ἐφίκοντο τεμάχια πάγων ἐπιπλέοντα καὶ ἀλλήλοις συγκρουόμενα ὑπὸ σφοδρῶτος βορραιοῦ ἀνέμου, ὠλοῦντος αὐτὰ πρὸς τὸν ὠκεανόν.

Οἱ δύο ἀγρευταὶ ἔσπευσαν ν' ἀναχωρήσωσι συνεπάγοντες ἅπασαν τὴν οἰκογένειαν, τουτέστι τὴν μητέρα τοῦ Καρόλου Αἰμιλίου, δύο μικρὰ κοράσια καὶ δύο θυγατέρας, διότι ἐμελλον ν' ἀπουσιάσωσιν ἐκ τῆς αἰκίας ἐπὶ δύο ἐβδομάδας. Ὁ Πέτρος ἀνέλαβεν ἐπὶ τοῦ δι' ἐνέκ κυνῶν ἐξευμένου ἐλκῦθρου του τρία ἐκ τῶν νεωτέρων τέκνων του, ὁ δὲ Κάρολος Αἰμίλιος ἐπεφορτίσθη περὶ τῶν ὑπολειπομένων καὶ πάντων τῶν χρωιδῶν πρὸς τὴν τοιαύτην μετοικίαν. Ἐφερε τὴν σκυνὴν καὶ τὰς ἀναγκαίους ζωτροφίας ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐλκῦθρου, συρρομένου ὑπὸ δώδεκα μεγάλων κυνῶν ἐξαιρετικῆς ὀκλήης.

Καθ' ἣν στιγμὴν πάντες ἀφίκοντο ἐν τῷ πρὸς διαμοιὴν ὀρισθέντι μέρει τῆς παραλίας, ἐπήγη ἡ σκυνὴ, παρεσκευάσθη τὸ γεῦμα, καὶ ὁ Πέτρος ὑπὸ τοῦ υἱοῦ συνοδευόμενος κατηβύθη

πρὸς τὴν ἀκτὴν, ὅπου εἶχε παρατηρήσει ἀριθμὸν τινα φωκῶν, αἵτινες ἐξελθοῦσαι τῶν ὄπων τῶν, ἀνέπνεον κατακείμεναι ἐπὶ τῶν πάγων.

Φαίνεται ὁμως ὅτι οἱ δύο θηρευτικαὶ ὄφθησαν παρὰ τῶν ἀμφιβίων, καθότι ὅτε ἔφθασαν οὗτοι εἰς ἀπόστασιν βολῆς, δὲν ἔμεινε πλέον οὔτε ἐν ἐπὶ τῆς θέσεως, ἐν ἧ' πρὸ δέκα μόλις λεπτῶν ἦσαν.

Ἡ ἀποτυχία αὕτη, ἀντὶ τῆς ἀποθαρρύνῃ τούτων θηρευτῶν, ἐνέπνευσεν αὐτοῖς τὴν ἐπιθυμίαν νὰ προχωρήσωσιν ἐτι μᾶλλον ἐπὶ τῶν πάγων. Εἶχον ἰδῆ ὄγκον σχηματίζοντα ἐξοχὴν, παρὰ τὴν ὁποίαν φῶκαί τινες κατὰ καιρὸν ἀνεφρίνοντο, ἐτέθησαν λοιπὸν ἐν ἐνέδρῳ εἰς τὸ μέρος τοῦτο καραδοκοῦντες τὴν κατάλληλον στιγμήν ὅπως πυροβολήσωσι κατὰ τῶν ζώων ἐκείνων. Ἄλλ' ἀμέσως ἤκουσαν κρωγμοὺς πολυαριθμοῦ σμήτους πτηνῶν ὑδροβίων ἰπταμένων ἄνωθεν τῶν πάγων· κρότος δὲ παρεμφερῆς κανονοβολισμῶ ἀντήχησε μακρόθεν, καὶ οἱ δύο ἀγρευταὶ παρετήρησαν ὑπερμεγέθη ὄγκον πάγου διαρραγέντα εἰς μέσον, καὶ εὐτυχίᾳ ἢ ἐν τῇ θαλάσῃ καταπτώσει ἐξήγειρε μέγιστα ὕδατος κύματα, ἐκπελοῦντα νὰ συμπαρασύρωσι πάντας τοὺς τῆς ἀκτῆς πάγους.

Ἐκεῖνο δ' ὅπερ ἐφοβοῦντο δὲν ἐβράδυνε νὰ πραγματοποιηθῆ· τριγμὸς ἀνήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ὁ πάγος, ἐφ' οὗ ἐπέβαινον, ἀπεσπᾶτο ἀπὸ τῆς μεγάλης μάζης τῆς μετὰ τῆς ξηρᾶς ἐνουμένης, ὅθεν ἔδραμον πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἐλπίζοντες ὅτι θὰ προφθάσωσι νὰ πηδήσωσιν ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι ὄγκου, ἀλλ' ἦν ἤδη πολὺ ἄργά, διότι πλατὺ καὶ βαθὺ χάσμα ἐκώλυεν αὐτοῖς τὴν ὑποχώρησιν.

Ἐπῆλθεν αὐτοῖς ἡ ἰδέα ὅτι πιθανὸν ἐκ τῆς ἀντιπέρας πλευρᾶς τοῦ πάγου ὑπῆρχε μέσον νὰ εὗρωσι διάβασιν. Ὦδευσαν λοιπὸν ὅπως ἠδύνατο ἐπὶ τοῦ ὀλισθηροῦ ἐκεῖνου ἐδάφους. Ἄλλ' οἱ μοι! εὐρέθησαν πράγματι μεμονωμένοι καὶ μεταφερόμενοι ἐν μέσῳ μυρίων ἄλλων ὁμογενῶν τεμαχίων πρὸς τὸν ἀγανῆ Ὠκεανόν, καὶ κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν διεύθυνσιν.

Ἀντὶ ὁμως νὰ καταπλαγῶσι πέραν τοῦ δέ-

οντος, ἐσκέφθησαν ὅτι ὁ πλωτὸς οὗτος πάγος ἤθελεν, ἐνδοθείσῃ στιγμῇ, προσαράξει, καὶ τότε θὰ ἐξηύρισκον τὸ μέσον νὰ ἐπανέλθωσιν ἐπὶ τῆς στερεᾶς. Ἄλλὰ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐλπίδι τῶν ἐπίσης ἐψεύσθησαν, διὸ συσφιγγθέντος ὁ εἶς παρὰ τὸν ἄλλον, ὁπότε ἐνόησαν ὅτι παρεσύροντο, καθικέτευον τὸν Θεὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν τῶν.

— Τὶ θ' ἀπογείνη ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα μου; εἶπεν ὁ Πέτρος διὰ φωνῆς ἐσοβσεμένης.

Καὶ προσέθετο ἀποτεινόμενος τῷ υἱῷ του.

— Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι εἴμεθα χαμένοι, ἀλλὰ τὸ μᾶλλον θλίβον με εἶναι ἡ περὶ τῆς οἰκογενείας μου σκέψις, ἥτις θ' ἀποθάνῃ βεβαίως τῆς πείνης.

Οὕτω δὲ λαλοῦντος, τὰ δάκρυα κατέρρεον κρουνηδὸν ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ ἀγαθοῦ γέροντος.

Ταυτόχρονον δὲ φῶκα ἀνεφάνησαν ἐπὶ τῆς ἄκρας πάγου τινός, καὶ ἐξ ἐνστίκτου οἱ δύο θηρευταὶ ἀνήγειραν τὰ ὄπλα τῶν ἐπὶ σκοπὸν καὶ ἐπυροβόλησαν. Δύο ἐκ τῶν ἀμφιβίων ἐπλήγησαν, καὶ ὅτε ὁ Πέτρος καὶ ὁ υἱὸς του ἔσρεψαν τὰ βλέμματα πρὸς τὴν ξηρὰν, εἶδον τὴν ξηρὰν, εἶδον τὴν μητέρα μετὰ τῶν τέκνων ὀρθίας παρὰ τὴν σκηνὴν, καὶ φαινομένης χειροκροτούσας ἐπὶ τῇ δεξιότητί τῶν.

— Μᾶς εἶδον! βλέπουσιν ἐπίσης καὶ τὰς φονευθείσας φώκας! θὰ τὰς λάβωσιν· εὐλογημένον εἶη τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! δὲν θ' ἀποθάνωσι τῆς πείνης, καὶ ἴσως εὐσπλαχνός τις τὰς ἐπαναφέρῃ εἰς Οὐπερναβίην! ἀνέκραξεν ὁ δύστηνος οἰκογενειάρχης.

Μετ' οὐ πολὺ ἐξερράγη ἀπροσδοκῆτως καὶ ἡ καταιγίς· ὁ ἄνεμος ἔπνεε λάβρος καὶ ἡ χιών κατέπιπτεν εἰς πυκνὰς νεφώδας. Νέφη μελανὰ ἐκάλυπτον τὸν ὀρίζοντα, καὶ τὸ ρεῦμα παρέσυρεν αὐτοὺς ἄγνωστον που. Τὰ κύματα ἐρρίπτοντο ἐπὶ τοῦ πάγου εἰς μυρίας θραυθμένα ψεκᾶδας, καταβρεχούσας τοὺς ναυαγούς μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν ὀστέων.

Οἱ δύο ἀγρευταὶ ἐσιώπων δεόμενοι ἐνθέρ-

μας. Ὁ πατὴρ ἐσκέπτετο περὶ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του, ὁ δὲ Κάρολος Αἰμίλιος περὶ τῆς Νικολίνης καὶ τῆς μητρὸς του. ἄς τινὰς δὲν ἔμελλε πλέον ποτὲ νὰ ἐπανίδῃ. Καὶ ὁ ὄγκος ἔπλεε πάντοτε ἐν μέσῳ βαθυτάτου σκότους. Τίνα γὰρ αἰφνίδιος ἠκούσθη ὁ ἐκ πάγου βράχος προσήραξεν εἰς μέρος, ὅπου τὸ ὕδωρ πιθανὸν ἦν ἀβαθέ. Ἡ ἔλπις ἀνεγεννήθη ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἀπελπίδων θηρευτῶν.

Ἐνῶ δὲ ταῦτα συνέβαινον, πάντες ἐώρταζον ἐν Οὐπερναβίῃ. Ἐν πάσαις ταῖς οἰκογενείαις ἐπεκράτει ἡ εὐθυμία.

Ἐν τινι τῶν κατοικιῶν ἐκείνων ἡ Νικολίνα ἐνδεδυμένη τὰ κομψότερα φορέματά της ἠτοιμάζετο νὰ μεταβῇ εἰς τὸν χορὸν. Τὴν στιγμήν δὲ ταύτην φίλος εἰσελθὼν ἐν τῷ θαλάμῳ ἀνέφερε τῷ γραμματεῖ τοῦ διοικητοῦ ὅτι ἤχοι ἄσυνήθεις ἠκούοντο ἐκ τῆς θαλάσσης.

— Πρέπει νὰ εἰδοποιήσωμεν τὴν Ἀρχὴν, προσέθετο ἕτερος.

Μετέβησαν τῶντι ἀμέσως παρὰ τῷ δημάρχῳ τῆς πόλεως, ὅπως ἀναφέρωσιν αὐτῷ περὶ τῶν συμβαινόντων.

— Ἀγῶμεν νὰ ἴδωμεν! εἶπε τότε ὁ διοικητής, καὶ πάντες ἐκίνησαν πρὸς τὴν παραλίαν.

Ἐν μέσῳ τοῦ σκότους, διὰ μόνης τῆς λάμψεως τῶν ἀστραπῶν δὲν ἐβράδυναν νὰ διακρίνωσι μέρος πάγου, ἐφ' οὗ ἐφαίνετο ἀγέλη κυνῶν. Πρώτη ἡ Νικολίνα παρετήρησε τὰ πιστὰ ἐκεῖνα ζῶα, καὶ ἤρξατο προχωροῦσα, μ' ὅλας τὰς δοθείσας αὐτῇ παραινέσεις, ἐπὶ τῶν τεμαχίων τοῦ πάγου τῶν συνεχομένων μετὰ τῆς ἀκτῆς.

— Ἐγὼ τοὺς γνωρίζω, ἀνέκραξεν αἴφνης χωρικός, εἶναι οἱ σκύλοι τοῦ Πέτρου Νεσβίγ. Ἄλλὰ διατὶ τάχα οἱ κύριοι τῶν δὲν εἶναι μαζῆ των.

— Θὰ ἐπνίγησαν βεβαίως, παρετήρησεν ὁ διοικητής.

— Εἶναι ἀδύνατον! ἐπέφερον ἡ Νικολίνα ἡς ἡ καρδία ἔπαλλε σφοδρῶς. Λίαν συντόμως θὰ παρέλθῃ ἡ νύξ, καὶ θὰ ἴδωμεν τί συνέβη

παρὰ τὴν ἀκτὴν.

— Πμεῖς θὰ μείνητε καὶ φυλάσσητε ἐδῶ εἶπεν ὁ διοικητής ἀπευθυνόμενος πρὸς δύο ἐκ τῶν ὑπαλλήλων του· ὅσον δὲ τὸ ἐφ' ἡμῖν, φίλοι μου, ἐπιστρέψατε οἴκαδε καὶ ἀναπαυθῆτε. Τίς οἶδεν; ἴσως μετὰ τὴν Ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου λάβω ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς σας.

Πάντες ὑπήκουσαν εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην, ὁ δὲ πατὴρ τῆς Νικολίνης ὑπεχρεώθη νὰ ὀδηγήσῃ αὐτὴν οἴκοι. Ἄλλὰ μετὰ δύο ὥρας, ὁπότε ὑπέφωσκεν ἡ αὐγὴ ἡ νεάνις ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ παράλιον. ἦν δὲ ὠχρὰ ὡς πτώμα, καὶ δάκρυα σιωπηλῶς κατέβρεχον τὰς παρειὰς της.

Ἡ χιών εἶχε καταπαύσει, καὶ ἦν ἤδη δυνατὸν νὰ διακριθῶσι κρεῖττον τὰ ἐν τῷ ὀρίζοντι συμβαίνοντα. Τέλος ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, ὅπερ ἦν ἄριστος οἰανός. Ὁγκος πάγου παρεσύρετο ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Οὐπερναβίκης ἐφ' οὗ δύο σημεῖα μελανὰ διεκρίνοντο ἐν τῇ λευκότητι τοῦ ἡμιπεπηγότος ὕδατος.

— Εἶν' ἐκεῖνος! εἶναι ὁ Κάρολος Αἰμίλιος ἐφώνησεν αἴφνης ἡ Νικολίνα. Τὴν λέμβον! ποῦ εἶναι ἡ σωστικὴ λέμβος!

Πάντες οἱ περιστοιχοῦντες αὐτὴν ἐζήτησαν ἐξηγήσεις, ἀλλ' ἐκεῖνη ἀπάντησεν αὐτοῖς διὰ τῶν ἐξῆς μόνων λέξεων:

— Φέρετέ μοι τὴν λέμβον, θὰ ὑπάγω νὰ τοὺς παραλάβω· ἰδοὺ τοὺς βλέπω, καὶ θὰ τοὺς σώσω! Τίς θέλει νὰ μὲ συνοδεύσῃ; τίς θέλει νὰ μὲ συντρέξῃ ὅπως τοὺς ἀπαλλάξωμεν ἀφείκτου θανάτου;

Δωδεκάς νέων προσέδραμεν ἐνώπιόν της ἐτοιμῶν πρὸς περιφρόνησιν τοῦ κινδύνου.

— Νικολίνα, ὑμεῖς μὴ ἐκτίθεσθε ἀνέκραζον οὗτοι.

Ἄλλ' αὕτη δραττομένη κώπης ὤρμησεν ἐν τῇ λέμβῳ, καὶ ἐκαθέσθη ἐφ' ἐνός τῶν ἐδωλίων.

Πρασχυθέντες ὑπὸ τοιοῦτου παραδείγματος οἱ φίλοι της ἠκολούθησαν αὐτὴν, καὶ ἐντὸς βραχέως ἐφάνη τὸ εὐθραστον σκαφίδιον παλαιὸν κατὰ τῶν κυμάτων, καὶ διευθυνόμενον πρὸς τὸν ἐκ πάγου πλέοντα ὄγκον.

— Είναι παραφροσύνη να υπάγωμεν μακρότερα, εἶπον οἱ κωπηλάται τῇ νεάνιδι.

— "Ανανδροί! θά ἐγκαταλείψητε λοιπὸν οὕτω τοὺς φίλους μας ν' ἀποθάνωσι, χωρὶς νὰ προσπαθήσητε παντὶ σθίνει νὰ τοὺς βοηθήσητε;

— "Ἐστω! ἀλλὰ πύσεται ὑμεῖς τὴν κωπηλασίαν" οἱ βραχιόνες ἡμῶν ἐξαρκουοῦσιν πρὸς τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν.

— Ἐγὼ σὰς παρέσυρον μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐγὼ ἐπίσης θά ὀδηγῶ τὸ σκάφος, ἐπανελάθεν ἡ Νικολίνα.

"Ὅρα περῆλθεν ἀφ'οὔτου ἡ λέμβος ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς παραλίας, ὥρα φρικώδης, καθ' ἣν οἱ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς παραμεινάντες ὑφίσταντο τὰς φρικωδέστερας ἀγωνίας.

Ἡ Νικολίνα μετὰ τῶν συμπλωτῶν της περιέπλευσαν μικρὸν νησίον, παρὰ τὸ ὁποῖον ἡ θυγάτηρ τοῦ γραμματέως εἶχε παρατηρήσει τὸ τεμάχιον τοῦ πάγου, ἐφ' οὗ εὐρίσκοντο ὁ Πέτρος καὶ ὁ Κάρολος Αἰμίλιος.

— Κωπηλατεῖτε, κωπηλατεῖτε διαρκῶς! ἀνέκραξεν ἡ εὐψυχος νεάνις, ἥ; ἡ μέλαινα κόμη ἐκάλυπτε τοὺς ὤμους, καὶ τὸ ἀκτινοβόλον πρόσωπον ἐνέφαιεν ἀκατάβλητον ζέσιν. Ἦν ὥραία ὡς τὴν παρθένον τοῦ Δομεμῆ (τὴν Ἰωάνναν τῆς Ἀρκίης) ἐπὶ κεφαλῆς τῶν γαλλικῶν στρατιῶν, ὀδηγοῦσαν αὐτὰς πρὸς τὴν νίκην.

Οἴμοι! οἱ σωτῆρες οὗτοι ἤρξαντο ἀπελπίζομενοι, καθὼς μὴ βέροντες πλέον ἐκείνους, οὓς ἀνεζήτησαν διακινδυνεύον τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν ζωὴν.

— Ἴδού αὐτοὶ ἀνεφώησεν ἡ Νικολίνα, ἐτοιμὴ νὰ λυποθυμήσῃ ἐκ τῆς ὑπερβαλλούσης χαρᾶς, ἣν ἠσθάνθη βλέπουσα τὸν Κάρολον Αἰμίλιον, τὸν λογισθέντα ἤδη νεκρὸν.

Πράγματι ἦν αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Πέτρου Νεσβίλ, ὅστις, ὅπως προφυλάξῃ τὸν πατέρα ἀπὸ τὸν ἐκ τοῦ ψύχους θάνατον, ἀπεξεδύθη τοῦ κολοβίου του καὶ ἐρήπλωσεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ πάγῳ κατακεκλιμένου γεννήτορος, ἐκείνος διατελὼν συνεστραλμένος, τρέμων ἐκ τοῦ ψύχους καὶ μὲ κλειστοῦς τοὺς ὀρθαλοῦς, ἤ-

κουσε τὴν φωνὴν τῆς ἐρωμένης, καὶ προσεπάθει νὰ ἀνεγερθῇ.

— Ζῶσιν! ἀνέκραξεν ἡ Νικολίνα. Θεέ μου, ἔσο εὐλογημένος!

Δι' ὀλίγων κωπηλατημάτων ἡ λέμβος ἐπλησίασε παρὰ τὸν παγωμένον ὄγκον καὶ δύο ἐκ τῶν τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ υἱοῦ φίλων ἔσπευσαν νὰ ἀποβιβάσθωσι καὶ νὰ ἀνεγείρωσι τοὺς δύο δυστυχεῖς ναυαγούς. Τοῦ Πέτρου οἱ ὀρθαλοῦ μοὶ ἦσαν κλειστοί, ἀλλ' ἡ καρδία ἔπαλλεν ὁ δὲ Κάρολος Αἰμίλιος, γονυκλινῆς ἐνώπιον τῆς Νικολίνας, ὑπετραύλιζε λέξεις, ὧν εἰς ταύτην μόνην ἦν δυνατὴ ἡ κατάληψις.

Τούτων δὲ γενομένων, οἱ κάτοικοι τῆς Οὐπερναβίκης ἠθροισμένοι ἐπὶ τῆς ἀκτῆς παρηκολούθουν ἀγωνιωδῶς τὰ κινήματα τῆς λέμβου, καὶ ὑπέθετον ἤδη ὅτι μὴ κατορθώσαντες ν' ἀνεύρωσί τι, ἐπέστρεφον πρὸς αὐτοὺς ἄπρακτοι.

Δὲν εἶχον παρατηρήσει τοὺς δύο θηρευτὰς ἐξηπλωμένους ἐν τῷ πυθμένι τοῦ σωστικοῦ πλοιαρίου.

Ἄλλ' ὁπότε ἡ Νικολίνα καὶ οἱ συμπλωτῆρές της ἀφίχθησαν ἐν τῷ λιμένι, κραυγὴ χαρμόσυνος ἐξῆλθεν ἀπὸ πάντων τὰ στήθη. Ἐκαστος ἐπεθύμει νὰ βοηθήσῃ ἐν τῇ μεταφορᾷ τοῦ Πέτρου καὶ Καρόλου Αἰμίλιου εἰς τὴν κατοικίαν των. Ἐπρόκειτο νὰ τοὺς θερμάνωσι καὶ ἐπαναδώσωσιν αὐτοῖς τὰς δυνάμεις. Καθελθὶς ἔπραξε τῷ ἐπ' αὐτῶ πρὸς ἐπιτευξιν τοῦτου. Ὁ υἱὸς τοῦ Πέτρου Νεσβίλ ἠνοιξε πρῶτος τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ὁ ἄμετος αὐτοῦ λογισμὸς ἦν ὁ περὶ τῆς μητρὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν του.

Ἐξ ἔλκυθρα διηυθύνθησαν πάραυτα πρὸς τὸ μέρος, ὅπερ ὑπέδειξε τοῖς φίλοις του, καὶ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἑσπέραν ὅτε πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς ἀπήλαυσαν τῆς ὑπερτάτης χαρμονῆς νὰ ἐναγκαλισθῶσι πάντας τοὺς ἑαυτῶν φιλιτάτους.

Ἦν ἀληθὴς ἡμέρα χαρᾶς αὕτη διὰ πᾶσαν ἐκείνην τὴν οἰκογένειαν.

Ἡ Νικολίνα ἤχθη ἐν θριάμβῳ ἡ πόλις ἄπασα συνηθροίσθη ὅπως ἐκφράσῃ τὸν θαυμα-

σμόν της ἐπὶ τοσοῦτον ἐνεργητικῇ τόλμῃ. Ὁ Κάρολος Αἰμίλιος μετέβη, ὅπως καὶ πάντες οἱ λοιποὶ, νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν εὐγενῆ νεάνιδα, πρὸς ἣν αὐτὸς τε καὶ ὁ πατὴρ ὤρειλον τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς των.

Εὐκόλον νὰ μαντεύσωμεν τί εἶπεν ὁ νεανίας πρὸς ἐκείνην, ἥτις ἦν διττῶς αὐτῷ προσφιλεῖς, ἀφοῦ καὶ τῷ παρῆλθε τοιοῦτο προφανές τεκμήριον, δι' ὃ ἔπρεπεν οὗτος νὰ ᾖ βέβαιος περὶ τῆς ἀπειροῦ πρὸς αὐτὸν ἀφοσιώσεως της. Καὶ πράγματι ἡ Νικολίνα ἤθελεν ἐκθέσει τὴν ἰδίαν ζωὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἂν δὲν ἠσθάνετο ἀληθῆ πρὸς τὸν Κάρολον Αἰμίλιον ἔρωτα;

Κρίνομεν περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι μετὰ τινὰς ἐβδομάδας ἀπὸ τῶν προεκτεθέντων συμβάντων ἐπίσημος ἐγένετο τελετὴ ἐν τῷ ναφ τῆς Οὐπερναβίκης; ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἰψίστου ὑλόγει τῶν δύο ἐκείνων γενναίων καρδιῶν τὴν ἔνωσιν.

Ὁ Κάρολος Αἰμίλιος μετὰ τῆς συζύγου του ἀποτελοῦσιν ἔκτοτε τὸ εὐτυχέστερον ζεῦγος πάντων τῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Γροιλανδίας ὑπαρχόντων.

G. M. K.

ΚΑΡΛΟΤΤΑ ΚΟΡΔΑΙ.

Πρὸς τὴν μαρκησίαν Βοινβιλιε ἠρωίδα ἐπὶ κακουργήμασιν ἐκρίναμεν καλὸν νὰ ἀντιπαρθέσωμεν τὴν Καρλότταν Κορδαί ἠρωίδα ἐπὶ φιλοπατρία, δυνάμεθα δὲ οὐχὶ ἀστόχως νὰ ἀποκαλέσωμεν ἐκείνην μὲν ἄνθρωπον τίγριν, ταύτην δὲ ἄνθρωπον λέοντα, κατὰ τινὰ ὑποδιαίρεσιν τῶν ἀνθρώπων ὡς ἐκ τῶν τάσεων καὶ ὀρέξεων αὐτῶν εἰς τάξεις ἀναλόγους πρὸς τὰς τῶν ἀγρίων θηρίων.

Τῇ 13 Ἰουλίου τοῦ 1793 ἡμέραν Σαββάτου ἐννέα ἐκ τῶν διακεκριμένων κατοίκων τῆς πόλεως Ὁρλεάνης τῆς Γαλλίας ἐνδεδυμένοι τὸν τῶν πατροκτόνων ἐρυθροῦν χιτῶνα, ἀνήρχοντο τὰς βαθμίδας τοῦ ἰκριώματος. Ἐν τῷ αἵματι δὲ αὐτῶν, ὁ τοῦ λαοῦ ἀντιπρόσωπος Λεονάρδος, ἐπικληθεὶς ἔκτοτε Λεόπαρδος Βουρδῶν, ἐξεδίκειτο τὸ θράσος τῆς ἀσημάντου πλῆγῆς, ἣν ἔλαβε κατὰ τὴν διὰ τῆς Ὁρλεάνης ὀλεθρίαν αὐτοῦ διάβασιν.

Ἄλλὰ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἀπέθνησκον οἱ ἐννέα πολῖται, διότι ἀπέτυχον ἐπιτεθέντες κατὰ τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ὅπερ καθιέρωσε τὸ ἄκαμπτον τῆς τρομοκρατίας, νέα κόρη ἐκ Νορμανδίας ἀφικομένη εἰς Παρισίους ἀπὸ τῆς 11 Ἰουλίου περὶ τὴν μεσημβρίαν, μετέβη εἰς τὸ Palais Royal, περιῆλθεν αὐτὸ πολλάνκις, ἠγόρασε δὲ ἐν ἀντίτυπον τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐξενεχθείσης παρὰ τοῦ δικαστηρίου κατὰ τῶν φονέων τοῦ Λεονάρδου Βουρδῶν καὶ τραπεζομάχαιραν μετὰ θήκης, ἔχουσαν μαῦρην λαβὴν, καὶ μέγεθος σύνθησε, τιμωμένην δὲ σολδίων τεσσαράκοντα.

Διὰ τῆς μικρᾶς δὲ ταύτης καὶ μακρομανίκου μαχίρας κατὰ τὴν κοινὴν ἔκφρασιν, τῶν τεσσαράκοντα σολδίων ἐδείκνυσεν εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν, ὅτι δύναται νέα κόρη ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ποιητοῦ Κορνηλλίου καταγομένη, ἄλλως δὲ γενναία καὶ περριουσιμένη μὲ φαντασίαν ἐξημεμένη νὰ καθαρῆσιν τὴν γῆν, ἀπὸ ἕνα τῶν δημωδῶν ἐκείνων τυράννων, οἵτινες ἀγερώχως ἐκήρυξαν τὸ ἀπαραβιάστον τῶν ἀτόμων των, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ ἀποθεώσωσι ἑαυτούς. Ἡ δὲ ἠρωϊκὴ κόρη ἦν ὤλησε πρὸς τὸ ἔγκλημα βαθεῖα πρὸς τοὺς κακούργους ἀποστροφή ἣν ἡ καθ' ἅπασαν τὴν Γαλλίαν γνωστὴ Καρλόττα Κορδαί. Ἡ ὄσα τῆς ὥραιας αὐτῆς μορφῆς τοσαύτας ἐνέπνευσεν ὥραιας σελίδας εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ τόσον ὥραιους στίχους εἰς τοὺς ποιητὰς, ἀπὸ τοῦ 1793 ὥστε, ἀληθῶς εἶπειν, οὐδὲν ὑπολείπεται ἡμῖν νὰ εἴπωμεν. Ἄλλ' ἐκ τῆς παθητικῆς αὐτῆς βιογραφίας.

φίας λεπτομέρειαι τινες κακῶς πραγματευθεῖσαι, ἀπαιτοῦσι νέαν διαφώτισιν. Δὲν εἶνε δὲ ὅλως ἄχαρι εἰς τὸν ἠθικολόγον τὸ νὰ δυνηθῇ νὰ ὀρίσῃ μετὰ θετικότητος τὸν χαρακτήρα, τὸν σκοπὸν καὶ τὴν σημασίαν πράξεως ἀνηκούστου ἐγκλήματος· ἐξόχου ἄλλ' ἀνωφελοῦς, ὅπερ εἰς τὴν γραμματολογικὴν ἀθανασίαν τῆς οἰκογενείας τοῦ Κορνηλλίου, νέαν προσέθηκεν ἀθανασίαν, τὴν τραγικὴν.

Ἡ Μαρία—Ἄννα-Καρλόττα Corday d'Armont ἐγεννήθη τῇ 27 Ἰουλίου 1768 ἐντὸς καλύβης τοῦ χωρίου des Lignerles τῆς περιφερείας d'Argentan τοῦ διαμερίσματος de l'Orne ἐξ οἰκογενείας εὐγενοῦς μὲν ἀλλὰ πτωχῆς καὶ φιλοτίμου. Ὁ πατὴρ τῆς νέος ἐν χειρὶ ἀπολειφθεὶς, τὸν μὲν χαρακτήρα ἀνήσυχος, τὸ δὲ πνεῦμα ἔμφροντις ἕνεκα τῶν χιμαιρικῶν ἰδεῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐπανάστασις ἔμελλε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πραγμάτων, ἠναγκάσθη νὰ ἀποχωρισθῇ τῶν δύο θυγατέρων του, αἱ ἐνέκλεισεν ἐν τινι Μονῇ τῆς πόλεως Καέννης, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Μαθίλδης γυναικὸς τοῦ Γουλιέλμου τοῦ κατακτητοῦ τῆς Ἀγγλίας. Αἱ δύο ἀδελφαὶ διέτριψαν ἐν τῇ Μονῇ μέχρι τῆς ἐπανάστασεως ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς τε ἡγουμένης κυρίας Belzunce καὶ τῆς ὑφηγουμένης. Ἐκτοτε δὲ ἡ μὲν νεωτέρη ἀδελφὴ τῆς ἀπεσύρθη παρὰ τῷ πατρὶ αὐτῆς, ὅστις ἐλθὼν ἐγκατεστάθη εἰς Argentan ἡ δὲ Καρλόττα εὗρεν ἔντιμον ἄσυλον παρὰ τινι θείᾳ αὐτῆς γήρα καὶ ἐξηκοντούτιδι, ἀφ' ἧς ἀπεχωρίσθη μόνον κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1793, μεταβᾶσα εἰς Παρισίους.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ Δεσπινί; Κορδαὶ ἦτο νέα σοβαρὰ εὐγενῆς καὶ ἀπλοϊκῆ, χαρακτηριστικὰ, ὅπερ συνενούμενα μετ' ἀναστροφῆς καὶ σχήματος ἀξιοπρεπῶν, προσέδιδον ἀσχολίας πνεύματος ἀνδρικός μᾶλλον ἢ γυναικείας.

Ἄληθῶς δὲ ἐκυοφόρει μετὰ μετριόφρονος ζηλοτυπίας τὸ πῦρ τῶν νέων ἰδεῶν, ὅπερ ἠναψε μὲν ὁ πατὴρ αὐτῆς, ὑπεδαύλιζε δὲ πάντοτε ἡ πυρετώδης ἀνάγνωσις τοῦ Κορνηλλίου

τοῦ Ρουσσώ καὶ τοῦ Abba Raynal. Εἰς ταῦτα δὲ προσθετέον καὶ τὴν ἐπιρροήν, ἣν βεβαίως ἤσκησεν ἐπὶ τῆς ζωῆς αὐτῆς φαντασίας ἡ ἀνάγνωσις «πεντακοσίων ποικίλων πραγματειῶν ὑπὲρ τῆς ἐπανάστασεως ἢ κατ' αὐτῆς», τὰς ὁποίας, ὡς ἐν ταῖς ἀνακρίσεσιν αὐτῆς ὡμολόγησε, σχεδὸν εἰπεῖν κατεβρόχθισεν. Οὕτω δὲ μεμνημένη ἡ δεσποινίς Κορδαὶ κάλλιον πολλῶν ἀνδρῶν ἠδύνατο νὰ παραστήσῃ πρόσωπον σπουδαῖον εἰς ἐπανάστασιν. Ὁ ἠπιος καὶ σταθερὸς αὐτῆς; χαρακτήρ ἀγόμενος ὑπὸ θελήσεως ἀκράπτου δὲν ἀπηύδα οὔτε ὑπεχώρει ἐν τοῖς κινδύνοις. Ἡ δὲ σχέσις μετὰ λογίων συμπatriotῶν, ἡ ἀφιξίς αὐτῆς; εἰς Καέννην ἀποβᾶσαν κέντρον τῆς τῶν Γερουδίνων ἀντιστάσεως, τῶν πρωτευόντων ἀντιπροσώπων, τῶν προγεγραμμένων, τῆς εὐφραδοῦς γενναίας καὶ ἀπρονοήτου μερίδος, καὶ τῶν ἐνθουσιῶντων παρασκευαστῶν ἀγῶνος τόσον οἰκτρῶς ἀπολήξαντος, ἡ θέα ὄλων τούτων, καὶ αἱ συμπαρομαρτοῦσαι αὐτοῖς ὑψηλαὶ ἐμπνεύσεις, ἐξῆψαν μέχρι παραφροσύνης τὸν διαρκῆ ἐνθουσιασμὸν τῆς νέας ἐκείνης ψυχῆς; ἣν οὐδὲν ἄλλο αἶσθημα ἠδύνατο ν' ἀναγκαιώσῃ κατὰ τῶν κινδύνων τῆς ἰδέας, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐνεφορεῖτο.

Ἡ ἰδέα δὲ αὕτη, ἣτις παρ' ἀνδρὶ ἤθελε χαρακτηρισθῆναι ὡς φιλοδοξία, παρὰ τῇ Καρλόττῃ διετέλεσε πάντοτε γενναία καὶ ἀφιλοκερδῆς. Μόνη ἄνευ τινὸς στόμφου ἐξελέξατο ἀποστολὴν τρομεράν, οὐδόλως διὰ γυναικα προωρισμένην.

Εἶπε καθ' ἑαυτὴν διὰ τῆς ἀκράπτου τῶν παρθένων φύσεως λογικῆς, ὅτι ἦν ἀναγκαῖος ὁ θάνατος ἀνθρώπου. Ἀπεράσιος δὲ νὰ φονεύσῃ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὃν ἠγγόει, ἀλλ' ὅστις κατ' αὐτὴν ἐξεπροσώπει ὑπὸ προσωπεῖον ἀναιδῆς καὶ βάνουσον τὴν ἐπαναστατικὴν τυραννίαν, καὶ ἄνευ ὀργῆς, ἄνευ φρίκης, ἄνευ ἀποπλανήσεως, ἄνευ μετανοίας, ψυχρῶς, μοιραίως καὶ ἀπερίττως προέβη πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν. Εἶνε δὲ ἀναμφίβολον σήμερον ὅτι πρὸς τοῦτο δὲν ὑπέστη ἡ μόνη τὴν ἐπενέργειαν καὶ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς φιλοπατρίας.

Οὐδεὶς ὑπέδειξεν αὐτῇ τὸν Μαράτον ὡς θῦμα, ὡς τράγον ἐξιλαστήριον τῆς τυράννου δημαγωγίας. Μάτην ὅθεν ἡ ἐπαναστατικὴ ἐκδίκησις ἀνεμόχλευσε καὶ τὸ ἀπώτατον αὐτῆς παρελθὼν, ἐνεβάθυνεν εἰς τὰς ἐλαχίστας αὐτῆς ἐκφράσεις καὶ εἰς αὐτὴν τὴν σιωπὴν τῆς, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀνεύρῃ μέντορα; καὶ σуйενόχου; Ἡ Καρλόττα Κορδαὶ εἶναι μόνον ἔσχε συνένουχον αὐτῇ ἐξουτήν.

Ἀπεδείχθη ὅτι τρεῖς ἐπεσκέφθη τὸν Βαρβαροῦ, ἀλλὰ δημοσίᾳ ὑπέθεσαν δὲ ὅτι δὲν ἠνέχθη νὰ τὸν ἴδῃ ἀτιμωρητὶ γινόμενον θῦμα τοῦ Ικρυώματος. Ἄλλ' ὁ Ἀντίνοιος οὗτος; τῆς Γιρόνδης οὐδεμίαν φαίνεται ὅτι ἤσκησεν ἐπ' αὐτῆς; βέβηλον ἐπιρροήν τὸν εἶδεν ἀναγκασθεῖσα, διότι φιλική τις παράκλησις παρεκλούθη; πάσας τὰς ἰδέας καὶ τοὺς σκοποὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς τρομερωτέρους, ἤθελε δὲ ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν σύστασιν ἐκείνου νὰ ἐνεργήσῃ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἀπόδοσιν ἐπιχορηγήσεως εἰς εὐλίαν τῆς τινα ἡγουμένην, ἣν ἐχαρακτήρισαν ὡς μετανάστιδα ἕνεκα ἀποδημίας; εἰς Ἐλβετίαν. Οὐδεὶς ὑπόπτεισεν αὐτῇ ἄλλον τινα σκοπὸν τὴν εἰς Παρισίους ἀποδημίαν ἠγγόει ὁ πατὴρ τῆς, ἡ δὲ θεία τῆς ὑπέθετεν αὐτὴν εἰς Argentan. Ἡ ἀνάκρισις δὲ αὐτῆς; ἐκτὸς τῆς φίλης τῆς ἡγουμένης, μίαν ἀκόμη ἀνεκάλυψε φίλην Beaumont καλουμένην ἣτις μόνον μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔλαθε γινῶσιν τοῦ σκοποῦ ἀπὸ τὸν ὁποῖον πάντες ἤθελον προσπαθήσει ν' ἀποτρέψωσι τὴν Καρλότταν. Ἴσα ἴσα δὲ ἵνα ἀποφύγῃ τὰς συμβουλὰς καὶ ἐπιπλήξεις ταύτας, αἰτινες ἤθελον ἴσως διερεθίσῃ τὴν ἀπόρασιν αὐτῆς; χωρὶς ποσῶς νὰ τὴν ἀλλοιώσωσιν, ἀνεχώρησε φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὸ μυστήριον τῶν διαλογισμῶν τῆς; καὶ τὸ πρόσωπον δὲ αὐτῆς τόσον διετέλει ἀπαθὲς καὶ ἤρεμον ὥστε ὁ Πεσιῶν, ὁ τραχὺς; καὶ ἀπότομος ἐκεῖνος Πεσιῶν νομίσας ὅτι ἐν δημῶδι καὶ φιλόφρονι ἰστέισμῳ ἀνεῦρε τὸ πρέπον αὐτῇ ὑφός, ἀποταθείς τῇ εἶπεν ἡ ὥραία ἀριστοκρατικὴ ἰδοῦσα τοὺς δημοκρατικούς; δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ ἡμέρας τινὰ

τῷ ἀπεκριθῇ πολίτα Πεσιῶν θὰ μάθητε ὁποία εἰμί.

Θεωρεῖται λοιπὸν ὡς ἀναντίρρητον ὅτι ἡ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ληφθεῖσα παρ' αὐτῆς ἀπόρασις τοῦ φόνου τοῦ Μαράτου ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ ἐν τῇ Συντακτικῇ ἔμεινε μέχρι τέλους; ἀμιγῆς πάσης ξένης ὑποβολῆς, διότι ἂν προσέφερε τὸ ἐγχειρίδιον αὐτῆς πρὸς ἐξυπηρέτησιν μνησικακίων τῆς Γιρόνδης δὲν θὰ τῇ ὑπεδεικνύετο ὁ Μαράτος; διότι ἡ Γιρόνδη ἐν τῷ Δαντῶν καὶ Ροβεσπιέρῳ εἶχεν ἐχθροὺς; μᾶλλον τοῦ Μαράτου ἐπικινδύνους ὢν τὸ μὲν ἐπίφοβον προέβη μέχρι τοῦ γελοίου, ἕνεκα δὲ τῶν παρεκτροπῶν καὶ τῶν ἠθῶν τῶν κατήντησαν νὰ ἀπολέσωσι πᾶσαν ἰσχύν; ἐκτὸς τοῦ φόβου ὃν κατῴρθουν εἰσέτι νὰ ἐμπνέωσι.

Ἄλλως; δὲ, εἶνε ἴδιον τοιοῦτων ἀποφάσεων νὰ ὦσι ἐντελῶς ὠρισμένοι καὶ ὑπὸ τηλικαύτης περὶ ἐπιτυχίας πεποιθήσεως; νὰ συνοδεύονται, ὥστε οὔτε ἰδέα τῆς ἀνακοινώσεως αὐτῶν ἐπέρχεται. Διότι συμβουλευέται μὲν ἄλλους ἕκαστος περὶ ἀποφάσεων ἀμφιβόλων, ἀλλὰ τὰς ἀμετακλήτως συλληφθεῖσας; τηρεῖ δι' ἑαυτὸν μόνον. Ἡ τῆς; Καρλόττης ὑπερηφάνεια δὲν ἦτο θορυβώδης καὶ ἐπιδεικτικὴ ἀλλὰ συγκεκεντρωμένη καὶ πῶς ἀγριωπῆ. Τὸ δὲ τρομερὸν μυστικὸν τῆς τῇ ἐφαίνετο ἀποτελεῖν μέρος τῆς αἰδηροσύνης τῆς. Πραεῖβαινε δὲ πρὸς τὴν σκοπὸν αὐτῆς; οὕτως ἀμέριμος περὶ τε τῶν μέσων καὶ τῶν συνεπειῶν ὥστε πρὸς τὴν παρατήρησιν τὴν γενομένην αὐτῇ κατὰ τὴν ἀνάκρισιν τῆς; ὅτι νέα καλῆς καταγωγῆς δὲν εἶνε σύνθηες; νὰ ὀδοιπορῇ μόνη καὶ ταῦτα εἰς ἠλικίαν οἷα ἡ ἰδικὴ τῆς, ἀπήντησεν, ὅτι «μετὰ προθέσεως ὄλαρ αὐτῇ συνέλαβε οὐδόλως συμβιβάζεται οἰαδήποτε μέριμνα περὶ τοῦ πρέποντος»; ὅτε δὲ εἰς τῶν δικαστῶν ἐπίμεινε παρετηρῶν ὅτι ἡ ἀναχώρησις νέας μόνης βεβαίως; θὰ ἐξέπληξε τοὺς ὀδηγοὺς; τῶν δημοσίων ἀμαζῶν, ἀπήντησεν ὅτι οὐδόλως ἐμερίμνησε περὶ τοῦ τί θὰ σκεθῶσι περὶ αὐτῆς.

Λέξεις τοιαῦται εἰσι διὰ τὸν ἠθικολόγον ἀληθεῖς ἀκτινες; φωτὸς, ὡς καὶ ἡ ἐξῆς; ἀγέρωχος;

ἀπάντησις ἢ ἐποίησε πρὸς τὴν ἐρώτησιν, πῶς νέα κόρη ἠδυνήθη νὰ βυθίσῃ ἀτρομήτως τὴν μάχαιραν ἐντὸς τοῦ στήθους ἀνδρὸς, ὅτι *επελάμβανεν ὅτι ἐφόρευεν οὐχὶ ἄνθρωπον ἀλλὰ θηρίον*, γνωστὴ δὲ εἶπε καὶ ἡ ἐξῆς ἀγανακτικῆς φωνῆς, «τὸ τέρας μὲ ἐκλαμβάνει δολοφόρον.» Πρὸς δὲ τὴν ἀδιάλειπτον ἔνστασιν ἦν συνεχῶς καὶ ἀπὸ σκοποῦ ἀκνεοῦσι νομίζοντες ὅτι θὰ εὕρωσιν αὐτὴν ἀντιφάσκουσαν, ἢ θὰ τὴν βιάσῃ νὰ προδώσῃ αὐτὴ ἑαυτὴν, ὅτι δηλ. εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ἔχη συνενόχους, ὅποια ἀπόφασις δικαστικὴ ἀληθὴς μέχρι τοῦ φρικώδους καὶ τρομεροῦ ἐν τῇ ἀπλοϊκότητι αὐτῆς ἐξέρχεται τῶν ἀγῶν χειλέων της, ἅπερ ἀνδρὸς φίλημα εἰσέτι δὲν ἐμίανε! *ἀδιαβλέπω μεγάλην ἄγριαν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας τοιαύτη ἀπόφασις ἐκτελεῖται εὐκολώτερον κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ἰδίου μίσους, ἢ κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ μίσους ἄλλου.*

Μία ἔτι παρατήρησις ὑπολείπεται ἡμῖν περὶ τοῦ ἠθικοῦ τῆς Καρλόττης χαρακτῆρος, ὅτι οὗτος διαμορφωθείς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, ἀνεφάνη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἐπαναστάσεως ἵνα καταπλήξῃ αὐτὴν τε καὶ τὸν θαυμασμόν ὃν διήγειρε, διὰ τῆς ἀνηκούστου ἀποκαλύψεως βίου λογικωτάτου εἰς μίαν καὶ μόνην σταθερὰν ἰδέαν συγκεντρωθέντος. Ἡ Καρλόττα Κορδαί φανατικὴ μεθ' ἀπλοϊκότητος, ἐν ψυχικῇ γαλήνῃ καταστρέφουσα τέρας ὅπερ κατ' αὐτὴν ἀπεγύμνωσε τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ οὕτως δὲν θὰ ἴδῃ οὕτως εἰπεῖν τὸ αἶμα, ἢ Καρλόττα ἦν οὐδόλως θέλει συγκινήσει ἢ τελευταία πνοὴ τοῦ Μαράτου, καὶ ἦτις διὰ μιᾶς πληγῆς θέλει κόψει ζωὴν καταδικασθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς μετὴν ἀπάθειαν χειρουργοῦ. Ἡ Καρλόττα τὴν ὁποῖαν μῆτε τὰ διὰ τῆς ἑδρας τραύματα τοῦ Laurent Bas ἀναγκάζουσι ν' ἀποστρέψῃ τὴν κεφαλὴν, μῆτε ἢ ἐκ τῶν μαστῶν συλλαβοῦσα αὐτὴν οὐτιδανῆ χειρὶ βιάζει νὰ ἐκπέμψῃ φωνὴν ὀδύνης ἢ ὀργῆς, ἢ Καρλόττα λέγομεν εἶνε ἐκ τῆς ἰαμελικίου καὶ ὀλεθρίας γενναίας τῆς Ζαχὴλ καὶ Ἰουδίθ, βυθίζουσα ἀταράχως

τὸν ἦλον ἐν τῷ κροτάφῳ τοῦ Σισάρα, ἢ ἀποτέμνουσα βραδέως μετὰ ὠχροῦ καὶ τρομεροῦ μειδιάματος τὴν κεφαλὴν τοῦ Ὀλοφρόνου.

Μετὰ τὰς προεισαγωγικὰς ταύτας παρατηρήσεις ἡμῶν, ὑπολείπεται νὰ συνοψίσωμεν διὰ βραχείων τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς τῆς ἡρωίδος μας. Αἱ σκέψεις αὐτῆς οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις της συνεχόνται καὶ ἐκτυλίσσονται μετὰ σαφηνεῖας προτάσεως μαθηματικῆς. Ἀφικομένη εἰς Παρισίους τῇ 11 Ἰουλίου περὶ τὴν μεσημβρίαν ἢ Καρλόττα κατώκησεν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον ἢ *Πρόνοια* διατηρούμενον ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Γρολλιέρης, ἀριθ. 19 τῆς ὁδοῦ des Vieux Augustins.

Τὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῆς εἰσὶ τὰδε: ἀηλικία εἴκοσι καὶ τεσσαρῶν ἐτῶν ἀνάστημα πέντε ποδῶν ἐνὸς δακτύλου, κόμη καὶ ὄφρυες καστανόχροοι, ὀφθαλμοὶ φαιόχροοι μέτωπον ὑψηλόν, ρίς μακρὰ, στόμα μέτριον, πάγων ἐρογγύλος μετὰ κοιλότητος, πρόσωπον ὠρειδές.»

Πρῶτον μετέβη παρὰ τῷ ἀντιπροσώπῳ Lauze du Perret δι' ἐπιστολῆς τοῦ Βαρβαροῦ συστημένη, ἵνα τὴν προστατεύσῃ κατὰ τὰ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἡγουμένης διαβήματα αὐτῆς.

Μὴ εὐροῦσα δὲ αὐτὸν ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὰς θυγατέρας του' μετὰ τέσσαρας δὲ ὥρας ἐπανελθούσα εὔρε τὸν πολίτην du Perret εἰς τὴν τράπεζαν.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν προσῆλθε τὴν πρῶτην μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου παρὰ τῷ Ἰγπουργῷ τῶν ἐσωτερικῶν ἵνα ἀπαιτήσῃ τὰ ἔγγραφα ἅπερ πρὸ ἐξ μηνῶν ἀποστείλασα ἐξήτει πρὸ ὀκτώ ἡδὴ ἡμερῶν. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἦσαν ἐκδεδομένα πρὸς ὑποστήριξιν διαμαρτυρήσεως τῆς Δεσποινίδος de Forbin ἡγουμένης τῆς Troyes, κατὰ τῆς ἀπαράσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς Καένης θεωρήσαντος αὐτὴν ὡς μετανάστιδα.

Ἐγραψε δὲ ἐπανερχομένη οἴκαδε τὴν περίφημον αὐτῆς *διεύθυνσιν πρὸς τοὺς Γάλλους τοὺς φίλους τῶν νόμων καὶ τῆς εἰρήνης.*

Τὴν πρῶτην τοῦ Σαββάτου τῆς 13 ἡγόρασε παρὰ τῷ Palais Royal, τὴν μάχαιράν της

καὶ διεσθύνθη ἐν ὀχλήματι περὶ τὴν ἐνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν παρὰ τῷ Μαράτῳ. Τυχούσα ὑποδοχῆς ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ ὑπὸ τῶν δύο ἢ τριῶν γυναικῶν ὑπηρετουσῶν τὸν Μαράτον ἢ συγκατοικουσῶν μετ' αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ παρὰ τῆς παλλικῆς Simonne Evrard, ἣτις λέγεται ἢ στέργει λεγομένη ἀδελφὴ του κατὰ τὰς ἀνακρίσεις (ἀπὸ τῆς δολιότητος ἣτις ἐξηπάτησεν ἱστορικὸν τινα) ἢ Καρλόττα ἀπεπέμθη εὐσχήμως. Ἐπανελθούσα οἴκαδε ἔγραψεν εἰς τὸν δήμαρχον Μαράτον ὅτι εἶχε σπουδαία νὰ ἀποκαλύψῃ αὐτῷ περὶ τοῦ Calvados.

Τὴν ἐσδόμην δὲ καὶ ἡμίσειαν ἐπανῆλθε παρ' αὐτῷ διὰ κοινῆς ἀμάξης, φέρουσα ἀτημέλητον ἐνδυμασίαν πεποικιλμένην, τὴν κεφαλὴν δὲ κεκαλυμμένην διὰ πύλου σχήματος ὑψηλοῦ μετὰ κοκάρδας μελαίνης (φιόγκου) καὶ τριῶν συρητίων μαύρων, καὶ κρατοῦσα ριπίδιον. Ἡ θυρωρὸς τῇ ἠρήθη τὴν εἴσοδον, ἀλλ' ἐπέμεινε, ἐν δὲ τῷ ἀντιθαλάμῳ ἢ εἴσοδος τοῦ δωματίου, ἐν ᾧ ὁ Μαράτος ἐν ἐπενδύτῃ, ἐλάμβανε ποδόλουτρον, ἐν ᾧ ταυτοχρόνως ἔγραφεν ἐπὶ σανίδος χρησιμευούσης ὡς γραφεῖον, τῇ ἀπηγορεύθη ὑπὸ τῆς Simonne Evrard ψευδαδέλφης τοῦ Μαράτου. Ἄλλ' οὗτος ἀκούσας θόρυβον καὶ φιλονικίαν καὶ τὴν αἰτίαν νοήσας διέταξε νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ εἰσέλθῃ. Ἡ Καρλόττα κατὰ πρόσκλησιν αὐτοῦ ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς ἑδρας παρὰ τὸ λουτρόν, ἐκεῖνος δὲ τῇ ἠρώτα περὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν εἰς Καένην καταφυγόντων. Ζητήσας δὲ σημείωσιν αὐτῶν ἔγραψε τὰ ὀνόματά των ὡς καὶ τῶν διαχειριστῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Evreux, καὶ εἶπεν αὐτῇ ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐμελλε νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κατατόμησιν πάντων. Ἀλλὰ πρὸς τὰς λέξεις ταύτας ἢ Καρλόττα ἀνετινάχθη καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ τοῦ κόλπου ἦν ἔφερε μάχαιραν κατέφερε κατὰ τοῦ τέρατος τραῦμα ἀποράσεως, διελθὼν ὑπὸ τὴν κλεῖδα μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας ἀληθοῦς πλευρᾶς. Μόλις δὲ ἔλαβε καιρὸν νὰ ἐκφωνήσῃ τὸ βοήθειαν φίλοι μου, βοήθειαν καὶ ὠλίσησεν ἐντὸς τοῦ λουτροῦ αἱματόφυρτος.

Πρὸς τὴν ἐσχάτην ταύτην πρόσκλησιν δὲ μὲν καλούμενος Laurent Bas ἐντολοδόχος ὅστις ἔπτυσε τὰ φύλλα τῆς ἐφημερίδος ὁ φίλος τοῦ λαοῦ ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ δραμῶν καὶ δραξάμενος ἔδραν κατέριψε διὰ μιᾶς πληγῆς τὴν Καρλότταν ἣτις ὠχρὰ καὶ τρέμουσα διευθνετο πρὸς τὴν θύραν, ἀφήσασα ἐπὶ τῆς σανίδος τοῦ λουτροῦ τὴν ἀνδροπόρον μάχαιραν. Ἐγερθεῖσαν δὲ τὴν συνέλαβεν ἐκ γέου ἐκ τῶν μαστῶν τὴν κατέβαλε καὶ τὴν ἐκράτησεν οὕτως. Αἱ γυναῖκες συντρέχουσιν, ἢ Αἰκατερίνη Ἐβράρ, ἢ ἀδελφὴ της, ἢ θυρωρὸς ἀναβάσα πρὸς τὸν θόρυβον, αἱ δὲ ἐργάτιδες ἐξω φρενῶν ὀρμῶσι πρὸς τὴν κλίμακα, φωνάζουσαι, εἰς τὸν σταθμόν!

Ἡ δὲ παλλικὴ ἀφοῦ ἤρπασε τὴν Καρλότταν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀνατροπὴν της, ἔκυψεν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἀποτροπαίου ἐρκεστοῦ της, καὶ ἐζήτει εἰς μάτην νὰ σταματήσῃ διὰ τῆς χειρὸς τὸ αἶμα ὅπερ ἀναβράζον ἐξήρχετο τῆς χαινούσης πληγῆς.

Συνοψίζω: — Συλληθρεῖσα, ἀπαλλαγεῖσα μετὰ κόπου ἀπὸ τοῦ ἐξηγηρωμένου ὄχλου ὅστις ἐξήτει νὰ τὴν σπαράξῃ ἐγκλεισθεῖσα εἰς τὴν Abbaye καὶ ἔπειτα εἰς τὸ Δεσμωτήριον, ἀνακρίθεισα δὲ τὴν Τρίτην 16 ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Δικαστηρίου Μοντανέ. Ὅστις δὲν ἠδυνήθη νὰ μείνῃ ἀπαθείς πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον ὅπερ ἐπέπνευσε τὸ ἐκτακτὸν τοῦτο πρότωπον, κατεδικάσθη τῇ 17 εἰς θάνατον, καὶ τοῖς ὁ συνήγορος αὐτῆς Chauveau Lagarde διὰ συντόμου ἀλλὰ παθητικῆς ἀγορεύσεως προσηπάθησε νὰ τὴν σώσῃ παριστῶν αὐτὴν ὡς παράρρονα, καὶ μετ' ὀλίγον ἤχθη πρὸς τὸ ἰκρίωμα ἐνδεδομένη τὸν ἐρυθροῦν χιτῶνα τῶν δολοφόνων. Ἐγραψε δύο ἀξιωματικῶν ἐπιστολάς εἰς τὸν Βαρβαροῦ καὶ τὸν πατέρα της. Ἐπεφόρτισε τὸν συνήγορόν της νὰ πληρώσῃ τὰ μικρὰ ἐν τῇ φυλακῇ χρῆσιν της καὶ ἀπεποιήθῃ ἀποτόμῳ τὸν πνευματικὸν ἔσως οὐχὶ ἐξ ἀπιστίας ἀλλὰ μᾶλλον ἐξ ὑπίστης ἐπιπέξεως γενναιότητος.

Διατελέσασα ἡ αὐτὴ πάντοτε ἐξετέλεσεν ἀπόρρασι δι' ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ μετανοήσῃ. Ἐφρόνει πεποιοθῶς ὅτι ἔσωσε τὴν Γαλλίαν φονεύσασα τὸν σκληρότερον τῶν τυράννων δημομαγωγῶν καὶ ἐμπνέουσα διὰ παντὸς φόβου εἰς τοὺς ἄλλους.

Τὰ θύματα ζητοῦσι παρηγορίας, οἱ δὲ φανατικοὶ ἐρυθριῶσιν ἀποδεχόμενοι αὐτάς. Ἄλλ' ἡ Καρλόττα ἔβη τὴν ἐπὶ τὸ Ἰκρίωμα οὐχὶ ὡς θύμα, ἀλλ' ὡς ἡρώς ἐν ἀπαθείᾳ καὶ γαλήνῃ. Ἡ ἄρρηνωπὸς καὶ εὐγενὴς αὐτῆς ὠραιότης περιαιυγάζομένη ὑπὸ οὐρανίας τινὸς λάμψεως ἠκτινοβόλος ἐπὶ τοῦ συρρεύσαντος πλήθους καὶ ἐπέπνευσε εἰς τὸν ἐνθουσιῶντα Adam Lux εἶδος ἐρωτικῆς παραπροσύνης. Πάθους αἰφνιδίου, ὀλεθροῦ ἀδαμάστου ὅπερ ἐπέπρωτο ν' ἀναφλέξῃ ἐν τῷ εὐγενεῖ νέῳ τὴν ἀνυπομονησίαν τοῦ νὰ παρακολουθήσῃ αὐτὴν εἰς τὸν θάνατον, ἥτις ταχέως ἐπραγματοποιήθη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Ἰκρίωματος!

Ὅταν ἔφθασε παρὰ τὴν λαιμητόμον πάντοτε μειδιῶσα, σφοδρὰ καταιγίς ἐξερράγη, ἐν δὲ τῇ λάμψει τῶν ἀστραπῶν οἱ ἱερόσυλος κοπίς κατέπεσε ὡς κεραυνὸς ἐπὶ τῆς σεπτῆς ἐκείνης κεφαλῆς. Εἶδεχθῆς δὲ τις ὑπηρετῆς τοῦ δημίου Legros καλούμενος τὴν ἔλαβεν ἀπὸ τῆς κόμης καὶ ἐπιδεικνύων πρὸς τὸν λαὸν ἐνεκόλαψε ῥάπισμα ὅπερ προεκάλεσεν ἐπὶ τοῦ παρθενικοῦ καὶ ἀγερώχου προσώπου ὡς διαμορτύρησιν καὶ μετ' αὐτὸν τὸν θάνατον οἴονοι ἐπιζῶσαν, τελευταῖον ἐρύθημα.

«Μᾶς φονεύει, ἀνέκραζεν ὁ Βερνιὸν μαθὼν πτὸ τραγικὸν τῆς Νορμανδῆς παρθένου τέλος, πᾶλλὰ καὶ μᾶς διδάσκει ν' ἀποθνήσκωμεν.»

Ὁραιοὺς θάνατος! ἀποτέλεσμα μοναδικὸν ἀλλ' ἄγονον, τῶν ἡρωϊκῶν καὶ ἐγγληματικῶν ἅμα πράξεων αἵτινες δαιμονίζουσαι τὸ ράθημα τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐγχειριδίου, ἀφήνουσι τὸν ἱστορικὸν ἀμφιρρέποντα μεταξὺ φοικῆς καὶ οἴκου, περιφρονήσεως καὶ θαυμασμοῦ.

ΠΕΡΙ ΣΕΙΣΜΩΝ.

Πρὶν ἰδίᾳ τὴν περὶ σεισμῶν περιγραφὴν ποιήσωμεθα καὶ τὰ ἀποτελέσματα μνημονεύσωμεν, ὅσα ἡ ἱστορία ἡμῖν παρέδωκεν, ἀναγκαῖον νομίζομεν ἵνα προτάξωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς καταστάσεως καὶ ἀμοιβαίας ἐπενεργείας τῶν τὴν γῆνιν σφαιρᾶν ἀποτελούντων δύο μερῶν, τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἥτοι τοῦ πυρῆνος καὶ τοῦ φλοιοῦ, ἂν καὶ τὰ περὶ τούτου δέωνται λόγου μακροτάτου.

Ἀρχόμεθα δ' ἐντεῦθεν ὡς διὰ βραχυτάτων, ὅπως εὐθύτερον καὶ εὐστοχώτερον χωρήσωμεν εἰς τὴν μεγάλην αἰτίαν τοῦ μεγάλου τούτου φαινομένου, οὗ τινος αἰ ἐπὶ τῆς ἐπεφρασίας τῆς γῆς μεταβολαὶ εἰσιν ἐκπληκτικαί. Σημεῖα λοιπὸν πλείιστα μᾶλλον δ' ἀποδείξεις ἀναμφίλεκτοι πείθουσι πάντας σχεδὸν τοὺς περὶ τὴν γεωλογίαν ἀσχολουμένους ὅτι τὸ τῆς γῆς κέντρον, ἡγουν ὁ πυρῆν αὐτῆς διατελῆ ἔτι ἐν καταστάσει ρευστῆς ὡς τις πηλὸς διάπυρος. Διότι πλὴν τῆς ἐξωθεν θερμότητος, ἥτις ἐκ τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολεῖται ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εἰς βάθος ἐλάχιστον καὶ ὠρισμένον προχωρεῖ, ὑπάρχει καὶ ἑτέρα θερμότης γηγενῆς αὐξομένη κατὰ λόγον τοῦ βάθους καὶ εἰς βαθμὸν ἀνώτατον. Ταύτην μαρτυροῦσιν αἱ θερμαὶ πηγαί, τὰ ἀρτεσιανὰ φρέατα καὶ τὰ ἐπὶ τῆς τῶν ἡραιστίων ἐκρήξεως φαινόμενα, ἵνα πολλὰ ἄλλα παραλίπω χάριν συντομίας. Τινὲς τῶν θερμῶν πηγῶν φέρουσι τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ζέοντος ὕδατος ὡς ἡ ἐν Ἰσλανδίᾳ ὑπάρχουσα, τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ κέκτηται θερμοκρασίαν 127/ο· ἡ λάβα, ἥτοι ὁ διάπυρος πηλὸς, ὁ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἡφαιστείου κατερχόμενος τὴν τοῦ ὄρους κλιτὺν ὑπὸ θερμοκρασίαν 2000/ο περίπου, βεβαιοῖ πάντα περὶ τοῦ πυριφλεγέθοντος τοῦ ἐν τοῖς σπλάγχχοις τῆς γῆς· τέλος καὶ πολλὰ τῶν ἀρτεσιανῶν φρεάτων φέροντα θερμοκρασίαν πελωρίαν ἐκδηλοῦσι τὴν ἐν τῇ γῇ ὑπάρχουσαν θερμότητα.

Ἐπειδὴ δὲ πανταχοῦ τῆς γῆς ὑπάρχουσι καὶ ἡφαιστεια καὶ θερμαὶ πηγαὶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα σημεῖα ἔπεται ὅτι ἡ ὑπερβάλουτα αὕτη θερμότης κεῖται ἐν τῷ κέντρῳ τῆς γῆς καὶ τοσαύτη ὥστε

διατηρεῖ αὐτὸ ἐν ὑγρᾷ καταστάσει. Ἐκ τούτου καὶ προσέτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ σχήματος τῆς γῆς εἰκάζεται ὅτι ὁ πλανήτης οὗτος, ὢν κατ' ἀρχὰς ὕλη ρευστῆ καὶ διάπυρος, προσέλαβεν ἐπιπολῆς διὰ τῆς ψύξεως φλοιὸν στερεὸν, ὅστις ἔτι καὶ νῦν διατελεῖ παχυνόμενος, ἐνῶ κατ' ὀλίγον ἐλαττοῦται ὁ κεντρικὸς πυριφλεγέθων. Ἐνεκα δὲ τῆς αὐξήσεως ταύτης τοῦ φλοιοῦ προσλαμβάνοντος αἰετὸ ἀπτόμενον μέρος τῆς τετμηκίας ὕλης, ἐπέρχεται ἀλληλεπίδρασις μεγάλη τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ κέντρου, διότι ὁ μὲν φλοιὸς διατελλόμενος ἐκ τῆς νέας προσθήκης πιέζει πρὸς τὰ κάτω ὠλῶν τὸν τετηκότα πυρῆνα, οὗτος δὲ πάλιν ἀντωθεῖ τὸν στερεὸν φλοιόν. Ἐννοοῦμεν δ' ἐνταῦθα διαστολὴν τοῦ ὄγκου, ὅστις προσετέθη τῷ φλοιῷ ἐκ τῆς τετηκίας ὕλης διὰ τῆς ψύξεως καὶ σχετικῶς πρὸς ταύτην καταλαμβάνει χῶρον εὐρύτερον ὅπως ἐπὶ παραδείγματι τὸ ἐντὸς ἀγγεῖου τινὸς πηγνύμενον ὕδωρ, ὅπερ διστελλόμενον διὰ τῆς ψύξεως θραύει ἢ διρρήγνυσι τὸ ἀγγεῖον. Ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης ἀντιδράσεως τοῦ πυρῆνος πρὸς τὸν φλοιὸν ἐπέρχεται ποῦ μὲν ἡ τοῦ ἐδάφους ἐξαρσις, ποῦ δὲ ἡ συνίλησις· ἔστι δὲ δῆλον οἴκοθεν ὅτι ἂν ἐπίσης πάντα τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τὰ μέρη ὑπέκον εἰς τὴν ἀντίωσιν ταύτην τὴν ἐκ τοῦ πυρῆνος, ἥθελε πάντως ἐπέλθει τὸ τελείως σφαιροειδὲς τῆς γῆς σχῆμα, ἀφαιρουμένων τῶν ἐν ἐκατέρῳ τῷ πῶλῳ πιέσεων τῶν ἐκ τῆς κεντρόφυγος δυνάμεως γενομένων, ὅτε ὁ πλανήτης ἦκιστα παχύφλοιος ἐτύγχανεν. Ἄλλ' ὅμως ποῦ μὲν τὸ ἑτεροφυῆς καὶ ἥττον ἐνδοτικὸν τοῦ φλοιοῦ, ποῦ δὲ ἡ ὑπαρξίς ρηγμάτων ἐν τῷ φλοιῷ ἐξουδετεροῦσι τὴν καθολικὴν ἀντίδρασιν, ἐνῶ ὁ πιεζόμενος τοῦ κέντρου πηρώδης πηλὸς εἰσδύει ἐντὸς τῶν μνημονευθέντων ρηγμάτων· καὶ ταῦτα μὲν ἔστωσαν σύντομα περὶ τῆς καταστάσεως καὶ ἀλληλεπίδρασεως φλοιοῦ καὶ κέντρου ἥδη δὲ εἵπωμεν καὶ περὶ τῆς αἰτίας τῆς τῶν σεισμῶν γενέσεως.

Ὁ λόγος ἐνταῦθά ἐστιν οὐχὶ περὶ τῶν σεισμῶν ἐκείνων ἢ μᾶλλον ἀνατιναγμῶν μέρους τινὸς τοῦ ἐδάφους, τῶν προερχομένων ἐκ καταπτώσεως βράχων πελωρίων ἢ διακρήξεως βιαί-

ας τοίχων λιμνῶν παμμεγίστων ἢ καταχώσεως ὑπογείων σπηλαίων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἀληθῶν ἐκείνων σεισμῶν, οἵτινες ἐκ θεμελιῶν πόλεις ὄλας ἀναστρέφουσι καὶ καταπληκτικῶς ἀλλοιοῦσι τὴν τῆς γῆς ὄψιν, τῶν σεισμῶν λέγομεν ἐκείνων, οὓς ἐκάλεισαν Πλουτωνίους πρὸς διάκρισιν ἄλλων σεισμῶν, τῶν προδρόμων τῆς ἐκρήξεως ἡφαιστείου τινὸς, οἵτινες ἡφαιστεῖοι καλούμενοι, ὁμοφυεῖς μὲν εἰσι πρὸς τοὺς Πλουτανίους ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας παραγόμενοι καὶ τὰ αὐτὰ κατὰ τὸ ποῖον ἀποτελέσματα παρέχοντες, διαφέρουσι δὲ τῶν Πλουτωνίων ὡς διασιέοντες μόνον τὴν περὶ τὸ ἡφαιστειὸν χῶραν.

Τῶν κυρίως λοιπῶν λεγομένων σεισμῶν αἰτία παρὰ πάντων ὑποτίθεται ἡ αὐτὴ ἀλλὰ κατὰ τρόπον διάφορον· πάντες πεποιοῦσιν ὅτι ἐντὸς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἀπεργάζεται τὴν τεράστιον τούτου κίνησιν ἡ τοῦ ἀτμοῦ δύναμις, δι' οὗ σήμερον ἡ ἀνθρωπότης θαυματουργεῖ μηδενίζουσα σχεδὸν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον. Καὶ ἄλλοι μὲν ἐξηγοῦσι τοὺς κλονισμοὺς τοῦ στερεοῦ τῆς γῆς φλοιοῦ παραδεχόμενοι τὴν ἐκ τοῦ περιφλεγέθοντος ἀνάπτουζιν ἀτμῶν, οἵτινες εἰσχωροῦντες ἐντὸς ὑπογείων σπηλαίων καὶ συμπυκνόμενοι διαρρηγνύουσι τοίχους ἀνιχνύρους ἐτέρων σπηλαίων, ἔθνα ὀρητικώτατα διὰ τὴν μεγίστην συμπύλησιν μεταβαίνουσι· ἄλλοι δὲ πάλιν διὰ τῶν ἀτμῶν ἐξηγοῦσι τοὺς σεισμοὺς, παραδεχόμενοι τὴν μέχρι τοῦ διαπύρου πυρῆνος εἰσχώρησιν θαλασσίων ὑδάτων καὶ ἀτμοποίησιν αὐτῶν ἐκ τῆς ἐγγείου θερμότητος· ὡς βλέπομεν, καὶ κατὰ τοὺς μὲν καὶ κατὰ τοὺς δὲ ἡ τῶν ἀτμῶν δύναμις ἐστὶν ἡ παράγουσα τὴν τοῦ φλοιοῦ διάσεισιν. Καὶ τῶν ἡφαιστειῶν δὲ σεισμῶν αἰτίαι εἰσὶν οἱ ἀτμοὶ, τοὺς ὁποίους ἐν ἀκαρεῖ παρήγαγεν ὁ ἀνελθὼν εἰς τὸν τοῦ ἡφαιστείου ὄχετον διάπυρος πηλὸς· ἔνεκα τῆς ρηθείσης πιέσεως τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ. Κατὰ τὴν ἀνάβασιν δηλονότι ταύτην εὐρίσκεται ὕδωρ ὅπερ εὐθὺς ἀτμοποιούμενον διαστελλεται καὶ οὕτω βοηθεῖ μὲν εἰς τὴν ὀρητικὴν τοῦ πηλοῦ ἐκροήν, ἐξακοντίζει δὲ ἐκ τοῦ κρατῆρος θραυόμενα τεμάχια τῶν βράχων ἐν καταστάσει πυσώδει, συγ-

κλονίζει άπαν τὸ ήφαιστειον μετὰ τῆς περικει-
μένης χώρας, καὶ άπεργάζεται εὖτω τοῦς ήφαι-
στειοῦς λεγομένους σεισμοῦς, ὧν ἡ έκτασις οὐχί
μεγάλη.

Οὐκ άσκοπον θεωροῦμεν ένταῦθα τὸ προσθεί-
ναί τινα περὶ τῆς σχέσεως τῶν ήφαιστειῶν
πρὸς τοῦς σεισμοῦς καὶ έκτιμῆσαι τὴν σωτηριώ-
δη τῶν ήφαιστειῶν ύπαρξιν, ὧν ένεκα προλαμ-
βάνονται ἴσως δεινὰ τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς κατα-
στροφαὶ καὶ άλλοιώσεις. Καὶ πρῶτον μὲν οἱ
ήφαιστειοὶ σεισμοί, οἵτινες προηγούνται τῆς ἐ-
κρήξεως, παύουσιν άμέσως άμα άρξαμένης τῆς
έκροθς τοῦ ρύακος, εἶτα παρατηροῦμεν ὅτι ἐφ'
ὅσον μὲν ήφαιστειόν τι ένεργεῖ, οὐδαμῶς σει-
σμοῦς Πλουτώνιος συμβαίνει καὶ τανάπαλιν, σει-
σμῶν γιγνομένων Πλουτωνίων, τὰ ήφαιστεια πάν-
τα ήρεμοῦσιν. Πλὴν τούτων έν χώρας στερου-
μέναις ήφαιστειῶν οἱ Πλουτώνιοι σεισμοὶ άπο-
βαίνουσι καταστρεπτικώτατοι, τούναντίον δὲ έν-
θα ὑπάρχουσιν ήφαιστεια οἱ σεισμοὶ εἰσιν άδύ-
νατοι καὶ ήττον καταστρεπτικοί. Αἱ παρατηρή-
σεις αὗται πείθουσι πάντας περὶ τῆς ταυτότη-
τος τῆς αίτίας, οὐδεὶς δὲ άκριθῶς μελετήσας τὰ
συμβαίνοντα ήρνήθη ταῦτο ὥστε έκ τῆς σχέσε-
ως ταύτης δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ τῶν ή-
φαιστειῶν ύπαρξις φαίνεται άναγκαιοτάτη, καθ'
ὅσον αἱ έντός τῆς γῆς διαμαχόμεναι δυνάμεις
παύονται τῆς άμοιβαίας ώθησεως, ένῶ ἡ έτέρα,
ἡ ένεκα τῆς ρωόδους καταστάσεως συνθλιπτή,
ὑποχωρεῖ εύρίσκουσα διεξοδὸν διὰ τοῦ ὀχετοῦ
τοῦ ήφαιστειοῦ.

Φαντασθῶμεν τί ἴσως συνέβαιεν έκ τῆς τοι-
αύτης άντρωθήσεως καὶ πάλης δύο δυνάμεων πε-
λωρίων άν μὴ ὑπῆρχε μηδεμίς διεξοδος εἰς τὸν
συνθλιπτόν πυρῆνα. Εὐλόγως άρα εκάλεσαν τὰ
ήφαιστεια οἱ γεωλόγοι βαλκίδας τῆς άσφαλεί-
ας, άφού διὰ τῆς άνοιξεως αὐτῶν προφυλάσσεται
ἀπὸ τελείας καταστροφῆς οὐ μόνον ἡ περὶ τὸ ή-
φαιστειον κειμένη χώρα αλλά καὶ σύμπας ὁ τῆς
γῆς φλοιός.

Οὕτω διεληθόντες συντόμως ὅσα ένομιζόμεν ά-
ναγκαῖα ἵνα προηγηθῶσι κατὰ τάξιν, ὅπως τὰ ἐ-

πόμενα σαφῆ γένωνται έκ τῶν ήγουμένων, ἐλθω-
μεν ἤδη καὶ ἐπὶ τὸν ὄρισμόν καὶ τὴν χαρακτηρίσιν
τοῦ σεισμοῦ. Ἔστι λοιπὸν σεισμός κίνησις αἰσθη-
τῆ ἢ καὶ ὀρατῆ μερῶν τοῦ φλοιοῦ, γιγνομένη έκ
τῶν κάτω πρὸς τὰ άνω ὑπὸ δυνάμεως έντός τῆς
γῆς παραγομένης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ δύναμις αὕτη παν-
ταχοῦ γεννᾶται κατὰ τὸ μεταίχιμιον φλοιοῦ καὶ
πυρῆνος, ἔπεται ὅτι οὐδεμίς μένει άσειστος, αλλά
πᾶσα πανταχοῦ άναταράσσεται μᾶλλον ἢ ήττον,
οὐδεμίαν ἔχοντος σχέσιν τοῦ κλίματος πρὸς τὴν
επαύξεισιν ἢ ἐλάττωσιν τῆς διασεισεως καὶ πολὺ
πιθανόν ἢ μᾶλλον βέβαιον ὅτι κατὰ πᾶσαν ὥραν,
κατὰ πᾶν λεπτόν συμβαίνει πού τῆς γῆς σει-
σμοῦς, άφού ἡ τῶν σεισμῶν αίτία άπαύστως άνα-
πτύσσεται έν τοῖς ἐγκάτοις τῆς γῆς, καὶ άν εἴ-
χομεν τηλεγραφικὴν κοινωνίαν πάντων τῶν τό-
πων, εἶτι δὲ καὶ εἰδήσεις άκ τῆς άπεράντου θη-
λάσσης, ἡ σκέψις ἡμῶν επεκυρῶτο πάντως, έκ τῶν
πραγμάτων. Εἰσὶ δὲ τοῦ εδάφους κινήσεις διάφο-
ροι δι' ἃς καὶ οἱ σεισμοὶ διάφωρος επενομάζονται.

Καὶ πρῶτον μὲν διακρίνονται σεισμοὶ βρά-
σται ἢ κάθετοι, ἤτοι ταχειά τινες εξάρσεις καὶ
ὑφίξεις τοῦ εδάφους κατ' ἐπαλλαγῆν σεισμοὶ
τοιούτοι άνέτρεψαν σύμπασαν τὴν δύσμοισον Κα-
λαυρίαν έν ἔσει 1783, ὧς παρακατιόντες ἐροῦμεν
τοιούτοι ήσαν καὶ οἱ έν Δρισθάμβη τῆς νοτίου Ἀ-
μερικῆς τὸ 1797 άνατινάξαντες τοῦς νεκροῦς έκ
τῶν τάφων. Δεύτερον ὑπάρχουσι σεισμοὶ καλού-
μενοι παλαματῖαι ἢ κυματοειδεῖς. ὁπότε κάθετοι
άμα καὶ ὀριζόντειοι ἐπάλληλοι κινήσεις συμβαί-
νουσιν ἐγγίζουσαι πρὸς άλλήλας μᾶλλον ἢ ήττον
διότι ένῶ συμβαίνει ἡ κάθετος τοῦ εδάφους ἡ έκ
τῶν κάτω πρὸς τὰ άνω, μεταδίδονται οἱ κραδα-
σμοὶ κύκλῳ, δίκην ακτίνων. Καὶ άν μὲν τὸ μέγε-
θος τῶν κραδασμῶν γίγνηται μικρον, αἱ κατα-
στροφαὶ αἱ επακολουθοῦσαι εἰσιν ὀλίγισται, άν
δὲ τούναντίον μέγα, τότε άναστρέφεται πᾶν τρ
ἐγκρασίως κείμενον πρὸς τὴν φορὰν τῶν παλμῶν
ὧς ἀποβάλλον τὸ τῆς βρυήτης κέντρον.

Ἵσοι λοιπὸν τῶν τοίχων έν τοῖς τοιούτοις σει-
σμοῖς κεῖνται παραλλήλως πρὸς τοῦς κυματισ-
μοῦς μόνον διορθῶνται, οἱ δὲ επικάρσιοι εἰς
τὴν φορὰν τῶν σεισμῶν καταπίπτουσι τῶν δέν-

δρων τὰς κορυφὰς βλέπει τις ἐγγιζούσας τὸ ἐ-
δαφος κατὰ μικρὰ διαλείματα, άν οἱ περὶ ὧν ὁ
λόγος παλαματῖαι σεισμοὶ ὡπ σφοδροὶ ὧς συνέ-
βη τῷ 1835 έν Χιλῆ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Τρί-
τον άναφέρουσιν οἱ περὶ τὴν Γεωλογίαν σπουδά-
ζοντες καὶ σεισμοῦς κατὰ δινηθμόν ἢ στρόβιλον
ἢ περιστροφικοῦς, άν καὶ ὑπῆρξαν οἱ άντειπόντες
εἰς τὴν ὑπαρξιν τῶν τοιούτων σεισμῶν,, ένστά-
σεις ατόπους καὶ σαθρὰς προσεσεγκόντες, διότι
τὴν ὑπαρξιν αὐτῶν ἐβεβαίωσαν πλείστα παρα-
δείγματα, άτινα άλλως μένουσιν άνεξήγητα καὶ
ὄντινα παρατίθεμεν ἤδη ένταῦθα. Ἐν τῆ πόλει
τῆς Καλαυρίας (Stefano del Bosco) ἐστρά-
φησαν ὀριζόντεως περὶ ἄξονα σπόνδυλοι ὀβε-
λίσκων καὶ δὲν ἐπεσον τὸ 1827 έν τῆ πόλει
τῆς Σικελίας Κατάνη ἀγάλματα ἱστάμενα πε-
ριστράφησαν μόνον πρὸς ἄλλο σημεῖον τοῦ ὀ-
ρίζοντος προσέτι καὶ άλλα περίεργα φαινόμενα
τῶν τοιούτων σεισμῶν άναφέρονται, ὧς ἡ καμ-
πύλωσις τοίχων εὐθειῶν καὶ δενδροστοιχιῶν.
Πολλάκις δὲ πάντα τὰ εἶδη τῶν τοῦ εδάφους
άνατιναγμῶν συνέρχονται σχεδὸν ταυτοχρόνως,
ὧς πείθουσι ἡμᾶς πολλὰ φαινόμενα, οὐδὲν δὲ
πᾶγμα ἐκφεύγει βεβαίως τότε τὴν ἐρήμωσιν.

Ἄλλ' ἐκτός τῆς κατ' εἶδος ταύτης διαφο-
ρᾶς τῶν σεισμῶν παρατηρεῖται καὶ άλλῆ ἡ
περὶ τὴν έκτασιν, διότι ὁ τῆς γῆς τρῶμος ὅτε
μὲν εύρίσκεται περιορισμένος έν χώρῳ ἱκανῶς
ἐστενωμένῳ, οἷος ὁ γενομένος έν τῆ νήσῳ Λί-
ναρία τῆ άντικρῦ τῆς Νεαπόλεως, τὴν 2 Φε-
βρουαρίου 1828, ὅτε δὲ συντινάσσει άμέτρη-
τον ἐπιφάνειαν, ὧς ὁ τῆς Νέας Γρενάδας τὴν
7 Ἰουνίου 1826, ὅστις ἐνήργησεν ἐπὶ πλεί-
στων χιλιάδων τετραγωνικῶν μυριαμέτρων.
Προσέτι παρεκτείνεται ὁ σεισμός καὶ εἰς δια-
στήματα άπέραντα ὧς ἐπὶ παραδείγματι ὁ
πασιθρόλητος τῆς Λισσαβῶνος σεισμός έν ἔσει
1755, ὅστις ἔθεν μὲν ἐξετάθη μέχρι Λαπω-
νίας, ἔθεν δὲ μέχρι Μαρτινίκης, καὶ κατὰ
τὴν αντίθετον διεύθυνσιν ἐγένετο αἰσθητός
καὶ έν Ἀφρικῆ, ὅπου τὸ Μαρόκον, τὸ Φεζ καὶ
τὸ Μεκινεζ άνεστράφησαν μεταβληθέντα εἰς

ἐρειπιῶνας. Καὶ ἡ Εὐρώπη δὲ σύμπασα κατὰ
τὴν αὐτὴν στιγμὴν δὲν ἔμεινεν άπέιρακτος
τῶν άποτελεσμάτων τοῦ μεγάλου τούτου σει-
σμοῦ. Καθόλου δ' εἰπεῖν πολλοὶ τοῦ γένους
τούτου σεισμοὶ άναφέρονται ἐπὶ έκτάσεων παμ-
μεγίστων διαφέροντες άλλήλων κατὰ τὸ μῆ-
κος ἢ τὸ πλάτος μικρόν τι. Ἐκ περιγραφῶν
δὲ σεισμῶν διάφορων καὶ έκ τῆς παραβολῆς
τῶν άποτελεσμάτων εικάζει τις ὅτι ἡ διάσει-
σις τοῦ εδάφους πολλάκις ἐξετάθη εἰς κύκλιν
μέγαν κλίνοντα μᾶλλον ἢ ήττον πρὸς τὸν Ἰ-
σημερινόν καὶ κατελαβεν ἴσως ὄλον ἡμισφαί-
ριον.

Κατὰ διάρκειαν ἔτι οἱ σεισμοὶ διαφέρουσιν,
οἱ μὲν ἐπὶ τινα πρῶτα λεπτά, οἱ δὲ ἐπὶ δεύ-
τερα ἐπιμένοντες, καὶ οὗτοι μὲν, ἤτοι οἱ βρα-
χυχρονώτεροι εἰσιν οἱ ἰσχυρότεροι καὶ κατα-
στρεπτικώτεροι ὅσοι δὲ διαρκουσι πρῶτά τινα
λεπτά, ελαχίστως φέρουσι τὰς καταστροφὰς ἢ
οὐδεμίαν. Ὁ τῆς Λισσαβῶνος σεισμός, ὁ συμ-
βὰς τὴν α'. Νοεμβρίου 1755 διήρκεσε 5 λε-
πτὰ άνευ τινὸς σπουδαίου άποτελέσματος,
ἀλλ' ὁ πρῶτος ὁ επενεγκῶν δεινοάτην κατα-
στροφὴν διήρκεσε 5"—6". Τῷ 1693 κατεστρά-
φη ἡ Κατάνη διὰ σεισμοῦ διαρκέσαντος ὀλί-
γιστα δευτερόλεπτα καὶ συγχρόνως κατεβρο-
χθίσθησεν έντός ρηγμάτων χαϊνόντων 49 χω-
ρία καὶ 60 χιλιάδες κατοίκων, άνευ ἐκρήξεως
τῆς Λίτνης.

Ἦδη μετὰ τὸν ὄρισμόν, καὶ τὴν χαρακτή-
ρισιν τῶν σεισμῶν εἴπωμεν ὀλίγα καὶ περὶ τῶν
σημείων, άτινα προηγούνται ἢ καὶ ταυτοχρό-
νως συμβαίνουσι τοῖς σεισμοῖς, πρὸς δὲ καὶ
περὶ ἐξαρθήσεως αὐτῶν, ὅπως μεταβῶμεν καὶ
εἰς τὸ δραματικὸν μέρος, ἡγουν τὰ άποτελέ-
σματα. Σημεῖα λοιπὸν ἐξαγγέλλοντα τὴν τοῦ
σεισμοῦ εμφάνειάν εἰσι μᾶλλον ἐγγεια ἢ ἐξω-
τερικά, ἀλλ' οὐχ ήττον καὶ άνευ προδρόμων συν-
έβησαν σεισμοὶ εἶτε βίαιοι καὶ άνατρεπτικοὶ
εἶτε τούναντίον. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα έκ τῶν
σημείων, ἤτοι τὰ έκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς
προσερχόμενά εἰσιν ἀλάνθαστα, τὰ δ' έκ τῆς

ἀτμοσφαίρας εἰσι μᾶλλον τυχαῖα. Συνήθως λοιπὸν προηγούνται ἢ καὶ ταύτοχρόνως τοῖς σεισμοῖς ἀκούονται ἐκ τῶν ἐνδοτάτων τῆς γῆς κρότοι ἀμαυροί, ἐτι δὲ οἷον τροχηλασῖαι βιαόταται ἐπὶ ἐδάφους λιθοστρώτου καὶ ἀνωμάλου πρὸς δὲ τὸ οὖς τοῦ ἀνθρώπου παραβάλλει τοὺς δεινούς καὶ ποικίλους κρότους ἢ πρὸς συντριβὴν δεσμῶν ἢ πρὸς βροντὴν ὑπόκωρον μακρόθεν ἀκουομένην, ἢ πρὸς ἤχον τυμπάνων, ἰσχυρῶν, ἢ τέλος πρὸς τὸν κρότον τὸν ἐκ τῆς συγχρόνου θραύσεως παμπλείστων σκευῶν ὑαλίνων. Ἀλλὰ πόθεν οἱ φοβεροὶ οὗτοι πρόδρομοι; τὰ ἄνω εἰρημένα περὶ τῆς τῶν σεισμῶν αἰτίας εὐκόλον παρέχουσι τὴν ἐξήγησιν ὁ συμπυκνωθεὶς δὴλονότι ἀτμός, διαρρηγνύων μετὰ βίας ἀκατονομάστου τοὺς ἰσχυροὺς τοίχους τῶν ὑπογείων σπηλαίων καὶ διεξερχόμενος οὕτω ἀπὸ ρήγματος εἰς ρήγμα ἀποτελεῖ τοὺς φρικαλέους τούτους βρόμους καὶ τὴν διάσεισιν τοῦ φλοιοῦ. Τὰ δ' ἐξωτερικὰ τῶν σεισμῶν σημαῖα, ἅτινα πολλάκις παρετηρήθησαν, εἰσὶν ἢ ἐξέγερσις ἀνέμων σφοδροτάτων ἢ ἀνεμοστροβίλων πυρωδῶν καὶ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς ἐπικαθήσις ομίχλης πυκνοτάτης, ἅτινα πιστεύονται μᾶλλον τυχαῖα ἢ σχετικὰ πρὸς τοὺς σεισμούς. Ὁ περὶ δὲ μᾶλλον φαίνεται πως σχετιζόμενον ἐστὶν ἢ μεταβολὴ τῆς ἠλεκτρικῆς καταστάσεως τῆς ἀτμοσφαίρας, ἣτις βεβαιούται διὰ τῶν ἠλεκτροσκοπίων. Περὶ δὲ βαρομέτρου παραδόξως ἢ παρατήρησις ἐξήγαγεν ὅτι ἢ βαρομετρικὴ στήλη ἀνωμάλως ὅτε μὲν ὑψοῦται ὅτε δὲ ταπεινοῦται, ὥστε καὶ ἐντεῦθεν οὐδόλως προμαντεύομεν τὸν συγκλονισμὸν τοῦ ἐδάφους. Περὶ δὲ τὴν τῶν σεισμῶν ἐξάρτησιν ἐξ αἰτίων ἐξωτερικῶν, λέγομεν ὅτι πολυετείς παρατηρήσεις ἐβεβαίωσαν τὴν ἐπὶ τῆς ἐμφανείας αὐτῶν ἐπίδρασιν τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, ἣτοι κατεδείχθη ὅτι τὸ ποσὸν τῶν σεισμῶν ἐστὶ διάφορον κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τοῦ ἔτους, καὶ ὁπώρας μὲν καὶ χειμῶνος συμβαίνουσι πλείονες σεισμοί, ἦρος δὲ καὶ θέρους ὀλιγώτεροι· διότι ἀριθμῆι ἢ γεωλογία ἀπὸ τοῦ ἔτους 306 1844 σεισμοὺς γενομένου καὶ ἐν ταῖς τρισίν

ἡπείροις τοῦ παλαιοῦ κόσμου τὸ ὄλον 2979, ἐξ ὧν 876 συνέβησαν χειμῶνος, 649 ἦρος, 670 θέρους καὶ 784 ὁπώρας. Προσέτι ἀπεδείχθη ὅτι συχνότερον γίνονται οἱ σεισμοὶ κατὰ τὰς συζυγίας καὶ ὅποτε ἢ γῆ εὐρίσκεται εἰς τὸ περιήλιον, διότι ὅπως αἱ τῆς θαλάσσης παλίρροιαι δεινότεραι ἀποβαίνουσι κατὰ τὰς συζυγίας ἕνεκα τῆς ἑλξεως ἡλίου καὶ σελήνης, οὕτω καὶ ἢ ἐντὸς τῆς γῆς τὸ κέντρον ἀποτελοῦσα πυρώδης θάλασσα τῆς ἑλξεως ταύτης ἕνεκα ὑπόκειται εἰς παρομοίαν παλίρροίαν, δι' ἣν μέρη τοῦ φλοιοῦ μέγιστα ἢ διαπάλλονται ἢ καταθραύονται τὴν πελωρίαν ὑπιστάμενα ὄθησιν.

Ἡδὴ ὑπολείπεται καθ' ὃ σχεδὸν προστάξαμεν ἀμέσως ἐν ἀρχῇ, τὸ μνημονεῦσαι μεγάλων καὶ ποικίλων ἀποτελεσματῶν σεισμῶν τινων. Καὶ πρῶτον μὲν ὁ λόγος γενικώτατα καὶ συλλήβδην περὶ τῶν φαινομένων τούτων, ὅπως εἰ δυνατόν συμπεριλάβωμεν καὶ διὰ μιᾶς κατοπτεύσωμεν πάντα ὅσα ἐν διαφόροις χώραις συνέβησαν διάφορα εἴτε κατὰ ποσὸν εἴτε κατὰ ποιόν· εἴτα μερικώτερον λαλήσωμεν περὶ τῆς κατερείπωσως τῆς Λισσαβῶνος καὶ τῶν ἀλλοιώσεων καὶ καταστροφῶν τῆς Καλαυρίας, ἔνθα πάντα σχεδὸν τὰ εἶδη τῶν καταστροφῶν συνεσωρεύθησαν καὶ κατὰ τρόπον φρικωδέστατον τέλος, περὶ τῶν ἀπανταχοῦ ἐξάρσεων καὶ συνιζήσεων τοῦ ἐδάφους, δι' ἃς μεταβολαὶ ἐπῆλθον σπουδαῖαι καὶ ἐπὶ τῶν ἡπείρων καὶ ἐπὶ τῶν θαλασσῶν.

Ἀριθμητικῶς λοιπὸν τὰ τῶν σεισμῶν ἀποτελέσματα εἰσι περίπου τὰ ἐξῆς· σχίσματα τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἢ χάσματα, συνιζήσεις αὐτῆς καὶ ἐξάρσεις, ὑδάτων ἀναφυσήσεις καὶ ἀμμου καὶ βορβόρου, ἀνυψώσεις ὑδάτων ποταμίων καὶ λιμναίων, διάσχισις ὀρέων, φλογῶν ἀναφυσήσεις καὶ παντοίων ἀερίων ἐκ τῶν γινόμενων χασμάτων, γένεσις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὀπῶν στρογγύλων ἢ χωνοειδῶν, ἐκτροπῆ ἢ καὶ ἀποτύφλωσις πηγῶν καὶ φρεάτων, μεταβολὴ τῆς θερμοκρασίας ἢ τῆς ποιότητος τοῦ ἐν αὐταῖς ὑδατος ἀνάβλυσις νέων πηγῶν, μείωσις ἢ αὐξήσις ἢ μεταπίωσις ἀλλαχόσε ποταμῶν, γένεσις ἢ ἔ-

κλειψις λιμνῶν, δειναὶ τῆς θαλάσσης παλίρροιαι νήσων ὑπαρχουσῶν κατάδυσις καὶ νέων ἐμφάνεια. Καὶ τὰ μὲν χάσματα γινῶνται ἐκ τοῦ μεγάλου κραδασμοῦ ἢ ἐκ τῆς συσπάσεως τῶν μερῶν τοῦ φλοιοῦ ὅποτε ἀναγκάως ἐπέρχεται διάρρηξις αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν εἴτε μεγάλη εἴτε μικρά, τὰ δὲ χεῖλη ταύτης παρουσιάζονται ὅτε μὲν εὐθεῖα, ὅτε δὲ πολὺ καμπυτὰ καὶ σπινιώτατα καμπύλα, βάθος δὲ τῶν χασμάτων ἄλλοτε ἄλλοιον. Καὶ ἂν μὲν τὰ τοιαῦτα ρήγματα συμβῶσιν ἐπὶ ὀρέων ἢ ἐπὶ στερεῶν πετρωμάτων, διαμένουσι μνημόσυνα τοῦ γεγονότος, ἂν δὲ τοῦναντίον ἐπὶ ἐδάφους ἀμμόδους καὶ θρυπτικοῦ, μετὰ τινα χρόνον συγκλείονται διαφόρων ἕνεκεν αἰτίων. Ἐν πολλοῖς ἐκ τῶν τοιούτων ρηγμάτων κατέδυσαν οἷον καταβροχθισθεῖσαι οἰκίαι, πόλεις, ἄνθρωποι, ποιμνία καὶ ὄλοι δενδρώνας.

Παράδειγμα εἰ, ἔστω ἢ πλητίον τοῦ αἰγίου κειμένη πόλις Βοῦρα, καταποθεῖσα, ὡς ὁ γεωγράφος Στράβων ἀναφέρει, ἐν καιρῷ νυκτός ὑπὸ σεισμοῦ τὸ ἔτος 373 π. Χ., ἐτι δὲ ἢ πόλις Ἑλική, ἣτις ὑπὸ τὴν θάλασσαν κατεχώσθη. Ὁ Στράβων (Α. 59) περὶ τῶν δύο τούτων πόλεων λέγει τάδε: «Βοῦρα δὲ καὶ Ἑλική ἢ μὲν ὑπὸ χάσματος ἢ δὲ ὑπὸ κύματος ἤρανίσθη». καὶ ἐν βιβλίῳ Η' κεφ. 384 τάδε: «... προσελάμβανόν τινος τῶν δώδεκα πλὴν Ὀλένου καὶ Ἑλικῆς, τῆς μὲν οὐ συνελθούσης, τῆς δ' ἀφανισθείσης ὑπὸ κύματος· ἐξαρθὲν γὰρ ὑπὸ σεισμοῦ τὸ πέλαγος κατέκλυσε καὶ αὐτὴν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἑλικωνίου Προσειδῶνος». Ἄλλ' ἵνα μὴ ὁ λόγος ἡμῖν ἀποβῆ μακρὸς, ἀρκεσθῶμεν εἰς ὀλίγα ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ἰδίᾳ τὰ ἀφορῶντα τὴν τῆς Λισσαβῶνος κατερείπωσιν καὶ τοῦ σεισμοῦ τῆς Καλαυρίας.

Περὶ τῆς κατατροπῆς τῆς Λισσαβῶνος τὰ καθ' ἕκαστα παραδίδονται ἡμῖν ὑπὸ Ἀγγλοπερηγητοῦ, ὅστις παρεπιδημῶν ἐτύγχανεν ἐν αὐτῇ, ὡς ἐξῆς. Οὐδέποτε, λέγει ὁ περιηγητῆς ἀρχόμενος, ἐφάνη πρῶτα ὠραιοτέρα τῆς κατὰ τὴν πρῶτην Νοεμβρίου τοῦ 1755· ὁ ἥλιος ἀνέτελ-

λε λαμπρὸς, σύμπας δὲ ὁ αἰθὴρ διετέλει γαλήνιος καὶ καθαρὸς. Οὐδὲν σημεῖον ἐμαρτύρει τὸ προσεγγίζον κακὸν, ὅπερ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ κατέστησε τὴν ἀκμαίαν, πλουσίαν καὶ πολυάνθρωπον Λισσαβῶνα σκηνὴν φρίκης καὶ ἐρημώσεως.

Τὸ πρῶτὸ τῆς ἀπαισίτου ἐκείνης ἡμέρας, περὶ τὴν ἐνάτην καὶ ἡμίσειαν π. μ. γράφων, λέγει, ἐπιστολὴν τινα ἐν τῷ θαλάμῳ καὶ ἤδη περὶ τὸ τέλος ὧν, ἤσθάνθη τὴν τράπεζαν, ἐφ' ἧς ἔγραφον, σειομένην πως, διόπερ οὐκ ὀλίγον ἠπόρησα τὸ πρῶτον οὐδόλως ὑποπτεύσας τὴν αἰτίαν· ἐνῷ δὲ ἤδη ἀκίνητος ἐθεώμην τὰ περὶ ἑμαυτὸν βλέπων ὅτι ἢ οἰκία ὄλη ἐλαφρῶς ἤρξατο ταρασσομένη, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀπέδωκα τοῦτο εἰς τὸν κατὰ τὰς δόδους θόρυβον τῶν ἀμαξῶν· εἴτα ὁμοῦς ἐντείνας μᾶλλον τὴν προσοχὴν ἤκουσα τρομερὸν ὑπόγειον κρότον παραπλήσιον πρὸς τὸν ἤχον βροντῆς μακρᾶν που γιγνομένης. Ταῦτα πάντα ἐν χρόνῳ συνέβησαν ἐλαχίστῳ· περίφοβος τότε ἐγενόμην ἐνοήσας ὅτι ὁ ὑπόγειος ἐκείνος βόμμος ἦτο πρόδρομος σεισμοῦ· ρίψας ἤδη χαμαὶ τὴν γραφίδα ἠγγέθη ἄραυτα καὶ ἐπὶ τινα χρόνον ἐν ἀμνηχανίᾳ διετέλουν ἂν ἢ ἐν τῷ δωματίῳ ὄφειλον μένειν ἢ εἰς τὰς δόδους δραμεῖν· ἀλλ' εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἀπελπίς ἐγενόμην κρότον ἀκούσας φρικωδέστατον, οἷος ὁ τῆς ταύτοχρόνου καταπτώσεως συμπασῶν τῶν τῆς πόλεως οἰκιῶν ἢ οἰκία ἐν ἢ ἕμενον μετὰ τσοαύτης ἐδονεῖτο βίας, ὥστε αἱ ἄνω ὀροφαὶ ἀμέσως κατέπεσον, ἐγὼ δὲ ὀρθίος ἰστάμενος οὐδὲν ἄλλο ἀνέμενον κατὰ πάσαν στιγμὴν ἢ τὸν ὑπὸ τὰ ἐρείπια θάνατον· οἱ τῆς οἰκίας τοῖχοι πανταχόθεν ἐκυμαίνοντο φρικωδέστατα πολλοχοῦ διαρρηγνύμενοι· λίθοι μεγάλοι ἐκ τῶν ρηγμάτων κατέπιπτον, αἱ δὲ ἄκραι τῶν δοκῶν κατ' ὀλίγον ἐφαίνοντο ἐγκαταλείπουσαι τοὺς τοίχους. Μετ' ὀλίγον συνεσκότασε καὶ ἐπὶ ποσοῦτον ὥστε οὐδὲν τῶν ἀντικειμένων διεκρῖνον· τὸ σκότος σχεδὸν πυκνὸν ἐπῆλθεν ἕνεκα τῶν μεγάλων καὶ ἀλλεπαλλήλων νεφῶν τῆς κόνεως καὶ τῆς ἐκ τῶν καταπιπτόντων κτιρίων ἀσβε-

στου, πρὸς δ' ἔτι καὶ ἐκ τῶν θειωδῶν, ὧς τινες εἶπον, ἀναθυμιασεων, αἷτινες; ἐκ ρηγμάτων προήρχοντο.

Ἄφου τὸ σκότος ἤρξατο κατὰ μικρὸν ἐκλείπων καὶ ἡ τοῦ σεισμοῦ δύναμις ἐλαττωμένη, τὸ πρῶτον τῆς ὄψεως ἀντικειμένον ἐν τῷ εὐφ' ἠγαλμῶ ὑπῆρξε γυνή τις ἐπὶ τοῦ εἰδάρου, κειμένη καὶ τὸ τέκνον ἐν ταῖς ἀγκάλαις περισφιγγούσα, κόνεω ἀνάπλευς καὶ ἀσχημῶς, χλωα δὲ τὴν ὄψιν καὶ ἔτρομα. Ἐρωτήσασα τὴν τινος ἐν τῷ εὐφ' ἠγαλμῶ εὐρισκετο ἀπάντησιν μὲν οὐδ' μιαν ἔλαβον, τῆς μεγάλης ἔπειτα τραχῆς καὶ ἀπογνώστως, ἤκουσα δὲ μόνον αὐτῆς ἀντερωτώσασα μετ' ἀγωνίας καὶ φρίκης, εἶπερ τὸ τέλει τοῦ κόσμου ἤρχεσθαι ταῦτα ὑπὸ ὀψι φλεγόμενῃ ἐξέπτεν ὕδωρ, ἐγὼ δὲ ἀταράχην αὐτῆς ὡσεὶ μᾶλλον περὶ σωτηρίας ὅπως φρονίσῃ, διότι ἡ οἰκία σφιδῶν κατέπιπτεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν καὶ ἐν ἐπιναλήψει τοῦ σεισμοῦ ἐθαπτόμεθα ὑπὸ τῆς πίεσης.

Ἐπειτα τότε ἵνα τὴν κλίμακα καταβῶ συνεπάγων τὴν γυναῖκα, ἥτις μετ' ὅλης τῆς ἰσχύος εἶχετο τοῦ ἐμοῦ βραχίονος, καὶ εἰς τὴν ὄδον εἰσάγων τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸν ποταμόν, ἀλλ' ἔδωκ τὴν διόδον περιτραχημένην ἐξ ἐρείπιων μετεπιτρέψαν ἄλλοτε βοηθῶν τὸ γυναικίον ἐπὶ μεγίστων σωρῶν ἐρείπων, καὶ τοὶ ἐκιδύμενοι οὐκ ὀλίγον οὕτω δὲ τὰ ὄδοι; διερχόμενος ἀφικόμενοι εἰς τόπον ἐνθα; δεῖσθαι ὅπως καὶ χεῖρας καὶ πόδας μεταχειρισθῶ ἵνασφριχώμενος ἕνεκα τοῦ πελαγίου σφοδρῶς τοῦ ἐστῶν ἐρείπων, διόπερ, παρεάλισσα τὴν γυναῖκα ἵνα ἀρήσῃ τὸν ἐμὸν βραχίονα ἐλεύθερον τοῦτο ἐπιπτεσθῆ ἡ γυνὴ ἀναμείνασα μικρὸν, ὅτε λίθος μέγας καταπεσὼν ἐκ τοῖχου ὑψηλοτάτου συνέτριψε καὶ ταύτην καὶ τὸ δυστυχῆς αὐτῆς τέκνον.

Ἐμελλον τότε ἵνα διέλθω δι' ὄδοι; ἐνθα ἐκατέρωθεν ἐκινετο οἰκία τετρώροιοι καὶ πεντῶροιοι, αἱ δὲ πλείσται ἐτομόροιοι τὸν θάνατον ἀπειλοῦσαι τοῖς διεβάταις ἀνά πᾶν βῆμα. Νεκρῶν πλήθος ἔκειτο πρὸ τῶν ποδῶν

μου καὶ τραυματιῶν μὴ δυναμένων ἀποφυγεῖν τὸν ἐπικείμενον ὄλεθρον. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀτομικὴ διαίτησις καὶ ἐξαρτάσις ἐστὶ τὸ πρῶτιστον καθήκον παντὸς ἀνθρώπου, προύχουσα ἐγκαταλιπὼν τοῦ δυσμοίρου ἐκείνου; τραυματία; καὶ διελθὼν τὴν στενωπὸν εὐρον θεσιν ὅπως δῆποτε ἀκίνδυνον, τὴν μεγάλην πλαιεῖν τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Παύλου, ἥτις πρὸ μικροῦ καταπεσοῦσα ἔκουφεν ὑπὸ τῆς ἐρείπια πλείστου; τῶν ἐν αὐτῇ ἐκκλησιαζομένων. Ἐντα; θα μείνεις γρόιον ὀλίγον καὶ θέσιν ἀκίνδυνότερον ἀναλογιζόμενος; ἀνέβην ἐπὶ τῷ ἐρείπιῳ τῆς δυτικῆς γωνίας τῆς ἐκκλησίας, ὅπως ἐντεύθεν καταβῶ εἰς τὴν τοῦ ποταμοῦ ὄχθην, ὑποκαταβῶ δὲ ὅσον ἦν δυνατόν ἀπὸ τῶν οἰκοδομημάτων ἐπιπεπτῶται δευτέρου σεισμοῦ το το κατώθωσα μετὰ πολλῆς δυσκολίας, εὐρον δὲ πρὸς τὸν ποταμὸν πλήθην ἀμφοτέρων τῶν φυλῶν πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ. Ἄπαντες καταφυγὼν ἐτα; θα καὶ γονυκλιτῶ; προσκύχοντο, τὰ; χεῖρας τείνοντες εἰς οὐρανὸν ἅμα δὲ τὴν φρίκην τοῦ θανάτου ἐν τῇ ὄψει δεῖκνόντες. Οὕτω δεσμένου τοῦ πλήθους ἤρξατο ὁ δεύτερος μέγας σεισμός; οὐδὲν τοῦ πρώτου ἀσθενέστερος, ὅστις τὴν καταστροφὴν συνεπλήρωσεν ἐπὶ τῶν ἑπιπτεσθῶν κτιρίων; ἤδη ὀλολυγμῶ καὶ θῆνοι; ἤκουσθησαν πανταχόθεν, ὅτε κατέπιπτεν ὁ μέγιστος αἰς μητροπόλεως; ναός; ὅσον ἀμύπητοι ἐτάρησαν πρόσφυγες. Ἡ τοῦ σεισμοῦ τούτου δύναμις ὑπῆρξε τοσαύτη ὥστε ἀποβῶν τὴν ἰσοροσίαν κατέπεσον, συγχρόνως δὲ ἀπέβη καὶ φρικωδέστερος τοῦ πρώτου, διότι καὶ ἡ θάλασσα μινωδῶ; ἐξρημάσασα ἐπὶ τῆς γῆσου τὸν ἔρμον καὶ τὴν ἀπελπισίαν ἐπάνεγκεν, ἐνφ' ἐκ πολλῶν στομάτων φωνῆ ἤκουσθη; ἡ θάλασσα, ἡ θάλασσα ἔρχεται ἀπολωλαμεν.

Στο; ψα; πᾶσα τὰ βλήμμα; δειλὸν πρὸς τὸν ποταμὸν, ὅστις ἐντα; θα εἶχεν ὕ; ο; τριῶν περίπου μιλίων, εἶδον αὐτὸν αἰόμενον εἰς ὕψος; μέγα; ἐν μίπῃ ὀρθάλμου καὶ ὄρη ὕδατος ἐπάλληλα ἐράνησα; οἷον ἐφο; μῶντα μετὰ πολλοῦ τοῦ βρυχηθμοῦ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. Πάντες;

ἤδη μετὰ φωνῶν σπαρακτικῶν σπεύδοντες ἐκ τῆς παραλίας κατέρυγον εἰς τὰ μεσογεόερα χάριν σωτηρίας, ἀλλὰ τοῦ πλείστου; ἐπικατέλαβον τὸ κύμα καὶ κατακλιψαν; κρεσσευεν εἰς τὰ παρὰ τὴν ακτῆν; λῆθρα; καὶ ἐγὼ δὲ παρ' ὀλίγον ἐπιγρόμην, ἅ; μὴ δοκῶ; τις πλησίον κειμένη; παρεῖχε; μοι βοήθειαν; κατὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν ἰδῶν; ἥτις ἐγένετο μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητας;

Ὁ κίνδου; λοιπὸν ἐφάνετο πανταχόθεν; καὶ ἀπὸ τῆς γῆσου; καὶ ἀπὸ τῆς θάλασσας; Ποῦ τις; νὰ καταφύγη; ἀπέλπιε; καὶ τρέμων; ἀπὸ τῆς παραλίας; ἀπολακωνθεῖς; ἤλθη; εἰς τὸ εἰσδιδόν; τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Παύλου, ὅσοθεν ἤδη ἔδωκεν; τὰ πλῆθῶ; ὑπὸ ταραχῆς; κλύδων; σκλύδων; τινῶν; τῶν τραυμάτων; ἦσαν; κειόμενα; καὶ ὁ ἐπίρρονον; τῆς; κακείτης; ἄλλῃ; μετὰ ἠνυσσῶν; ταχύ; τις; περιστρέφοντο; καθάπερ; ὀρῶν; λερῶν; τι; ἐς; μεγάλα; ἀντρέποντο; καὶ ταῦτα; νημερίας; οὕτως; Ἐν; τούτοις; καὶ ἡ νῆς; τῆς; Ἀσσαθῶν; προκυμαία; κατεπόθη; ὑπὸ τῆς; θάλασσας; μετὰ; πάντων; τῶν; ἐπ' αὐτῆς; ὅσοι; πρὸς; ἄσπασαν; πλείονα; κατέρυγον; αὐτότε; δικαίως; νομίζοντες; ὅτι; εἰσὶν; ἐκτός; κινδύνου; ταύτο; ὅπως; δὲ; πλοῖα; πᾶσα; πᾶσα; αὐτῆς; προσωρισμένα; κατεπονίσθησαν; πλήρη; προσφύγων; πολιτῶν; Τὴν; κατάδυσιν; ταύτην; τῆς; περικαλλοῦ; προκυμαία; μετὰ; τῶν; ἐπ' αὐτῆς; καταφυγοντῶν; ἰδίαι; ὅμοιαι; δὲ; εἶδον; ἀλλ' ἔμαθον; παρὰ; πολλῶν; πλοίαρχων; αὐτοπτεῶν; εἰ; τινες; μακροθεν; εἶδον; τὴν; φρικώδη; σκηνήν; Τούτων; εἰ; μοι; διηγήθη; ὅτι; διαρκούντος; τοῦ; δευτέρου; σεισμοῦ; ἔβλεπε; τὴν; πόλιν; κλονιζομένην; ὅπως; ἡ; καλάμη; τοῦ; οἴτου; ὑπὸ; τοῦ; ἄεμου; ὁ; τῆς; γῆς; ἀντιπαγμῶ; ὑπέβη; τελικούτος; καὶ; ἐν; αὐτῇ; τοῦ; ποταμοῦ; τῆς; κοίτης; ὥστε; ἡ; μεγάλη; τοῦ; πλοίου; αἰοῦ; ἄγκυρα; ἐράνη; ἐπὶ; τῶν; ἰδῶν; οἷον; ἐπιπλέουσα; Προσέτι; παρ' αὐτοῦ; ἔμαθον; ὅτι; ὁ; ποταμὸς; ὕψωθείς; περιποῦ; εἴκοσι; πόδας; πᾶσα; τα; κατέπεσε; κατὰ; τὴν; στιγμήν; δὲ; ταύτην; καὶ; ἡ; προκυμαία; κατεπονίσθη; Ἐπεσκήθη; τὸ; μέρος; τούτο; μετ' ὀλίγης; ἡμέρας; ἀλλ' οὐδὲν; λειψανον; ἐφάνετο; τῆς; μεγάλης;

καὶ στερωτάτης; προκυμαίας; πανταχοῦ; τὰ; ὕδατα; ἦσαν; βαθύτατα; πολλοῦ; δὲ; καὶ; ὁ; πῦθμῆν; ἀμέτρητος; εὐρίσκετο; διὰ; τῆς; βολίδος;

Μετὰ; τινὰ; τῆς; ὥρας; λεπτὰ; ἀπὸ; τοῦ; δευτέρου; σεισμοῦ; ἤρθά; θην; καὶ; τρίτον; σεισμὸν; ἀσθενέστερον; τῶν; δύο; πρώτων; ἡ; θάλασσα; οὐχ; ἤττον; ὤρυψε; καὶ; πάλιν; ἀπεσῶθη; τινὰ; δὲ; τῶν; ἠγχυροβολημένων; πλοίων; ἐπὶ; βάθους; ἐπὶ; ὄργων; ἔμειναν; ἐπὶ; ξηροῦ; πυθμενο; κατὰ; τὴν; ἀπωτιν; ταύτην; Ἴσως; νομίζεται; λέγει; ὁ; περικλητής; ὅτι; ἐτελεῖσθα; τὴν; περιγραφή; Ὀμοί; μοι; ἐνφ' τὰ; τῆς; ἡμέρας; συμβῆναι; ὑπέβησαν; πολλὰ; καὶ; παντοῖα; περὶ; τὴν; ἑσπεραν; σκηνή; φρικωδέστατη; παρίσταται; ἡ; κατεπεπομένη; πόλις; ἅπασα; παρ; στήσι; λίμνη; πυρῶ; ὅπερ; ἐπὶ; ἐξ; ὥρας; ἡμέρας; ἄνευ; τι; ὁ; ὁ; ἀκοπῆς; γέμεται; τὰ; λειψῶν; οὐδεὶς; δὲ; δύναται; ὅπως; καταβάλλῃ; ἡ; τοῦλάχιστον; περιορίσῃ; τὸ; ἀδδράγαν; αὐτοῦ;

Δὲν; ἠδυνήθη; ἵνα; ἐξοκριβῶσθαι; ἂν; ἡ; μεγάλη; οὕτη; πυρκαϊά; προῦλθε; ἐκ; τῶν; γε; οὐρανοῦ; ἐπὶ; τῆς; γῆς; ρηγμάτων; τούτου; ὅμως; γινώσκω; ὅτι; ἡ; πρώτη; Νομβρίου; ἦν; κατὰ; τὸ; καθολικόν; ἡ; ἑορτή; τῶν; ἁγίων; Πάτων; ἐκείνη; δὲ; ἐκκλησία; ἐλαμπύετο; κατὰ; τὴν; ὥρα; ἐκείνην; ὑπὸ; πλήθους; λαμπάδων; καὶ; ἰσχυρῶν; αἷτινες; πιθανόν; ὅτι; μετεδώκον; τὸ; πρὸς; τὰ; κρισπετάσματα; καὶ; λοιπὰ; τῶν; νῶν; ἐπιπλε; Οὕτω; συνεπληρώθη; τῆς; περικαλλοῦ; Ἀσσαθῶν; ἡ; ἐξήμισι; κατ' ἡ; ἀπώλοντο; 60,000; ἀνθρώπων; ἄνευ; ὑπερβολῆς;

Οἱ; δὲ; τῆς; Καλαβρίας; σεισμολογοὶ; κατὰ; τὸ; 1783; παρέχοντες; ἡμῖν; ἀποτελέσματα; τούτου; πλεονος; λογοῦ; ἄξια; ὅσω; τὰ; γεγονότα; περιεγράφησαν; ὑπ' ἀνδρῶν; δοκιμωτάτων; οἱοὶ; ὁ; Vicenzi, ἰατρὸς; τοῦ; βασιλέως; τῆς; Νεαπόλεως; ὁ; Grimaldi, ὁ; Hamilton, καὶ; ἄλλοι; ἔτι; δὲ; ὑπὸ; ἐπιτροπῆς; τῆς; βασιλικῆς; Ἀκαδημίας; τῆς; Νεαπόλεως;

Τὸ; πᾶν; ἐγένετο; ἀνάστατον; ἐν; τῇ; δυσμοίρω; ταύτῃ; χώρῃ; τὰ; τῶν; ποταμῶν; ρεύματα; διεκόπησαν; καὶ; μεταλλάγησαν; οἰκοδομὰ; εὐπικτοί;

καὶ στερεαὶ διεργάγησαν ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, μέρη δὲ τινὰ αὐτῶν ἐξήρθησαν ὑπὲρ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ θεμέλια ὑπὲρ τὴν γῆν ἐκρηθθέντα ἐφάνησαν, τὸ ἔδαφος διεχωρίσθη πανταχοῦ κατὰ ρωγμὰς τὰ πολλὰ μακρὰς, ἐξ ὧν τινες εἶχον πλάτος 150 μέτρων, τινὲς δὲ ἔκειντο μεμωμέναι καὶ ἀπλαῖ καὶ ἐνιαγοῦ εἰς δύο κλάδους, κειχωρισμέναι· ἀλλαχοῦ ἐξέλεπέ τις σειρὰν ρηγμάτων παραλλήλων, ἐτι δὲ σχισμάτων συνενουμένων περὶ ἓν κέντρον καθάπερ αἰργάδες τῆς τετρασυμένης ὑελου· χάσματά τινα, ἀνεωγμένα ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐκ τῆς διασεισεως τοῦ ἐδάφους, ἐκλείοντο αἴφνης καταθραύοντα ἐν τῷ μέσῳ τῶν πλευρῶν αὐτῶν τὰς οἰκίας, τὰς ὑποίας πρὸ μικροῦ κατεβρόχθισαν· ἄλλα ρήγματα διέμειναν χάσκοντα μετὰ τὸν σεισμόν ἢ καὶ ἀρχὴν λαβόντα κατὰ τὴν πρῶτην διάσεισιν ἐπλατύνθησαν ὑπὸ τῶν ἀκολούθων. Ἐπὶ πάντων δὲ τῶν ρηγμάτων παρετήρηταις ὅτι τὰ χεῖλη ὅτε μὲν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας ἔκειντο ἢ κύρτωσίς τις διεκρίνετο μᾶλλον ἢ ἥττον ἐξέχουσα, ὅτε δὲ τὸ ἕτερον τῶν χειλέων ἐγίνετο ὑψηλότερον, οὕτω δ' ἐφάνετο ὅτι τὸ μὲν ὑψώθη τὸ δὲ κατεκάθησεν. Ἄλλαχοῦ παρετηρήθη κατάδυσις πάμμεγίστων ἐκτάσεων, αἵτινες συνεπήγαγον δεινῶνας καὶ κατοικίας, κατέλιπον δὲ βάραθρα μετὰ τοίχων καθέτων βυθύτητος 80—100 μέτρων. Ἄλλαχοῦ πάλιν ἀνέβλυσε παραχρῆμα ἐκ τοῦ βυθοῦ τῶν βαραθρῶν τούτων ἀπειρος ποσότης ὕδατος, ἐξ οὗ ἐσχηματίσθησαν λίμναι βᾶλλον ἢ ἥττον σημάντικαι, αἱ μὲν ἄνευ τινὸς φανεράς ἐκροῆς, αἱ δὲ ἐκ πελωρίων χειμάρρων, ἐτι καὶ ρεῖθρα τοῦ ἀντίον ἀπερορήθησαν ἕνεκ τῶν τοῦ ἐδάφους ρηγμάτων, ἐν οἷς ταῦτα κατεπόθησαν εἴτε ἐπὶ χρόνον τινὰ εἴτε ἐσαεῖ. Τέλος ἂν καὶ ἡ πρώτη ἐνέργεια τῶν τοῦ ἐδάφους ἀνατιναγμῶν συνέβη ἐπὶ τῆς ἠπείρου μεταξὺ Oppido καὶ Soriano, τὰ ἀποτελέσματα ἐπίσης ἐξεδηλώθησαν διὰ τοῦ πορθμοῦ μέχρι τῆς Μεσσηνίας. Πλέον τοῦ ἡμίσεως τῆς πόλεως κατηρειπώθη καὶ εἰκοσιν ἑνῆα κῶμαι καὶ χωρία κατεβρόχθισθησαν ἐντὸς χάσμάτων. Ὁ

τῆς θαλάσσης πυθμὴν πολλαχοῦ ἐταπεινώθη· ὁ αἰγιαλὸς διεσχίσθη ὑπὸ χάσμάτων καὶ ἅπαν τὸ ἔδαφος τὸ παρά τὸν λιμένα τῆς Μεσσηνίας ἐκλίνε πρὸς τὴν θάλασσαν αἴφνης· κατακαθίσαν κατὰ πολλὰ δεκατόμετρα, ὅλον δὲ τὸ ἀρρωτήριον ὅπερ ἐσχημάτιζε τὴν τοῦ λιμένος εἴσοδον ἐν οἰπῇ ὀφθαλμοῦ κατεπόθη.

Πλὴν δὲ τῶν ποικίλων ρηγμάτων καὶ συνιζήσεων, αἵτινες ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς μεγάλης ταύτης καταστροφῆς, ἐτι δὲ τῶν βαραθρῶν ἅτινα ἀπεκόμισαν τὴν τῶν ὑδάτων ροὴν ἢ παρήγαγον τὴν ἀνάβλυσιν νέων ὑδάτων, συνέβη ὥστε καὶ βράχοι ὑψηλότατοι καταπεσόντες καὶ ἀπορράξαντες κοιλάδας νὰ κρατήσωσιν ὕδατα, παραχρῆμα ἐσχημάτισαν λίμνας ἐν τῷ ὑψηλότερῳ τῆς κοιλάδος τμήματι. Τὰ οὕτω δὲ συναιθροισθέντα ὕδατα διηπόρουν νέας ἐξόδους ἐξ οὗ χεῖμαρροι προήλθον ὀρηκτικώτατοι. Ἡ ἐκ τούτων ἐρήμωσις ἀπέβη ἐπίσης καταστρεπτικὴ ὡς ἡ τῶν σεισμῶν αὐτῶν. Καὶ ἄλλους δὲ σειμούς ἀναφέρει ἡ ἱστορία, ὧν ἡ περιγραφή παρέχει ἡμῖν ἀκριβῶς τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα. Διὰ τοῦτο περιστὸν θεωροῦντες τὸ θρηνησάμενος ἄλλης χώρας καταστροφὴν, μόνον καταλέγομεν χρονολογικῶς τοὺς μεγίστους ἐξ αὐτῶν, ὅσοι συνέβησαν κατὰ τοὺς τελευταίους δύο αἰῶνας· Ἐν ἔτει λιπὸν 1746 ὑπὸ σεισμοῦ φοβεροῦ κατηρειπώθη ἡ Λίμα· ἐν ἔτει 1822 ἐγένετο ἀνάστατος ἡ πόλις Χαλέπιον ἐν Συρίᾳ· ἐν ἔτει 1829 συνεκλονίσθη ἅπασα ἡ Μουρκία καὶ μέρος τῆς Βαλεντίας· ἐν ἔτει 1843 κατεστράφη ἡ Γουαδελοῦπα.

Τέλος εἰς συμπλήρωσιν εἰπωμεν ἰδίᾳ καὶ περὶ τῶν ἐξάρσεων καὶ συνιζήσεων, αἱ παρήγαγον οἱ σειμοί, καὶ αἵτινες ἠλλοίωσαν τὴν τῆς γῆς ἐπιφάνειαν, ποῦ μὲν ἀνυψώσασαι αὐτὴν πολλὰς ἑκατοντάδας ἢ χιλιάδας ποδῶν καὶ παραγαγοῦσαι ἢ χώρας τέως ὑπὸ θαλασσίαν ὑδάτων καλυπτομένας, ἢ γηλόφους ἢ καὶ ὄρη ὑψηλότατα, ποῦ δὲ ταπεινώσασαι αὐτὴν καὶ μεταβαλοῦσαι τὴν τέως ξηρὰν εἰς πυθμένα θαλάσσιον ἢ εἰς βυθὸν βαραθροῦ ἄβατον καὶ ἄκαρπον τὴν τέως βατὴν καὶ καρποφόρον γῆν.

Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐξάρσεις καὶ συνιζήσεις εἰσὶν ἢ ἱστορικαί, τοῦτέστι μαρτυρούμεναι ὑπὸ τῆς ἱστορίας ὅτι συνέβησαν κατὰ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἔτος, ἢ προϊστορικαί, περὶ ὧν ἡ ἱστορία οὐδὲν ἀναφέρει, ἀλλὰ τεκμήρια ἀλάθαστα βεβαιοῦσι τὴν γένεσιν αὐτῶν ἢ ὑπαρξίν. Καὶ πρῶτον περὶ τῶν ἱστορικῶν ἐξάρσεων καὶ συνιζήσεων.

Οἱ σειμοὶ οἱ γενομένοι ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Χιλῆς· ἐν τοῖς ἔτεσιν 1822, 1835 καὶ 1837 παρήγαγον ἀποτελέσματα λόγου ἄξια. Μέρη διάφορα τῆς παραλίας ἀπὸ τῆς Βαλδιβίας μέχρι τοῦ Βαλπαραΐσου, ἦτοι ἐπὶ ἐκτάσεως· μείζονος τῶν 200 λευγῶν, καταδύλωσεν ἐξήρθησαν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης· ὡσαύτως πλείστοι γείτονες νῆσοι ἀνέλαβον ὕψος ἐπαισθητὸν καὶ πᾶς ὁ ποθμὴν εἰς ἀπόστασιν μεγίστην μετέσχε τοῦ φαινομένου τούτου. Ἐπὶ τῶν ἀκτῶν βράχοι τὸ πρὶν κεκαλυμμένοι ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἀνέδυσαν κατὰ 2—3 μέτρα φέροντες καὶ τὰ κογχύλια, ἅτινα ἔζων οἶον φυτικῶς προσκεκολλημένα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ποταμῶν οἰτίνες ἐξέβαλλον εἰς τὰς ἀκτὰς ταύτας, ἀπέβησαν διαβατοὶ ἔνθα πρότερον πλοῖα ἠδύνατο ἀναπλεῖ· ἐν τῇ θαλάσσει ὄρμιοι καλῶς ἐγνωσμένοι καὶ μεμετρημένοι ἠλαττώθησαν τὸ βάθος, καὶ σημεῖα διάφορα δι' ὧν ἡ διάβασις ὑπῆρχεν εὐχερῆς καὶ ἀκίνδυνος, σήμερον ἀντιτάσσουσιν εἰς τὰ μεγάλα πλοῖα κωλύματα ἐπικίνδυνα.

Ἀνάλογα φαινόμενα ὑπάρχουσι καὶ ἐν Ἰνδία ἀπὸ τοῦ ἔτους 1819· διότι γήλοφος ἐξήρθη αἰφνιδίως 20 λευγῶν μήκους καὶ 6 πλάτους διευθυνόμενος ἐκ τοῦ ΝΑ. πρὸς τὸ ΒΔ, ἐν τῷ μέσῳ χώρας ἄλλοτε πλατείας καὶ ἐπιπέδου γενομένου· ἐμποδῶν εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ Ἰνδοῦ. Μικρότερον δὲ ἐξ ἐναντίας πρὸς μεσημβρίαν καὶ παραλλήλως τοῦ μεγάλου τούτου γηλόφου ἢ χώρα κατέδυσε καταβροχθίσασα τὴν κώμην καὶ τὸ φρούριον Ξένδρην, ὅπερ ἐστὶν οὐχ' ἥττον ὀρθὸν κατὰ τὸ ἡμισυ μόνον καταβυθισθέν. Τὸ ἀνατολικὸν στόμιον τοῦ ποταμοῦ ἀπέβη πολλαχοῦ βαθύτερον καὶ μέρη

διάφορα τῆς αὐτοῦ κοίτης ἄλλοτε πεζῆ διαβατὰ ἐταπεινώθησαν πάραυτα διὰ τοῦ σεισμοῦ λίαν καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἡ διάβασις σήμερον γίνεταί μόνον διὰ λέμενων ἢ πλοιοαρῶν.

Κατὰ τὸν 18 αἰῶνα, παρά τινι τῶν Καναρίων νήσων, πρὸς Δυσμὰς τῆς Ἀφρικῆς κειμένων, ἀνέδυσαν ἐκ τῆς θαλάσσης σκόπελοι δύο ἐκ λίθου βασιλίτου, οἵτινες μετ' οὐ πολὺ συνηνώθησαν μετὰ τῆς νήσου ἐξαρθέντος τοῦ μεταξὺ πορθμοῦ.

Ἐν Ἰταλίᾳ ἢ τῶν Ποτείλων παραλία ἐμφαίνει συνιζήσιν, τὴν ὅποιαν μετὰ ἔτη πολλὰ διεδέχθη εἰσεῖσι, διότι τὰ λείψανα ἀρχαιοτάτου ναοῦ τοῦ Σαράπιδος, συνιστάμενα ἐκ τριῶν κίωνων οὐχὶ τελείων, διὰ συνιζήσεως τοῦ ἐδάφους κατεκλύσθησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἠτις ἐνεκόλαψεν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἀναρίετα σημεῖα· ὕστερον δὲ ἐπὶ ἄλλου σεισμοῦ τὸ ἐν τῇ θαλάσσει βεβυθισμένον ἔδαφος ἀνέδυσεν καὶ πάλιν καὶ οἱ ἐπὶ πολὺ θαλατεύσαντες κίονες ἤδη χερσεύουσι φέροντες τὰ στίγματα τοῦ θαλασσίου αὐτῶν βίου.

Τὰ ἀναμφισβήτητα ταῦτα μαρτύρια, ἅτινα ἐπιβεβαιοῦσι τὰς ἱστορικὰς ἠλλοιώσεις τοῦ ἐδάφους, μετὰ τῆς αὐτῆς περιπέου χροιάς δεικνύοντα καὶ τὰς προϊστορικὰς ἠλλοιώσεις, οὐδεμίᾳ χρήζουσιν ὑποστηρίξεως. Ὅσα τῆς χέρσου τμήματα ἐκάλυπτε ποτε ἢ θάλασσα κοίτην ταύτην ἔχουσα, ἐπὶ πάντων ἀφῆκε σημεῖα μνημόσυνα· διότι ἐκ τῶν παραλίων βράχων ἐφ' ὧν ἡ θάλασσα ἐπιδρᾷ ἄλλοι μὲν λεαίνονται καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὅσον καὶ ὁ ἄριστος τῶν γλυπτῶν ἀδυνατεῖ, ἄλλοι δὲ διατρυπῶνται ἢ ἐν μέρει ἢ καθόλου, ἄλλοι δὲ ἠλλοίαν ὑφίστανται φθορὰν καὶ ἄλλοι τέλος φέρουσι κογχύλια προσπεφυκότα σχεδὸν κατὰ τρόπον ἀναπόσπαστον, ἵνα παραλίπω πολλὰ ἄλλα τεκμήρια τῆς θαλασσίου ἐπιδράσεως. Ἄλλ' ὅμως τοιαῦτα καὶ ἄλλοια μνημεῖα τῆς ὑπὸ ὑδάτων κατακλύσεως φαίνονται οὐ μόνον ἐπὶ βράχων ἀποτόμων καὶ ὑψηλῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς χέρσου γῆς, ἠτις φέρει πέτρας θαλασσοτρήτους, κογ'

χύλια, άμμον θαλασσίαν και άλλα τοιαύτα μαρτυρούνη βιβλίω: τήν πστέραν αὐτῆς κατάστασιν, ότι δηλαδή ή νῦν χέρσοι ήν άλλοτε βυθός θαλάσσιος. Καί δυνάμει τάς τρανάς εκύτας ένδειξει, εύει οὐ μόνον επί χέρσου χθαμαλή, αλλά και επί θάλων ύψηλοτάτων, ένθα τό ακαδηζότατον άπαντώσει άπολιθώσεις ζώων θαλασσίων εύκόλω, δέ παρὰ τών γεωλόγων διακρινεται άν εξίσως τις άνήκει εις τήν παρούσαν τῆς γῆς κατάστασιν ή εις άλλην πινυ χαίαν, και τοῦτο εκ διαφόρων κογ χυλίων ή όστράκων, άνα άν μόν και νῦν έτι ζῶσι κατά τήν παλαιωμένην θαλάσσιαν μαρτυρούσιν ότι ή εξίσως άνήκει εις τήν παρούσαν τῆς γῆς κατάστασιν, άν δέ μή τούνα τίον.

Περικτήν θεωρούμεν τήν απροσθησαν πλείστω χωρῶν εν αἷς ύπόρουσι τά τοιαύτα μαρτύρια, μόνον δ' αναρίσκον εν κιά τήν Εύρώπη παλαιωπόντες τά τῆς Αμερικῆς και τών άλλων ήττέρων. Εν Σικελία λοιπόν παρὰ τήν πόλιν Πάνορον επί τών θάλων φαίνεται προδήλως θαλασσια άμμοι: έτι δέ κοκκίαι και κογγυλια επί ύψους 100 πιδων εύεται σπάλαον οὐ αί πλευ αί γεμουνη όστράκων ή σκυρώς προτιεκολλημένων μικρών άωθών ή πέτρα φαίνεται πού μέ ύπι τῆς θαλάσσης, δει ατερομένη πού δέ λεία, τό δέ τού σπαλαίου στρώμα έσχηματισμένον εξ άμμου θαλασσίας και όστράκων. Ερωτώμεν άρ. είποτε εκάλυπτατο τό θρος τοῦτο ύπί τῆς θαλάσσης. Η άπόκρισις γιγνουμένη καταφατικώς μαρτυρεί και τήν παραδοχήν τῆς προϊστορικῆς εξίσως και πόθεν έλλε πουςι τά τοιαύτα σημεία: επί τῆς νήτου Σαρδῶν, κατά τήν πορθῶν Γιβουλιάς επί βράχων ύψηλοτάτων εύσκιουεν τά έχνη τῆς θαλάσσης. Πρὸς τοῦτοις ή ουνδία και Λοσθηγία, ή βόρειοι Ρωσσία, ή κισθική Χερσόπηγος, ή ήσλα δια, πολλά ως Αγγλια μέση, ή βρειοι: Γαλλία και πλείστα άλλα γῶραι παριστώσιν ήμιν εξάρσεις έμφανεστάτα, είτε μίαν είτε πολλὰς και επλληλῶν. Καί νῦν έτι κατά τήν Νορβηγίαν παρατηρείτη εξίσως ή εργαία εκ διαφόρων σημείων. Αλλά και τάνάπλιον

μαρτυρείται ώταύτω: ότι συνέθη, καάδυσος δηλονότι: χωρῶν εν μέρει ή καθόλου ή και νήσων θλων. Αποδείξει τρανωτάτη εστι τά έτι και νῦν εύοσιόμενα εν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης πελώρια θάση και πολά έργα άνθρώπων. Κατά τινε παραλία φέρ' ειπείν τῆς Αγγλίας, ώ, εν Κορνουαλία, επί άμπώτω δακνινεται ή και άποκαλύπτονται εν τῷ βυθῷ θάση πελώρια έτι δέ κορμιά άπλοι ή μετά κληθών. Ιστορικῆς δέ συνζήσιως παραδειγμα έστω και ή κατά τήν Γροιλανδιαν νῆσοι. ήτις φανωμενη μεχι τοῦ 1830 εκάλυφθη ήδη ύπο τῆς θάλας και άλλα παυπλυστα παραδειγματα φεσι ή γεωλογία, δι' ών καταρτίζεται δε νῦν τῆς χέρσου και τῆς θαλάσσης άλλωσις, πού μεν αὐτῆς διχθεζικωνη, εκείνη, πού δ' εκείνη: τάνάπλιον μεταβιήσις εις πούμην. Τούτα πάντα καλώς εξηραθωμένα παρ' αὐτη γάστρη τῆς οίλουρην: εις τῆς προϊστορικῆς εποχῆς, πάντα διάφορον τοῦ νῦν. Α. Τ.

ΦΩΝΟΣΤΕΛΙΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ.

Εσχάτω: έγένητο, εν τῷ γραφῶ τῆς γαλλικῆς Βουλῆς, ή δοκιμή μηχανῆς φωνοστενογραφικῆς, δι' ής στενογραφείται ή ομιλία ακριβώς και τελειότερον ή δια τῆς άνθρωπίνας χειρός. Η μηχανή αὐτη έχει σχῆμα κλειδοκυμβάλου, μετά λευκῶν και μελανῶν πλήκτρων, ών έκατον άναπαρίνεται και εις ιδιαιτέρην φωνήν: τά πλήκτρα ταῦτα ό πρὸ αὐτῆς καθήμενος, πλήκτει, ως ό παίξων κλειδοκύμβηλον, εκτυπουνται δ' επί ταινίας χάρτου, αὐτομάτως εκτυλισσομένης, ή ομιλία πλήρης και τελεία, δια σημείων ιδίων, ών ή μετάφρασις είναι επίσης εύκολος, ως

και ή τών τηλεγραφικῶν σημείων. Τὸ έφεύρημα δεν είναι νέον, διότι και πρότερον έγέγοντο τοιούτου άπόπειαι, άλλ' είναι μαλλον τών προηγηθέντων πλήρες, αι δε γενομένη δοκιμασίαι παρήγαγον άριστα άποτελέσματα: πρόκειται ήδη νά ύποστῆ βελτιώσεις, αἰτινες νά καταστήσωσι αὐτό εύρηματον άμέσως: εν ταῖς πολυποσώποις συνιλεόσσι.

Είς τῆς γενομένης δοκιματικῆς παύσεσσι ο Γαμβέττα: αὐτῶς, όστις ύπηγόρευον καίμενον, ταχέως αναγινώσκων, και ώμίλητην επίσης: ταχέως, και τό έυτυπον δι' και ή ομιλία του επιτυχῶς έστενογραφή ήταν: άλλ' ήθέλησε συνάμα νά δοκιμάσῃ, εν και αι διακοπαί επίσης: δύνασται νά σημειωθῆται ακριβώς, επί τοῦτω δέ παρακάλεσε τοῦς παρισμένους εν τῶν αντιπροέδρων, τῶν γραμματέων και άλλου: βουλευτῆς νά τῶν διακόπσωσιν όμιλοῦντα: άλλ' ώς συμβέβηκε, όταν τις εκ προύσσεως θέλη νά πρῶξῃ έπ' αὐτοῦ ή έπιθυμον. δυσκόλω: οι παριστάμενοι έσορῶσιν και διέοσσαν. αφάσεται καλῶς, άνερώσησε τότε ο Γαμβέττα, ότι δεν είναι εν συνουδριάσει. Αισθάνομαι τούτην δυσκόλιαν νά προαλθῆ τῆς διακόπῆς, όσην δυσκόλιαν και νά εμπόδίζω ταῦτα:»

Παρανω ή και τα ανάλω τε γίνεον — Κατά τῆς τελευταίας στατιστικῆς πληροφορικῆς εἰάγεται ότι πρὸς παραγωγήν τοῦ χάρτου έργάζονται 3,988 τεχνουργεῖα παρ' αὐοντα κατ' έτος 950 εκατομμύρια χιλιόγραμμα χάρτου παντός είδους. Τὸ ήμισυ σχεδόν τοῦ χάρτου τούτου, ήτοι 375 εκατομμύρια, χρησιμεύει ως τυπογραφικῆς χάρτης. Μόσον αι έσημεριδές απαιτοῦσι 300 εκατομμύρια χιλιόγραμμα ήτοι 752 χιλιάδες χιλιόγραμμα τῆν ήμέραν. Αἱ κυβερνήταις δια τῆς διοικητικῆς υπηρεσίας άνάλισκουν 400 εκατομμύρια χιλιόγραμμα, τά σχολεῖα 90 εκατομμύρια, τά έμπόριοι 120 εκατομμύρια, ή βιομηχανία 90 εκατομμύρια, αι έπιστολαί και αι ιδιωτικαί άπαιτοφίσεις: 50 εκατομμύρια. Ο άριθμός τῶν ασχολουμένων εις τήν κατασκευήν τοῦ χάρτου ανέχεται εις 190 χιλιάδας: έργατῶν.

Ο Ήβερμῶν — Τοῦ λόδου Βήκουσφελδ κοστίζει πλείότερον εν τῇ ιδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι ή άλλω γῶ. Η έκδοσις εν Λονδίω πωλεῖται: πρὸς 31 σελ. και 6 πέννας, ενῶ ή γερμανική

μετάφρασις πωλεῖται πρὸς 18 σελ. ή τοῦ Ταχιντίου έκδοσις: πρὸς 3 σελ. και 4 πέννας, ή δε άμερικανική έκδοσις: πρὸς 2 σελ. Έδημοσιεβη δε εν Αμερικῇ μετά 55 ώρας από τῆς άφίξεως τοῦ βιβλίου εκ Λονδίνου.

Η άρ. ιστιή τεταμένη Αγία Γραφή. — Έτυλόγη εν Λονδίω άντι 790 λιρῶν στερολίων περιέχει μόνον τήν Παλαιάν και έτυλόγη εν Μιτ: ύπί τοῦ Γουτεμβέργιου τό 1452, είναι δε τό πρώτον βιβλίον τό όποιον έτυλόγη δια κινητῶν χαρακτηρῶν.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ

Εν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ύπάρχουσι περί τά 3,000,000 οίκων άπορουσῶν ενόικου 23,000,000 λίρας στερολίνας: και άνωρχόμενοι εις τήν άξίαν 240,000,000 λιρῶν. Εν δε τῇ Ιταλίᾳ 1,500,000 οίκαι: άποφέρουσι ενόικιοι 9,000,000 λιρῶν και έχουσαι άξίαν 90,000,000 λίρας στερολίνας.

Τά νομισματα εν κυκλοφορίᾳ εν τῇ Αγγλίᾳ ανέχονται εις 1,230,000,000 τά άγρια έπιλοῦσι 300,000,000: τό πλείστον μέρος: ή αὐτῶν είναι άγνοα νομισματα. Χάλκινα δε εκόπησαν μέχρι 6,000 τόννων.

Εκ τῶν δόρων τῶν Χριστουγέννων οι εν Ηαβσῶν: πολήται παιγνιδίων εισπραττουσιν έτησίως περί τῆς 160 χιλ. λίρας: σερλίνας.

Ο πληθυσμός τῶν κατοίκων τῶν Ην. Πολιτειῶν τῆς Αμερικῆς υπερέθη τά 15,000,000.

Κατά τό λῆξιν έτος κατασκευάσθησαν εν Αμερικῇ 7,000 μίλια σιδηροδρομικῶν γραμμῶν.

ΙΑΓΡΙΚΟΙ ΑΦΟΡΙΣΜΟΙ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΨΕΩΣ.

Πλείους: κατέστρεψεν ή λαμπαργία ή τό ξίφος. Σολομών

Ρωμαίοι: παραπονείσθε δια τήν πληθύν τῶν ήμετέρων κακῶν, εξορίσατε τοῦς μαγεΐρους σας. Σενέκας

Εὐχαριστῶ τοὺς μαγείρους τῶν πλουσίων δι' ὅσας εὐεργεσίας μοι παρέσχον κατὰ τὸν βίον μου.
Ἴατρος Hequet

Ὅτε θεωρῶ τὰς τραπέζας τῶν πλουσίων κυπτούσας ὑπὸ τὸ βάρος τῶν θηταυρῶν τῶν τεσσάρων μερῶν τῆς γῆς, νομίζω ὅτι ὑπ' ἕκαστον πινάκιον βλέπω ἐνεδρεύουσιν καὶ μίαν ἀσθένειαν.
Addison

Ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχουσι δύο τάξεις ἀνθρώπων εἰς διηνεκῆ, ὡς ἐκ τῆς τέχνης αὐτῶν, ἀντίφασιν· οἱ μάγειροι οἵτινες παντὶ σθένει διαδίδουσι τὰς ἀσθενείας, καὶ οἱ ἱατροὶ, οἵτινες μυρίους καταβάλλουσι κόπους ὅπως θεραπεύσωσι ταύτας.
Tissot

Πολυτελὲς μαγειρεῖον φέρει εἰς τὸ φαρμακεῖον.
Φραγκλῖνος

Οἱ δύο μέγιστοι ἱατροὶ εἰσὶν ἡ λιτότης καὶ τὸ ὕδωρ.
Dumoulin

Ἡ λιτότης περὶ τὴν διαίταν ρίζας μὲν ἔχει τὴν ὀλιγάρκειαν, καρπούς δὲ τὴν ὑγείαν καὶ ἡσυχίαν τοῦ πνεύματος. Παροιμία ἀραβικῆ

Ὁ Διογένης ἔλεγεν ὅτι τὰ ὑπερπληρωμένα φαγητῶν σώματα ὁμοιάζουσι τὰς πλήρεις σιτηρῶν ἀποθήκας, οἱ ποντικοὶ βρίθουσιν ἐν ταύταις, αἱ δὲ ἀσθενεῖαι εἰς ἐκεῖνα.

Ἡ ὄρεξις εἶναι ὁ καλῆτερος μάγειρος.—
Ἡ καλὴ ὄρεξις οὐδέποτε εὐρίσκει ξηρὸν τὸν ἄρτον.
Γαληνός

Ὁ ἔχων μεγάλην κοιλίαν ἔχει μικρὸν τὸν νοῦν.
Σαίξπηρ

Ἡ ποσότης τῶν τροφῶν ἔχει λόγον ἀντίστροφον πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ νοῦ.
Κικέρων

Μετριότης ἐστὶν ἡ ὑγεία τοῦ πνεύματος.
Σωκράτης

Εἰπέ μοι τί τρώγεις νὰ σὲ εἰπῶ τίς εἶσαι;
Brillat Savarin

Ἡ καλὴ διάθεσις εἶναι τὸ καλῆτερον φάρμακον κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος.
Lussarer

Ἐγείρου ἀπὸ τῆς τραπέζης ἔχων εἰσέτι ὄρεξιν.
Γαληνός

Ο ΡΩΜΗΟΣ ΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ

Θεούλη μου, τί σοῦρε νὰ μ' ἀγιάσης;
Νομίζεις πῶς θὰ μ' ἐμελλε καθόλου,
Ἄν ἤθελες κί' ἐμένα νὰ κολάσης,
Καὶ μ' ἐστέλνες πέρα τοῦ διαβόλου;

Μ' ἀρέσει ὁ Παράδεισος ἀλήθεια,
Χωρὶς δουλειὰ σκοτίνω τὸν καιρὸ,
Βλέπω ἀγίους γύρω μου σωρὸ,
Κορίτσια μὲ δλάνοικτα τὰ στήθια,
Κί' ἀκούω καὶ τραγοῦδια θεϊκὰ
Μὰ ἔλα ποῦ δὲν ἔχετε συνήθεια
Νὰ λέτε κί' ἓνα δυὸ πολιτικά!

Σὺ κυβερνᾷς γιὰ πάντα μὲ γαλήνη
Καὶ ὅρα ἀπ' τὸν θρόνον σου δὲν πέφτεις..
Ἄς ἦτο δυνατόν Θεὸς νὰ γίνῃ
Καὶ ἄλλος σὰν καὶ σένα, λίγο φεύστης,
Νὰ μοιρασθῇ τοῦ οὐρανοῦ τ', ἀσκέρι,
Νὰ πᾶνε καὶ μ' ἐκείνον οἱ μισοί.
Νὰ ἔρχεται αὐτός, νὰ πέφτῃς σὺ,
Νὰ γίνεται ἡλιγάκι νταραβέρι...
Μὰ ὅλα ἐδῶ εἶναι τακτικὰ,
Ὁ οὐρανὸς Θεοῦ τοῦ σένα ξέρει
Καὶ δὲν ἔμιλουν ποτὲ πολιτικά,

Ἐδῶ ποῦ μ' ἡσυχία ὅλοι ζοῦνε,
Γιὰ μένα εἶναι κόλασις μεγάλη,
Πολιτικά τ' αὐτιά μου ἄς ἀκοῦνε,
Κί' ἂν ἦμαι καὶ ἴστην κολασί, χαλάλι!
Ἄν εἶχες εἰς τὸν νοῦ νὰ μὲ κολάσης
Καὶ μ' ἔφερες κοντά σου γιὰ ποινή,
Νὰ! κόλασις γιὰ μὲ ἀληθινή...
Μὰ φτάνει πιά, Θεὲ μου μὴ μὲ σκάσης
Καὶ διωξέ με, στὸ λέω παστρικά,
Γιατί' ἀλλοιῶς στιγμὴ δὲν θὰ ἴσυχάσης
Καὶ μόνος θὰ ἔμιλῳ πολιτικά

SOURIS